

WARSZAWSKI
UNIwersytet
MEDYCZNY

WARSZAWSKI
UNIwersytet
MEDYCZNY
—
WYDZIAŁ
LEKARSKI

PRZEWODNIK DYDAKTYCZNY

DLA STUDENTÓW IV ROKU KIERUNKU LEKARSKIEGO

(STUDIA NIESTACJONARNE)

Rok akademicki 2024/2025

„Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusów, przysługują WUM. Sylabusy mogą być wykorzystywane dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusów w innych celach wymaga zgody WUM.”

SPIS TREŚCI

1.	WŁADZE WARSZAWSKIEGO UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO	3
2.	SKŁAD SAMORZĄDU STUDENTÓW WYDZIAŁU LEKARSKIEGO	4
3.	PODZIAŁ ROKU AKADEMICKIEGO 2024/2025	5
4.	PLAN STUDIÓW NA ROK AKADEMICKI 2024/2025	6
5.	DERMATOLOGIA Z WENEROLOGIA	9
6.	CHOROBY ZAKAŻNE	17
7.	UROLOGIA	24
8.	LARYNGOLOGIA	31
9.	RADIOLOGIA	39
10.	MEDYCYNA NUKLEARNA	44
11.	CHIRURGIA	49
12.	CHIRURGIA DZIECIĘCA	58
13.	CHOROBY WEWNĘTRZNE – KARDIOLOGIA 1	63
14.	CHOROBY WEWNĘTRZNE – ANGIOLOGIA	68
15.	CHOROBY WEWNĘTRZNE – PNEUMONOLOGIA I ALERGOLOGIA	75
16.	MEDYCYNA RODZINNA	82
17.	IMMUNOLOGIA KLINICZNA	87
18.	PEDIATRIA - ENDOKRYNOLOGIA	94
19.	PEDIATRIA - GASTROENTEROLOGIA	100
20.	PEDIATRIA – PULMONOLOGIA I ALERGOLOGIA	105
21.	PSYCHIATRIA	111
22.	PSYCHIATRIA DZIECIĘCA	118
23.	ONKOLOGIA	123
24.	PRAKTYKI ZAWODOWE	127

WŁADZE WARSZAWSKIEGO UNIwersYTETU MEDYCZNEGO

Rektor Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego - prof. dr hab. n. med. Rafał Krenke

Prorektor ds. Studenckich i Kształcenia - prof. dr hab. n. med. Marek Kuch

Prorektor ds. Nauki i Transferu Technologii - prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Marcin Sobczak

Prorektorka ds. Klinicznych i Inwestycji - prof. dr hab. n. med. Agnieszka Cudnoch-Jędrzejewska

Prorektorka ds. Personalnych i Organizacyjnych - prof. dr hab. n. med. Dorota Olczak-Kowalczyk

Prorektor ds. Umiędzynarodowienia, Promocji i Rozwoju - prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Michał Grąt

WŁADZE WYDZIAŁU LEKARSKIEGO

Dziekan Wydziału Lekarskiego - prof. dr hab. n. med. Paweł Włodarski

Prodziekan ds. Studenckich I-II roku – prof. dr hab. n. med. Renata Głowczyńska

Prodziekan ds. Studenckich III-IV roku - prof. dr hab. n. med. Aleksandra Banaszkiewicz

Prodziekan ds. Studenckich V-VI roku - prof. dr hab. n. med. Tadeusz Grochowiecki

Prodziekan ds. Programów i Jakości Kształcenia - prof. dr hab. n. med. Aneta Nitsch-Osuch

Prodziekan ds. Studenckich English Division - dr hab. n. med. Jacek Sieńko

DZIEKANAT WYDZIAŁU LEKARSKIEGO

ul. Żwirki i Wigury 61, 02-091 Warszawa

Kierownik Dziekanatu - mgr Ilona Bojemska

Zastępca Kierownika Dziekanatu - Magdalena Rojek

Opiekun IV roku - dr hab. n. med. Katarzyna Grzela

Sprawy studentów IV roku — mgr Barbara Pszcółkowska

Budynek Rektoratu, VI piętro, pokój 612, tel. (22) 57 20 212

Sprawy studenckie załatwiane są w następujących dniach i godzinach:

Poniedziałek	09.00-15.00
Wtorek	NIECZYNNE
Środa	09.00-15.00
Czwartek	09.00-15.00
Piątek	09.00-15.00

Samorząd Studentów Wydziału Lekarskiego

Emilia Figura

Przewodnicząca Zarządu

Maria Dutsch-Wicherek

Wiceprzewodnicząca Zarządu

Anna Kupczak

Członek Zarządu

Bartosz Rutka

Członek Zarządu

Piotr Gronowski

Członek Zarządu

Jan Pawłasek

Członek Zarządu

Jan Majczyk

Członek Zarządu

PODZIAŁ ROKU AKADEMICKIEGO 2024/2025

SEMESTR ZIMOWY

01.10.2024	22.12.2024	zajęcia dydaktyczne	12 tygodni
23.12.2024	06.01.2025	przerwa świąteczna	
07.01.2025	26.01.2025	zajęcia dydaktyczne	3 tygodnie
27.01.2025	02.02.2025	sesja egzaminacyjna zimowa	
03.02.2025	09.02.2025	przerwa semestralna	
10.02.2025	16.02.2025	sesja poprawkowa	

SEMESTR LETNI

17.02.2025	18.04.2025	zajęcia dydaktyczne	9 tygodni
19.04.2025	27.04.2025	przerwa świąteczna	
28.04.2025	04.05.2025	przerwa wiosenna	
05.05.2025	15.06.2025	zajęcia dydaktyczne	6 tygodni
16.06.2025	22.06.2025	przerwa na przygotowanie do sesji	
23.06.2025	13.07.2025	sesja egzaminacyjna letnia	
17.07.2025	30.09.2025	przerwa wakacyjna w tym:	
01.09.2025	14.09.2025	sesja poprawkowa	

Plan studiów na rok akademicki 2024/2025
Wydział Lekarski, kierunek lekarski, studia 6 letnie niestacjonarne - IV rok

Przedmiot (1 - semestr zimowy, 2 - semestr letni)	forma zaliczenia	ECTS	ilość godzin	wykłady	Seminaria	ćwiczenia	praktyki	Jednostki nauczające	
Dermatologia z wenerologią (1 i 2)	egzamin	5	90		35	55		1M4	Katedra i Klinika Dermatologiczna
Choroby zakaźne (1 i 2)	egzamin	5	95	10	15	70		1M22	Klinika Chorób Zakaźnych, Tropikalnych i Hepatologii
								1M24	Zakład Immunopatologii Chorób Zakaźnych i Pasożytniczych
								2M5	Klinika Chorób Zakaźnych Wieków Dziecięcego
								2M4	Klinika Chorób Zakaźnych dla Dorosłych
Urologia (1 i 2)	egzamin	2	35	10	5	20		1M7	Katedra i Klinika Urologii Ogólnej, Onkologicznej i Czynnościowej
Laryngologia (1 i 2)	egzamin	3	65		19	31		1WF	Katedra i Klinika Otolaryngologii, Chirurgii Głowy i Szyi
					6	9		WLS16	Klinika Otolaryngologii Dziecięcej
Radiologia (1)	egzamin	2	50	8	5	23		1W11	I Zakład radiologii Klinicznej
								1W12	II Zakład Radiologii Klinicznej
				2	1	11		WLS18	Zakład Radiologii Pediatrycznej
Medycyna nuklearna (1 i 2)	zaliczenie	1	30		15	15		1W13	Zakład Medycyny Nuklearnej
Chirurgia (1 i 2)	zaliczenie	8	110	10	30	70		1W8	Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej, Gastroenterologicznej i Onkologicznej
								1WB1	Klinika Chirurgii Ogólnej, Transplantacyjnej i Wątroby
								1W23	Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej i Transplantacyjnej
Chirurgia dziecięca (1 i 2)	zaliczenie	2	30		10	20		1W7	Klinika Chirurgii Dziecięcej

Choroby wewnętrzne - Pneumologia i Alergologia (1 i 2)	zaliczenie	4	60		20	40		1WU	Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych., Pneumologii i Alergologii
Choroby wewnętrzne – Angiologia (1 i 2)	zaliczenie	2	30		10	20		1WS	Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Nadciśnienia Tętniczego i Angiologii
Choroby wewnętrzne - Kardiologia 1 (1 i 2)	zaliczenie	2	30		10	20		2W6	Katedra i Klinika Kardiologii, Nadciśnienia Tętniczego i Chorób Wewnętrznych
Immunologia kliniczna (1 i 2)	zaliczenie	1	20		5	15		1MG	Zakład Immunologii Klinicznej
Medycyna rodzinna (1 i 2)	zaliczenie	2	35	10	15	10		1MH	Katedra i Zakład Medycyny Rodzinnej
Pediatrica – Endokrynologia (1 i 2)	zaliczenie	2	30		10	20		1WH	Klinika Pediatrii i Endokrynologii
Pediatrica – Gastroenterologia (1 i 2)	zaliczenie	2	30		10	20		1W33	Klinika Gastroenterologii i Żywienia Dzieci
Pediatrica - Pulmonologia i Alergologia (1 i 2)	zaliczenie	2	30		10	20		1W34	Klinika Pneumologii i Alergologii Wieków Dziecięcego
Psychiatria (1 i 2)	zaliczenie	3	60	10	20	30		1WJ	Katedra i Klinika Psychiatryczna
								2WC	II Klinika Psychiatryczna
Psychiatria dziecięca (1 i 2)	zaliczenie	1	20	2	6	12		2M7	Klinika Psychiatrii Wieków Rozwojowego
Onkologia (2)	zaliczenie	2	22	22				1WP	Katedra i Klinika Hematologii, Transplantologii i Chorób Wewnętrznych
Praktyki zawodowe	zaliczenie	4	120				120		
Przedmiot do wyboru	zaliczenie	6	90		90				
		61	1082	84	347	531	120		

- Na zajęciach klinicznych należy bezwzględnie przestrzegać zasad ograniczających transmisję zakażeń wewnątrzszpitalnych w czasie pracy w oddziale i kontaktu z pacjentami.

Zalecana jest odzież medyczna z krótkimi rękawami. Należy unikać noszenia odzieży prywatnej na terenie szpitali. W przypadku stosowania fartuchów medycznych na odzież prywatną muszą być one zapięte. Długie włosy muszą być spięte. Konieczna jest zmiana obuwia na obuwie robocze zgodnie z przepisami BHP. Przystępując do pracy w oddziale należy przestrzegać zasady „nic poniżej łokcia”, tj. nie wolno mieć założonych zegarków i/lub biżuterii na kończynach górnych, pomalowanych paznokci. Należy postępować wg zasady „5 momentów higieny rąk”. W przypadku zastosowania rękawic diagnostycznych należy założyć je po umyciu i /lub dezynfekcji dłoni, bezpośrednio przed kontaktem z pacjentem.

- Konsultacje dydaktyczne dla studentów realizowane są przez nauczycieli z poszczególnych jednostek nauczających.
- Obecność na zajęciach jest obowiązkowa. O sposobie odrobienia usprawiedliwionych nieobecności decyduje Jednostka nauczająca.
- Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich
- Regulaminy egzaminów:

[zarządzenie-rektora-nr-99-z-dnia-30-lipca-2019-r.-załącznik-nr-1-do-procedury-oceny-studentow-.pdf](#)

[zarządzenie-rektora-nr-99-z-dnia-30-lipca-2019-r.-załącznik-nr-2-do-procedury-oceny-studentow-.pdf](#)

[zarządzenie-rektora-nr-99-z-dnia-30-lipca-2019-r.-załącznik-nr-3-do-procedury-oceny-studentow-.pdf](#)

[zarządzenie-rektora-nr-99-z-dnia-30-lipca-2019-r.-załącznik-nr-4-do-procedury-oceny-studentow-.pdf](#)

[zarządzenie-rektora-nr-99-z-dnia-30-lipca-2019-r.-załącznik-nr-5-do-procedury-oceny-studentow-.pdf](#)

DERMATOLOGIA Z WENEROLOGIĄ

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2024/2025
Wydział	Lekarski
Kierunek studiów	Lekarski
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Niestacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Egzamin
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Katedra i Klinika Dermatologiczna 1M4 Tel. 22 502 1324 (sekretariat) dermatologia@wum.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Lidia Rudnicka
Koordynator przedmiotu	Dr n. med. i n. o zdr. Piotr Konopelski piotr.konopelski@wum.edu.pl (koordynator całości) Tel. 22 502 13 24 (sekretariat) Lek. Sylwia Chrostowska sylwia.chrostowska@wum.edu.pl Lek. Aneta Durmaj aneta.durmaj@wum.edu.pl Lek. Aleksandra Kuchnicka Dr n. med. Anna Winiarska anna.winiarska@wum.edu.pl (koordynator zajęć z wenerologii) Tel. 22 502 11 61
Osoba odpowiedzialna za sylabus	Lek. Sylwia Chrostowska, Dr n. med. i n. o zdr. Piotr Konopelski
Prowadzący zajęcia	Prof. dr hab. n. med. Lidia Rudnicka Prof. dr hab. n. med. Małgorzata Olszewska Dr hab. n. med. Joanna Czuwara Dr hab. n. med. Agnieszka Kalińska-Bienias Dr hab. n. med. Adriana Rakowska Dr hab. n. med. Beata Młynarczyk-Bonikowska Dr hab. n. med. i n. o zdr. Anna Waśkiel-Burnat Dr n. med. Marta Kurzeja Dr n. med. Monika Łukiewicz Dr n. med. Marta Sar-Pomian Dr n. med. Olga Warszawik-Hendzel

	Dr n. med. Anna Winiarska Dr n. med. Joanna Misiewicz-Wroniak Dr n. med. Anna Niemczyk Dr n. med. Dorota Nowicka Dr n. med. Tomasz Pniewski Dr n. o zdr. Ewa Bukowska Dr n. med. Leszek Blicharz Dr n. med. Martyna Smolińska Dr n. med. i n. o zdr. Piotr Konopelski Dr n. med. i n. o zdr. Magdalena Maciejewska Lek. Danuta Fedorczyk Lek. Małgorzata Maj Lek. Magdalena Jasińska Lek. Alicja Kryst Lek. Paulina Adrian Lek. Paulina Chmielińska Lek. Sylwia Chrostowska Lek. Aneta Durmaj Lek. Paulina Głowacka Lek. Mateusz Kamiński Lek. Milena Król Lek. Urszula Fałkowska Lek. Milena Marzęcka Lek. Agnieszka Michalczyk Lek. Justyna Milewska Lek. Małgorzata Papierzewska Lek. Katarzyna Pisarz Lek. Aleksandra Soplińska Lek. Joanna Kania Lek. Justyna Stelmaszek Lek. Paulina Laskus Lek. Aleksandra Świercz Lek. Aleksandra Kuchnicka Mgr Michał Zaremba
--	---

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	IV rok; semestr zimowy i semestr letni	Liczba punktów ECTS	5
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ	Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS	
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)			
seminarium (S)	35	1,50	
ćwiczenia (C)	55	2.50	
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			

praktyka zawodowa (PZ)		
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	30	1.00

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami dotyczącymi chorób skóry, chorób przenoszonych drogą płciową, ich epidemiologii, kliniki, metod diagnostycznych, różnicowania, leczenia oraz profilaktyki.
----	--

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
E. W1	uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych chorób
E. W7 pkt 7, 8	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w odniesieniu do najczęstszych chorób wewnętrznych występujących u osób dorosłych oraz ich powikłań (7) chorób reumatycznych, w tym chorób układowych tkanki łącznej, układowych zapaleń naczyń, zapaleń stawów z zajęciem kręgosłupa, chorób metabolicznych kości, w szczególności osteoporozy i choroby zwyrodnieniowej stawów, dny moczanowej, (8) chorób alergicznych, w tym anafilaksji i wstrząsu anafilaktycznego oraz obrzęku naczynioruchowego
E. W23	uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych nowotworów człowieka
E. W25	Możliwości współczesnej terapii nowotworów z uwzględnieniem terapii wielomodalnej, perspektywy terapii komórkowych i genowych oraz ich niepożądanych
E. W26	zasady terapii skojarzonych w onkologii, algorytmy postępowania diagnostyczno-leczniczego w najczęściej występujących nowotworach
E. W32	podstawowe zagadnienia profilaktyki oraz zasady postępowania w przypadku ekspozycji zawodowej na czynniki niebezpieczne i szkodliwe
E. W33	zasady postępowania w przypadku wykrycia choroby zakaźnej
E. W34	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego oraz profilaktycznego w najczęstszych chorobach bakteryjnych, wirusowych, pasożytniczych i grzybicach, w tym zakażeniach pneumokokowych, wirusowym zapaleniu wątroby, zespole nabytego niedoboru odporności (AIDS), sepsie i zakażeniach szpitalnych
E. W35	podstawowe cechy, uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych chorób skóry
E. W36	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach przenoszonych drogą płciową
E. W37	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach dziedzicznych

Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
E. U1	przeprowadza wywiad lekarski z pacjentem dorosłym
E. U3	przeprowadza pełne i ukierunkowane badanie fizykalne pacjenta dorosłego
E. U12	przeprowadza diagnostykę różnicową chorób oraz planuje badania diagnostyczne
E. U13	ocenia i opisuje stan somatyczny i psychiczny pacjenta
E. U16	planuje postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne
E. U18	proponuje indywidualizację obowiązujących wytycznych terapeutycznych oraz inne metody leczenia wobec nieskuteczności albo przeciwwskazań do terapii standardowej
E. U24	interpretuje badania laboratoryjne i identyfikuje przyczyny odchyłań
E. U32	planuje konsultacje specjalistyczne
E. U38	prowadzi dokumentację medyczną pacjenta

**W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie*

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K. S1	nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych
K. S2	kierowania się dobrem pacjenta
K. S3	przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta;
K. S4	posiada świadomość własnych ograniczeń i umiejętności stałe
K. S5	uczestniczy w pracach zespołu terapeutycznego
K. S6	współpracuje z przedstawicielami innych zawodów w zakresie opieki nad pacjentami

K. S7	samodzielnie rozszerza swoją wiedzę i planuje doskonalenie umiejętności
K. S8	ponosi odpowiedzialność za bezpieczeństwo własne i osób znajdujących się pod jego opieką

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Seminarium	Dermatologia i wenerologia: S1 Czerniak – treść kształcenia: diagnostyka, obraz kliniczny, leczenie – prof. dr hab. n. med. Lidia Rudnicka S2 Twardzina układowa i choroby twardzinopodobne – treść kształcenia: diagnostyka, obraz kliniczny, leczenie twardziny układowej – prof. dr hab. n. med. Lidia Rudnicka S3 Autoimmunologiczne choroby pęcherzowe – treść kształcenia: diagnostyka, obraz kliniczny i leczenie pęcherzycy oraz podnaskórkowych chorób pęcherzowych – prof. dr hab. n. med. Małgorzata Olszewska S4 Toczeń rumieniowaty i zapalenie skórno-mięśniowe – treść kształcenia: diagnostyka, obraz kliniczny, leczenie tocznia i zapalenia skórno-mięśniowego – dr hab. n. med. Agnieszka Kalińska-Bienias S5 Liszaj płaski, rumień wielopostaciowy i toksyczna nekroliza naskórka – treść kształcenia: diagnostyka, obraz kliniczny, leczenie liszaja płaskiego, rumienia wielopostaciowego i toksycznej nekrolizy naskórka – prof. dr hab. n. med. Małgorzata Olszewska S6 Atopowe zapalenie skóry. Wyprysk. – treść kształcenia: diagnostyka, obraz kliniczny, leczenie atopowego zapalenia skóry i wyprysku – dr Małgorzata Maj S7 Pokrzywka. Obrzęk naczynioruchowy. – treść kształcenia: diagnostyka, obraz kliniczny, i leczenie pokrzywek oraz chorób alergicznych zagrażających życiu – dr Małgorzata Maj S8 Choroby dermatologiczne indukowane lekami – treść kształcenia: obraz kliniczny i diagnostyka osutek polekowych, uogólnionej osutki krostkowej, zespołu DRESS oraz trwałych wykwitów polekowych – prof. dr n. med. Małgorzata Olszewska S9 Łuszczyca. Łuszczycowe zapalenie stawów – treść kształcenia: diagnostyka, obraz kliniczny, leczenie – dr hab. n. med. Adriana Rakowska S10 Chłoniaki skóry – treść kształcenia: klasyfikacja, diagnostyka, obraz kliniczny, leczenie chłoniaków – dr hab. n. med. Joanna Czuwara S11 Zmiany dermatologiczne w przebiegu chorób narządów wewnętrznych. Rewelatory nowotworów. – treść kształcenia: choroby skóry mogące być manifestacją kliniczną chorób nowotworowych narządów wewnętrznych i rozrostów limforetikularnych – dr n. med. Marta Kurzeja S12 Choroby przebiegające z łysieniem – treść kształcenia: obraz kliniczny, diagnostyka i leczenie łysienia plackowatego, androgenowego, bliznowaciejącego,	E.W1, E.W7, E.W23, E.W25, E.W26, E.W32, E.W33, E.W34, E.W35, E.W36, E.W37, E.U1, E.U3, E.U12, E.U13, E.U16, E.U18, E.U24, E.U32, E.U38, K.S1-K.S8

	trichotillomanii oraz łysienia w przebiegu chorób ogólnoustrojowych – prof. dr hab. n. med. Lidia Rudnicka S13 Stany przedrakowe. Rak podstawnkomórkowy. Rak kolczystokomórkowy. Rak z komórek Merkla. – treść kształcenia: diagnostyka, obraz kliniczny, leczenie raków skóry, zastosowanie – dr n. med. Olga Warszawik-Hendzel S14 Dermatologia pediatryczna – treść kształcenia: obraz kliniczny, diagnostyka i leczenie chorób dermatologicznych wieku dziecięcego – dr n. med. Marta Kurzeja S15 – Fotodermatozy. Fotoprotekcja – treść kształcenia: zasady fotoprotekcji, fotodermatozy – dr Danuta Fedorczyk S16. Choroby aparatu paznokciowego. Treść kształcenia choroby aparatu paznokciowego, obraz kliniczny, diagnostyka, leczenie. – dr n. med. Marta Sar Pomian, dr Justyna Stelmaszek S17 Choroby wirusowe. – treść kształcenia: choroby wirusowe, skóry i błony śluzowej jamy ustnej oraz narządów płciowych, obraz kliniczny, , diagnostyka, leczenie – dr n. med. i n. o zdr. Piotr Konopelski, dr Aneta Durmaj S18 Choroby bakteryjne. – treść kształcenia: obraz kliniczny, diagnostyka i leczenie bakteryjnych chorób skóry – dr n. med. i n. o zdr. Leszek Blicharz, dr Paulina Głowacka S19 Trądzik, Trądzik różowaty. Łojotokowe zapalenie skóry – treść kształcenia: obraz kliniczny, diagnostyka i leczenie chorób łojotokowych skóry – dr Justyna Milewska, dr Joanna Kania S20 Nieinwazyjne metody obrazowania skóry. – treść kształcenia: zastosowanie dermoskopii w diagnostyce dermatologicznej, podstawy refleksyjnej mikroskopii konfokalnej, ultrasonografii oraz LC-OCT – dr Aleksandra Soplińska, dr Justyna Stelmaszek S21 Nowoczesne metody farmakoterapii w dermatologii. Zastosowanie leczenia zewnętrznego w dermatologii – treść kształcenia: leki biologiczne i nowe leki drobnocząsteczkowe w dermatologii; zasady i bezpieczeństwo stosowania leków zewnętrznych w chorobach skóry – dr Urszula Fałkowska, dr Paulina Laskus S22 Grzybice skóry gładkiej, skóry owłosionej głowy, paznokci i błon śluzowych. – dr Aneta Durmaj, dr Zuzanna Dryżałowska S23 Dermatochirurgia i laseroterapia dermatologiczna – dr Katarzyna Pisarz, dr Milena Marzęcka S24 Kiła - przebieg kliniczny – dr n. med. Tomasz Pniewski, dr Aleksandra Kuchnicka, S25 Kiła - diagnostyka, leczenie i profilaktyka. dr n. med. Tomasz Pniewski, dr Aleksandra Kuchnicka, S26 Nierzeżączkowe zapalenia cewki moczowej i narządu rodnoego - treść kształcenia: nierzeżączkowe zapalenia cewki moczowej -objawy, diagnostyka i terapia – dr n. med. Anna Winiarska, dr Paulina Adrian S27 Rzeżączka – treść kształcenia: obraz kliniczny, diagnostyka i leczenie – dr n. med. Anna Winiarska, dr Paulina Adrian	
--	--	--

	S28 Zakażenia genitalnymi typami HPV – treść kształcenia: objawy, leczenie i profilaktyka zakażeń genitalnymi typami HPV – dr n. med. Tomasz Pniewski, dr Mateusz Kamiński, (dr Paulina Laskus) S29 Zakażenie HIV i AIDS. Epidemiologia, etiopatogeneza i objawy – treść kształcenia: epidemiologia, etiopatogeneza i objawy zakażeń HIV. – dr hab. n. med. Beata Młynarczyk-Bonikowska, dr Aleksandra Świercz S30 Zakażenie HIV i AIDS. Diagnostyka, profilaktyka i leczenie. – treść kształcenia: objawy zakażenia HIV/AIDS, diagnostyka, profilaktyka i leczenie zakażenia HIV – dr hab. n. med. Beata Młynarczyk- Bonikowska, dr Aleksandra Świercz	
Ćwiczenia	Dermatologia: C1 - metody stosowane w diagnostyce dermatologicznej: badanie histopatologiczne, mikologiczne, immunofluorescencja pośrednia i bezpośrednia C2 - zajęcia z pacjentem w ambulatorium i w oddziale C3 - podstawy szcicia chirurgicznego stosowanego w dermatologii C4 - podstawy dermoskopii C5 - podstawy trichoskopii C6 - typowe i nietypowe przypadki kliniczne Wenerologia: C1 - omówienie metod diagnostycznych stosowanych w diagnostyce zakażeń. C2 - zajęcia z pacjentem w ambulatorium i w oddziale C3 - typowe i nietypowe przypadki kliniczne	E.W1, E.W7, E.W23, E.W25, E.W26, E.W32, E.W33, E.W34, E.W35, E.W36, E.W37, E.U1, E.U3, E.U12, E.U13, E.U16, E.U18, E.U24, E.U32, E.U38, K.S1-K.S8

7. LITERATURA
Obowiązkowa
1) Rudnicka L, Olszewska M, Rakowska A, Sar-Pomian M. Współczesna Dermatologia. Podręcznik dla studentów i lekarzy. PZWL 2022
Uzupełniająca
1) Bologna J „Dermatologia” (red wydania polskiego L.Rudnicka) Medipage 2022

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
E.W1, E.W7, E.W23, E.W25, E.W26, E.W32, E.W33, E.W34, E.W35, E.W36, E.W37, E.U1, E.U3, E.U12, E.U13, E.U16, E.U18, E.U24, E.U32, E.U38, K.S1-K.S8 E.W1, E.W7, E.W23,	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu. Egzamin testowy, 100 pytań jednokrotnego wyboru. Egzamin poprawkowy ustny: Trzy pytania. Odpowiedź na każde z pytań w stopniu dostatecznym jest warunkiem zdania egzaminu poprawkowego. Egzamin w terminie zerowym: W przypadku uzyskania oceny bardzo dobrej z kolokwium z dermatologii oraz zaliczenia zajęć z wenerologii możliwe jest zdawanie egzaminu ustnego w terminie zerowym. Egzamin w terminie zerowym ma formę egzaminu ustnego. Polega na przygotowaniu prezentacji przeglądu współczesnej literatury na temat ustalony z	0-53 2,0 (ndst) 54-63 3,0 (dost) 64-73 3,5 (ddb) 74-83 4,0 (db) 84-93 4,5 (pdb) 94-100. 5,0 (bdb)

	koordynatorem przedmiotu i odpowiedzi na zadane pytania związane z tematem prezentacji.	
	Ocena postępów w zakresie zdobywanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przez osobę prowadzącą zajęcia na podstawie obserwacji studenta (umiejętności, kompetencje) oraz ustnego kolokwium. W ramach kolokwium z dermatologii student otrzymuje ocenę w skali bdb (5) – ndst (2). Aby zaliczyć kolokwium, wymagane jest wykazanie się wiedzą na temat każdego poruszanego zagadnienia na poziomie przynajmniej dostatecznym. Wenerologia: Warunkiem zaliczenia zajęć z wenerologii jest udzielenie minimum 60 % poprawnych odpowiedzi na pytania testowe - otwarte i zamknięte – w czasie kolokwium pisemnego zawierającego 20 pytań Ocena umiejętności i kompetencji społecznych dokonywana jest przez nauczyciela i odbywa się na podstawie obserwacji podczas zajęć - student uzyskuje pozytywną ocenę umiejętności i kompetencji gdy - poprawnie przeprowadza wywiad z pacjentem, ocenia obrazy dermoskopowe i trichoskopowe, interpretuje wyniki badań diagnostycznych, potrafi zaplanować postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne oraz podjąć decyzję terapeutyczną Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest obecność na zajęciach dydaktycznych przewidzianych w planie studiów oraz zaliczenie części wenerologicznej i dermatologicznej kolokwium. Pojedyncze usprawiedliwione nieobecności należy odrobić po ustaleniu z koordynatorem w formie sprawdzianu wiedzy z tematów omawianych w dniu nieobecności.	

9. INFORMACJE DODATKOWE

1. Strona internetowa Katedry i Kliniki Dermatologicznej: <https://dermatologia.wum.edu.pl>
Plan zajęć oraz istotne informacje dotyczące zajęć w Klinice Dermatologicznej będą na bieżąco umieszczane na stronie internetowej.
2. Sposób odrabiania zajęć: sprawdzian z tematów omawianych w dniu nieobecności.
3. Koło naukowe (SKN Dermatologiczne WUM). Opiekun koła: dr hab. n. med. Joanna Czuwara,
Koło naukowe w języku angielskim (dr n. med. Marta Kurzeja)
Zebrania koła odbywają się zazwyczaj jeden raz w miesiącu. Uczestnicy prezentują prace podczas corocznej konferencji międzynarodowej organizowanej przez Koło Naukowe
Ponadto studenci mogą brać udział w pracach naukowych Kliniki po uzgodnieniu z dowolnym asystentem, pod warunkiem, że są członkami SKN przy Klinice Dermatologicznej. Mogą również uczestniczyć w konferencjach i innych aktywnościach Kliniki

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich

CHOROBY ZAKAŻNE

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2024/2025
Wydział	Lekarski
Kierunek studiów	Lekarski
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Niestacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Egzamin
Jednostka/jednostki prowadząca/e	1M22 – Klinika Chorób Zakaźnych, Tropikalnych i Hepatologii ul. Wolska 37, 01-202 Warszawa; tel.223355222 e-mail: piotr.machnik@wum.edu.pl www.chorobyzakazne-1wl.wum.edu.pl, www.chorobyzakazne.wum.edu.pl 2M5 – Klinika Chorób Zakaźnych Wieków Dziecięcego ul. Wolska 37, 01-202 Warszawa; tel.223355292 e-mail: malgorzata.doroba@wum.edu.pl www.chorobyzakazne.wum.edu.pl 2M4 – Klinika Chorób Zakaźnych dla Dorosłych ul. Wolska 37, 01-202 Warszawa; tel. 223355288, 223355210 e-mail: oddzial7@zakazny.pl www.chorobyzakazne.wum.edu.pl 1M24 – Zakład Immunopatologii Chorób Zakaźnych i Pasożytniczych ul. Pawińskiego 3c, 02-106 Warszawa; tel. 225720709 e-mail: apawelczyk@wum.edu.pl www.immunopatologia.wum.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Alicja Wiercińska-Drapało (1M22) Prof. dr hab. n. med. Magdalena Marczyńska (2M5) Prof. dr hab. n. med. Andrzej Horban (2M4) Prof. dr hab. n. med. Marek Radkowski (1M24)
Koordynator przedmiotu	Prof. dr hab. n. med. Alicja Wiercińska-Drapało e-mail: alicja.wiercinska-drapalo@wum.edu.pl

Osoba odpowiedzialna za sylabus	Dr hab. n. med. Magdalena Suchacz Kontakt: magdalena.suchacz@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	1M22 – Klinika Chorób Zakaźnych, Tropikalnych i Hepatologii: Prof. dr hab. Alicja Wiercińska-Drapało, Dr hab. n. med. Joanna Jabłońska Dr hab. n. med. Tomasz Mikuła Dr hab. n. med. Magdalena Suchacz Dr hab. n. med. Ewa Siwak Dr n. med. Aneta Cybula Dr n. med. Joanna Kozłowska Dr n. med. Maria Olszyńska-Krowicka Dr n. med. Wojciech Stańczak Dr n. med. Andrzej Załęski Lek. Dagny Krankowska Lek. Mariusz Sapuła 2M5 – Klinika Chorób Zakaźnych Wieków Dziecięcych: Prof. dr hab. med. Magdalena Marczyńska Prof. dr hab. n. med. Maria Pokorska-Śpiewak Dr n. med. Małgorzata Aniszewska Dr n. med. Agnieszka Ołdakowska Dr n. med. Jolanta Popielska Dr n. med. Ewa Talarek Dr n. med. Konrad Zawadka Dr n. med. Magdalena Pluta Lek. Magdalena Rutkowska 2M4 – Klinika Chorób Zakaźnych dla Dorosłych: Prof. dr hab. Justyna Kowalska Dr n. med. Agnieszka Bednarska Dr n. med. Dominik Bursa Dr hab. n. med. Marcin Paciorek Dr n. med. Dawid Porowski Dr hab. n. med. Agata Skrzat-Klapaczyńska Dr n. med. Carlo Bieńkowski Lek. Dominika Krogulec Lek. Michał Makowiecki 1M24 – Zakład Immunopatologii Chorób Zakaźnych i Pasożytniczych: Prof. dr hab. n. med. Marek Radkowski Dr hab. n. med. i n. o zdr. Kamila Caraballo-Cortez Dr hab. n. med. i n. o zdr. Iwona Bukowska-Osko Dr n. biol. Agnieszka Pawełczyk Dr n. med. Karol Perlejewski Mgr Sylwia Osuch Mgr Henryk Jurasz

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	IV rok, VII i VIII semestr	Liczba punktów ECTS	5
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ	Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS	
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)	10 (10 e-learning)	0,5	
seminarium (S)	15	0,5	

ćwiczenia (C)	70	3,0
e-learning (e-L)		
zajęcia praktyczne (ZP)		
praktyka zawodowa (PZ)		
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	30	1

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Zdobycie wiedzy z zakresu najczęściej występujących chorób zakaźnych.
C2	Nabycie umiejętności rozpoznawania i leczenia najczęstszych chorób zakaźnych u dorosłych i dzieci oraz planowania profilaktyki zakażeń.
C3	Kształtowanie kompetencji społecznych w zakresie relacji lekarz-pacjent z uwzględnieniem specyfiki chorób zakaźnych

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
E.W1	uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych chorób zakaźnych
E.W2	zasady szczepień ochronnych
E.W3 pkt 9	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych chorób dzieci: 9. najczęstszych chorób zakaźnych wieku dziecięcego,
E.W14 pkt 4	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach układu nerwowego, w tym: 4. zakażeniach układu nerwowego, w szczególności zapaleniu opon mózgowo-rdzeniowych, boreliozie, opryszczkowym zapaleniu mózgu, chorobach neurotransmisyjnych,
E.W32	podstawowe zagadnienia profilaktyki oraz zasady postępowania w przypadku ekspozycji zawodowej na czynniki niebezpieczne i szkodliwe
E.W33	zasady postępowania w przypadku wykrycia choroby zakaźnej

E.W34	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego oraz profilaktycznego w najczęstszych chorobach bakteryjnych, wirusowych, pasożytniczych i grzybicach, w tym zakażeniach pneumokokowych, wirusowym zapaleniu wątroby, zespole nabytego niedoboru odporności (AIDS), sepsie i zakażeniach szpitalnych
E.W39	rodzaje materiałów biologicznych wykorzystywanych w diagnostyce laboratoryjnej i zasady pobierania materiału do badań – w zakresie chorób zakaźnych
E.W13	podstawowe zespoły objawów neurologicznych
E.W36	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach przenoszonych drogą płciową
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
E.U1	przeprowadzać wywiad lekarski z pacjentem dorosłym
E.U2	przeprowadzać wywiad lekarski z dzieckiem i jego rodziną
E.U3	przeprowadzać pełne i ukierunkowane badanie fizykalne pacjenta dorosłego
E.U4	przeprowadzać badanie fizykalne dziecka w każdym wieku
E.U7	oceniać stan ogólny, stan przytomności i świadomości pacjenta
E.U12	przeprowadzać diagnostykę różnicową najczęstszych chorób zakaźnych osób dorosłych i dzieci
E.U13	oceniać i opisywać stan somatyczny oraz psychiczny pacjenta
E.U14	rozpoznawać stany bezpośredniego zagrożenia życia w przebiegu chorób zakaźnych
E.U16	planować postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne
E.U20	kwalifikować pacjenta do leczenia domowego i szpitalnego
E.U24	interpretować wyniki badań laboratoryjnych i identyfikować przyczyny odchyleń od normy
E.U26	planować postępowanie w przypadku ekspozycji na zakażenie przenoszone drogą krwi
E.U27	kwalifikować pacjenta do szczepień
E.U17	przeprowadzać analizę ewentualnych działań niepożądanych poszczególnych leków i interakcji między nimi
E.U18	proponować indywidualizację obowiązujących wytycznych terapeutycznych i inne metody leczenia wobec nieskuteczności albo przeciwwskazań do terapii standardowej
E.U19	rozpoznawać objawy lekozależności i proponować postępowanie lecznicze

E.U28	pobierać i zabezpieczać materiał do badań wykorzystywanych w diagnostyce laboratoryjnej mikrobiologicznej
E.U32	planować konsultacje specjalistyczne
E.U38	przewodzić dokumentację medyczną pacjenta

**W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie*

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych
K2	kierowania się dobrem pacjenta
K3	przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta
K4	podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby
K6	propagowania zachowań prozdrowotnych
K7	korzystania z obiektywnych źródeł informacji
K8	formułowania wniosków z własnych pomiarów i obserwacji
K9	wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym
K10	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej
K11	przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
wykład	HIV/AIDS u dorosłych. (platforma e-learning, asynchronicznie) HIV/AIDS u dzieci. (platforma e-learning, asynchronicznie) Sepsa. (platforma e-learning, asynchronicznie) Immunopatologia zakażeń – konsekwencje kliniczne i diagnostyczne. (platforma e-learning, asynchronicznie)	E.W1, E.W2, E.W3, E.W13, E.W14, E.W32 E.W33, E.W34 E.W36, E.W39
seminarium	Aktualne problemy chorób zakaźnych. Praktyczne aspekty patogenez, diagnostyki i terapii zakażeń. Wirusowe zapalenia wątroby. Zakażenia oportunistyczne. Biegunki u dorosłych. Choroby odkleszczowe. Medycyna podróży. Szczepienia ochronne. Choroby wysypkowe wirusowe. Choroby wysypkowe bakteryjne. Choroby pasożytnicze. Zakażenia wrodzone. Neuroinfekcje. Gorączka o nieustalonej etiologii. Zakażenia szpitalne.	
ćwiczenia	Badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjentów, planowanie badań diagnostycznych, omawianie wyników badań, przeprowadzanie różnicowania, planowanie i ocena efektów leczenia. Planowanie profilaktyki zakażeń. Ustalanie wskazań i przeciwwskazań do chemio- oraz immunoprofilaktyki. Kwalifikacja do szczepień.	E.U1, E.U2, E.U3, E.U4, E.U7, E.U12, E.U13, E.U14, E.U16, E.U17, E.U18, E.U19, E.U20, E.U24, E.U26, E.U27, E.U28, E.U32, E.U38, K1 – K11

7. LITERATURA
Obowiązkowa
Choroby zakaźne i pasożytnicze. A. Boroń-Kaczmarek, A. Wiercińska-Drapała [red.], PZWL, Warszawa 2022, wyd. 2; Tom 1 i 2 Choroby zakaźne. [w]: Interna Szczeklika Mały podręcznik 2024/2025; Medycyna Praktyczna, Kraków 2024 Choroby zakaźne [rozdział 19]: Pediatria T.1-2. W. Kawalec, R. Grenda, M. Kulus [red.], PZWL, Warszawa 2024 Program Szczepień Ochronnych w 2024 roku
Uzupełniająca

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
E.W1, E.W2, E.W3, E.W13 E.W14, E.W32, E.W33, E.W34	Obserwacja studenta w trakcie ćwiczeń, rozmowa w trakcie ćwiczeń – raport z przeprowadzonego badania podmiotowego i przedmiotowego pacjenta, zaplanowanie diagnostyki i leczenia, interpretacja wyników badań diagnostycznych.	Zapoznanie się z wykładami na platformie e-learning. Obecność i aktywność w trakcie ćwiczeń i seminariów

E.W36, E.W39, E.U1, E.U2, E.U3, E.U4, E.U7, E.U12, E.U13, E.U14, E.U16, E.U17, E.U18, E.U19, E.U20, E.U24 E.U26, E.U27, E.U28, E.U32, E.U38,, K1 – K11		potwierdzona przez asystenta prowadzącego zajęcia
	Egzamin testowy w sesji letniej – test jednokrotnego wyboru, 75 pytań Podstawą pytań testowych są treści przekazane podczas seminariów i wykładów.	próg zaliczeniowy min. 60% Progi punktowe: 5,0 69-75 (od 92%) 4,5 63-68 (od 84%) 4,0 57-62 (od 76%) 3,5 51-56 (od 68%) 3,0 45-50 (od 60%) 2,0 <45

9. INFORMACJE DODATKOWE

Osobą do kontaktu w sprawach dydaktycznych jest Pani dr hab. n. med. Magdalena Suchacz

Kontakt: magdalena.suchacz@wum.edu.pl

Aktualne informacje dotyczące miejsca i czasu odbywania zajęć znajdują się na stronie <https://chorobyzakazne.wum.edu.pl/>

Ćwiczenia odbywają się w godzinach 9.30-13.00. Obowiązuje fartuch lub inny strój medyczny oraz obuwie na zmianę.

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie ćwiczeń. Wymagana jest obecność na wszystkich wykładach, seminariach i ćwiczeniach oraz aktywny udział w zajęciach. W przypadku usprawiedliwionych nieobecności sposób ich odrobienia należy ustalić z asystentem dydaktycznym danej jednostki.

Przy Klinice Chorób Zakaźnych, Tropikalnych i Hepatologii oraz Klinice Chorób Zakaźnych Wieków Dziecięcego działają Studenckie Koła Naukowe.

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich

UROLOGIA

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2024/2025
Wydział	Lekarski
Kierunek studiów	Lekarski
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Niestacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Egzamin
Jednostka/jednostki prowadząca/e	Katedra i Klinika Urologii Ogólnej, Onkologicznej i Czynnościowej Szpital Kliniczny Dzieciątka Jezus Uniwersyteckie Centrum Kliniczne ul. W. Lindley'a 4 Pawilon 7 02-005 Warszawa urologia@wum.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Piotr Radziszewski
Koordynator przedmiotu	Dr hab. n. med. Łukasz Zapała
Osoba odpowiedzialna za sylabus	Dr hab. n. med. Łukasz Zapała Dr n. med. Tomasz Piecha
Prowadzący zajęcia	Prof. dr hab. n. med. Piotr Radziszewski Dr hab. n. med. Tomasz Borkowski Dr hab. n. med. Łukasz Zapała Dr hab. n. med. Piotr Zapała Dr n. med. Waldemar Szabłoński Dr n. med. Sylwia Bender Dr n. med. Tomasz Piecha Dr n. med. Adam Dorobek Dr n. med. Iwona Skoneczna Dr n. med. Grzegorz Niemczyk Dr n. med. Aleksander Ślusarczyk

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	IV rok, semestr VII i VIII		Liczba punktów ECTS
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		10	0,4
seminarium (S)		5 (e-learning)	0,2
ćwiczenia (C)		20	1
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		10	0,4

3. CELE KSZTAŁCENIA
C1 Zdobyć podstawowej wiedzy w zakresie urologii C2 Kształtowanie umiejętności metod diagnostycznych w urologii C3 Przedstawienie procedur postępowania z pacjentem przed, w trakcie i po zabiegu operacyjnym C4 Zapoznanie ze sprzętem stosowanym w urologii C5 Definiowanie objawów i przebiegu najczęstszych schorzeń układu moczowego C6 Charakteryzowanie postępowania w stanach nagłych występujących w urologii C7 Kształtowanie wiedzy dotyczącej wczesnych objawów nowotworów układu moczowego, ich diagnostyki oraz metod leczenia i rokowania C8 Przedstawienie postępowania w urazach układu moczowo – płciowego.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i>
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	

F.W1 pkt. 1	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego odniesieniu do najczęstszych chorób wymagających interwencji chirurgicznej, z uwzględnieniem odrębności wieku dziecięcego, w tym w szczególności: 1. ostrych i przewlekłych chorób jamy brzusznej;
F.W3	zasady kwalifikacji do podstawowych zabiegów operacyjnych i inwazyjnych procedur diagnostyczno-leczniczych, zasady ich wykonywania i najczęstsze powikłania;
F.W4	zasady bezpieczeństwa okołoperacyjnego, przygotowania pacjenta do operacji, wykonania znieczulenia ogólnego i miejscowego oraz kontrolowanej sedacji;
F.W5	leczenie pooperacyjne z terapią przeciwbólową i monitorowaniem pooperacyjnym;
F.W10 pkt. 1, 2, 3	problematykę współcześnie wykorzystywanych badań obrazowych w urologii, w szczególności: 1. symptomatologię radiologiczną podstawowych chorób urologicznych, 2. metody instrumentalne i techniki obrazowe wykorzystywane do wykonywania zabiegów medycznych w urologii, 3. wskazania, przeciwwskazania i przygotowanie pacjentów do poszczególnych rodzajów badań obrazowych oraz przeciwwskazania do stosowania środków kontrastujących;
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
F.U1	asystować przy typowym zabiegu operacyjnym, przygotowywać pole operacyjne i znieczulać miejscowo okolice operowaną;
F.U2	posługiwać się podstawowymi narzędziami chirurgicznymi;
F.U3	stosować się do zasad aseptyki i antyseptyki;
F.U4	zaopatrywać prostą ranę, zakładać i zmieniać jałowy opatrunek chirurgiczny;
F.U6	badać sutki, węzły chłonne, gruczoł tarczowy i jamę brzuszną w aspekcie ostrego brzucha oraz wykonywać badanie palcem przez odbyt;
F.U23	oceniać wskazania do wykonania punkcji nadłonowej i uczestniczyć w jej wykonaniu;
F.U24	asystować przy typowych procedurach urologicznych (endoskopii diagnostycznej i terapeutycznej układu moczowego, litotrypsji, punkcji prostaty);

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	Potrafi nawiązać i utrzymać głęboki i pełen szacunku kontakt z chorym
K2	Kieruje się dobrem chorego, stawiając je na pierwszym miejscu

K3	Przestrzega tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta
K4	Posiada świadomość własnych ograniczeń i umiejętność stałego dokształcania się

6. ZAJĘCIA

Forma zajęć Treści programowe Efekty uczenia się

**Wykłady (aula B, Centrum Dydaktyczne), w godz. 17.30 - 19.00 w poniższych terminach (wtorki):
12, 29 i 26 listopada oraz 3 i 10 grudnia, tematyka jak poniżej:**

- Temat: **Wprowadzenie do urologii, w tym instrumentarium urologiczne**
Symbol/e przedmiotowego efektu kształcenia – F.W1, F.W3, F.W4, F.W5, F.W10, F.U2, F.U3, F.U6, F.U23, F.U24
Wykładowca: **Dr n. med. Tomasz Piecha (12.11.2024r.)**
- Temat: **Kamica moczowa**
Symbol/e przedmiotowego efektu kształcenia – F.W1, F.W3, F.W4, F.W5, F.W10
Wykładowca: **Dr n. med. Tomasz Piecha (12.11.2024r.)**
- Temat: **Urologia czynnościowa**
Symbol/e przedmiotowego efektu kształcenia – F.W1, F.W3, F.W4, F.W5, F.W10
Wykładowca: **Prof. dr hab. n. med. Piotr Radziszewski (19.11.2024r.)**
- Temat: **Rak pęcherza moczowego**
Symbol/e przedmiotowego efektu kształcenia – F.W1, F.W3, F.W4, F.W5, F.W10
Wykładowca: **Prof. dr hab. n. med. Piotr Radziszewski (19.11.2024r.)**
- Temat: **Rak gruczołu krokowego – diagnostyka i leczenie**
Symbol/e przedmiotowego efektu kształcenia – F.W1, F.W3, F.W4, F.W5, F.W10
Wykładowca: **Dr hab. n. med. Tomasz Borkowski (26.11.2024r.)**
- Temat: **Stany nagłe w urologii**
Symbol/e przedmiotowego efektu kształcenia – F.W1, F.W3, F.W10, F.U2, F.U3, F.U4, F.U6, F.U23, F.U24
Wykładowca: **Dr n. med. Waldemar Szabłoński (26.11.2024r.)**
- Temat: **Wady wrodzone układu moczowego**
Symbol/e przedmiotowego efektu kształcenia – F.W1, F.W3, F.W4, F.W5, F.W10
Wykładowca: **Dr hab. n. med. Łukasz Zapala (3.12.2024r.)**
- Temat: **Rak nerki**
Symbol/e przedmiotowego efektu kształcenia – F.W1, F.W3, F.W4, F.W5, F.W10
Wykładowca: **Dr hab. n. med. Łukasz Zapala (3.12.2024r.)**
- Temat: **Rak jądra**
Symbol/e przedmiotowego efektu kształcenia – F.W1, F.W3, F.W4, F.W5, F.W10
Wykładowca: **Dr hab. n. med. Piotr Zapala (10.12.2024r.)**
- Temat: **Urazy układu moczowego**
Symbol/e przedmiotowego efektu kształcenia – F.W1, F.W3, F.W4, F.W5, F.W10
Wykładowca: **Dr n. med. Aleksander Ślusarczyk (10.12.2024r.)**
Zachęcamy do udziału w wykładach.

Seminaria (dostępne na platformie e-learningowej, tematyka jak poniżej):

Podcasty

- Temat: **Przypadki urologiczne**
Symbol/e przedmiotowego efektu kształcenia – F.W1, F.W3, F.W4, F.W5, F.W10
Wykładowca: **Dr hab. n. med. Łukasz Zapala**
- Temat: **Zakażenia układu moczowego**
Symbol/e przedmiotowego efektu kształcenia – F.W1, F.W3, F.W4, F.W5, F.W10
Wykładowca: **Dr n. med. Tomasz Piecha**
- Temat: **Zwężenie cewki moczowej**
Symbol/e przedmiotowego efektu kształcenia – F.W1, F.W3, F.W4, F.W5, F.W10
Wykładowca: **Dr n. med. Adam Dorobek**
- Temat: **Leczenie zaburzeń wzdrodu**
Symbol/e przedmiotowego efektu kształcenia – F.W1, F.W3, F.W4, F.W5, F.W10

Wykładowca: Dr hab. n. med. Piotr Zapala - Temat: BCG-terapia w raku pęcherza moczowego Symbol/e przedmiotowego efektu kształcenia – F.W1, F.W3, F.W4, F.W5, F.W10 Wykładowca: Prof. dr hab. n. med. Piotr Radziszewski <i>Materiały seminaryjne</i> - Temat: Kobiece LUTS Symbol/e przedmiotowego efektu kształcenia – F.W1, F.W3, F.W4, F.W5, F.W10 Wykładowca: Prof. dr hab. n. med. Piotr Radziszewski - Temat: Pęcherz neurogeny Symbol/e przedmiotowego efektu kształcenia – F.W1, F.W3, F.W4, F.W5, F.W10 Wykładowca: Prof. dr hab. n. med. Piotr Radziszewski - Temat: Leczenie zespołu bolesnego pęcherza moczowego (BPS) Symbol/e przedmiotowego efektu kształcenia – F.W1, F.W3, F.W4, F.W5, F.W10 Wykładowca: Prof. dr hab. n. med. Piotr Radziszewski - Temat: Hormonoterapia raka stercza Symbol/e przedmiotowego efektu kształcenia – F.W1, F.W3, F.W4, F.W5, F.W10 Wykładowca: dr hab. n. med. Tomasz Borkowski Ćwiczenia: Temat: zajęcia praktyczne przy łóżku chorego, w Ambulatorium Kliniki, Pracowni Urodynamicznej, Gabinetie Cystoskopowym oraz na Blokach Operacyjnych Kliniki Urologii Ogólnej, Onkologicznej i Czynnościowej WUM Symbol/e przedmiotowego efektu kształcenia: F.W1, F.W3, F.W4, F.W5, F.W10, F.U1, F.U2, F.U3, F.U4, F.U6, F.U23, F.U24, K1-K4 W wybranym dniu bloku zajęcia w Klinice: zasady prawidłowego cewnikowania; badanie per rectum. Proszę zabrać na ten dzień książeczki zajęć praktycznych. Wykładowca: wszyscy prowadzący zajęcia, wymiennie Ćwiczenia kończy kolokwium ustne u asystenta ostatniego dnia zajęć. W przypadku otrzymania oceny niedostatecznej z kolokwium, może zostać wyznaczony dodatkowy jeden termin zaliczenia. Termin należy uzgodnić z Kierownikiem Kliniki. Warunki dopuszczenia do egzaminu: obecność na codziennych zajęciach, zapoznanie się z materiałami seminaryjnymi z platformy e-learningowej, zaliczenie kolokwium ustnego, zaliczenie do książeczki zajęć praktycznych podczas ćwiczeń w Klinice. Odrabianie ewentualnej nieobecności na zajęciach możliwe jest jedynie z inną grupą, po uprzednim ustaleniu i w uzasadnionych wypadkach, w miarę dostępności miejsc, w godzinach zajęć.

7. LITERATURA
Obowiązkowa
Literatura obowiązkowa: „UROLOGIA - podręcznik dla studentów”, (red). A. Borkowski, PZWL 2006 „UROLOGIA ILUSTROWANY PODRĘCZNIK DLA STUDENTÓW I STAŻYSTÓW”, (red.) Kajetan Juszcak, Tomasz Drewna, PZWL, 2023
Uzupełniająca
UROLOGY, Campbell-Walsh, Twelfth edition European Association of Urology Guidelines 2023 Edition – www.uroweb.org/guidelines Linki internetowe do samodzielnej nauki (nieobowiązkowe): Kwestionariusz IPSS (ocena nasilenia LUTS): https://eurologia.pl/g/330, Kwestionariusz IIEF-5 (ocena nasilenia ED): http://kardioseksuologia.pl/kwestionariusz-iief-5/ kalkulator ryzyka raka pęcherza moczowego (kwalifikacja do sposobu leczenia raka pęcherza moczowego niewacującego mięśniówki): https://www.eortc.be/tools/bladdercalculator/ Przegląd Urologiczny – artykuły w języku polskim: http://przegląd-urologiczny.pl/ European Urology – oficjalne czasopismo Europejskiego Towarzystwa Urologicznego: https://www.europeanurology.com/ Baza filmów medycznych (dostępna po rejestracji przez studenta): https://medtube.pl/users/register

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
F.W1, F.W3, F.W4, F.W5, F.W10 F.U1, F.U2, F.U3, F.U4, F.U6, F.U23, F.U24 K1-K4	- obecność na zajęciach, - aktywne uczestnictwo w zajęciach - obserwacja studenta podczas zajęć przeprowadzona przez nauczyciela - ocena posiadanych kompetencji - kolokwium ustne ostatniego dnia zajęć W przypadku otrzymania oceny niedostatecznej z kolokwium, może zostać wyznaczony dodatkowy jeden termin zaliczenia. Termin należy uzgodnić z Kierownikiem Kliniki.	Wykłady stacjonarne. Seminaria w formie e-learningowej. Ćwiczenia: zaliczenie przez osobę prowadzącą zajęcia, potwierdzone w Karcie Zaliczeniowej Ćwiczeń z Urologii po kolokwium ustnym, dostateczne nabycie umiejętności oraz posiadanie kompetencji społecznych.
	Egzamin testowy – 50 pytań (jednokrotnego wyboru).	Egzamin elektroniczny odbędzie się dnia 23.06.2025r. stacjonarnie w salach komputerowych 231 i 233 w Centrum Dydaktycznym. Indywidualne zmiany terminu podejścia do egzaminu możliwe są jedynie po uzyskaniu zgody Dziekana. Wyniki będą dostępne po ukończeniu testu. Próg zaliczenia to minimum 60% poprawnych odpowiedzi, progi dla ocen: 30-33: dst, 34-37 dst plus, 38-41 db, 42-45 db plus, 46-50 bdb. Źródło: Regulaminie Egzaminów Elektronicznych WUM: http://biurojakosci.wum.edu.pl/sites/biurojakosci.wum.edu.pl/files/regulamin.pdf W przypadku problemów technicznych prosimy o kontakt z Biurem Jakości i Innowacyjności Kształcenia (egzaminy@wum.edu.pl)". Egzamin poprawkowy w takiej samej formie.

9. INFORMACJE DODATKOWE
Kierownik Kliniki Urologii prof. Piotr Radziszewski w sprawach dydaktyki przyjmuje po uzgodnieniu terminu osobiście lub telefonicznie w sekretariacie (22 502 17 02). Odpowiedzialny za program dydaktyczny dla studentów IV roku WL w Klinice: dr hab. n. med. Łukasz Zapła tel 22 502 17 02 dr n. med. Tomasz Piecha – tel 22 502 17 02 Pozostałe osoby odpowiedzialne za dydaktykę: dr hab. n. med. Tomasz Borkowski - tel. 22 502 17 02 dr hab. n. med. Piotr Zapła - tel. tel 22 502 17 18 którzy w sprawach studenckich przyjmują codziennie po uzgodnieniu terminu w sekretariacie lub telefonicznie. Kontakt do sekretariatu kliniki: 22 502 17 02 Strona internetowa kliniki: www.klinikaurologii.edu.pl SKRÓCONY REGULAMIN ZAJĘĆ ORGANIZACJA ZAJĘĆ I PROGRAM NAUCZANIA Zajęcia składają się z wykładów oraz tygodniowego bloku ćwiczeń. Wykłady dla wszystkich grup studenckich odbędą się stacjonarnie w ustalonym terminie w semestrze zimowym. Seminaria dostępne są na platformie e-learningowej. Wymagane jest zapoznanie się ze wszystkim materiałami.

Ćwiczenia odbywają się w tygodniowym bloku zajęć **codziennie w godzinach 9-11**.

Zajęcia kliniczne prowadzone są na Oddziale przy łóżku chorego, w Ambulatorium Kliniki, Pracowni Urodynamicznej, Gabinetcie Cystoskopowym oraz na Blokach Operacyjnych Kliniki Urologii Ogólnej, Onkologicznej i Czynnościowej WUM (Szpital Dzieciątka Jezus, ul. Lindleya 4, Pawilon nr 7). Zajęcia rozpoczynają się codziennie w sali wykładowej Kliniki Urologii (III piętro) omówieniem ćwiczeń oraz przydzieleniem Asystenta.

Ćwiczenia odbywają się w terminach ustalonych przez Dziekanat dla każdej grupy studenckiej.

Przekładanie zajęć na inny niż wyznaczony termin jest możliwe jedynie w wyjątkowo uzasadnionych przypadkach za zgodą Kierownika Kliniki. Pisma z uzasadnieniem proszę kierować do Sekretariatu Kliniki (urologiasekretariat@wum.edu.pl).

Odrabianie nieobecności możliwe jest z inną grupą studencką po uzyskaniu zgody Kierownika Kliniki.

Studenci powinni zostawiać w szatni okrycia wierzchnie i torby. Szatnia studencka znajduje się na poziomie 1. Obowiązują własne białe fartuchy i obuwie na zmianę.

Zalecenia Zespołu Kontroli Zakażeń Szpitalnych:

Zalecana jest odzież medyczna z krótkimi rękawami. Należy unikać noszenia odzieży prywatnej na terenie szpitala. W przypadku stosowania fartuchów medycznych na odzież prywatną muszą być one zapięte. Długie włosy muszą być spięte. Konieczna jest zmiana obuwia na obuwie robocze zgodne z przepisami BPH. Przystępując do pracy w oddziale należy przestrzegać zasady „nic poniżej łokcia”, tj. nie wolno mieć założonych zegarków i/lub biżuterii na kończynach górnych, pomalowanych paznokci. Należy postępować wg zasady „5 momentów higieny rąk”. W przypadku stosowania rękawic diagnostycznych należy założyć je po umyciu i/lub dezynfekcji dłoni, bezpośrednio przed kontaktem z pacjentem.

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich

LARYNGOLOGIA

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2024/2025
Wydział	Lekarski
Kierunek studiów	Lekarski
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Niestacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Egzamin
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Katedra i Klinika Otolaryngologii Chirurgii Głowy i Szyi WUM ul. Banacha 1A, 02-091 Warszawa, tel. +48 22 599 25 21, e-mail: otolaryngology@wum.edu.pl www.otolaryngology.pl Klinika Otolaryngologii Dziecięcej Ul. Żwirki i Wigury 63A, 02-091 Warszawa Tel.: +48 22 317 97 21; e-mail: laryngologia@spdsk.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Kazimierz Niemczyk Dr hab. n.med. Lidia Zawadzka-Głós
Koordynator przedmiotu	dr n. med. Maria Makuszevska, tel. 22 599 25 21; maria.makuszevska@wum.edu.pl dr n.med. Monika Jabłońska-Jesionowska, tel. 22 317 97 21; monika.jablonska-jesionowska@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus)	dr n. med. Maria Makuszevska, tel. 22 599 25 21; maria.makuszevska@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	<u>Katedra i Klinika Otolaryngologii Chirurgii Głowy i Szyi:</u> Prof. dr hab. n. med. Kazimierz Niemczyk dr hab. n. med. Anna Rzepakowska dr hab. n. med. Antoni Bruzgielewicz dr hab. n. med. Tomasz Gotlib

	dr n. med. Magdalena Arcimowicz dr n. med. Robert Bartoszewicz dr n. med. Magdalena Kuźmińska dr n. med. Małgorzata Litwiniuk-Kosmala dr n. med. Daniel Majszyk dr n. med. Maria Makuszevska dr n. med. Jacek Sokołowski dr n. med. Klaudyna Zwierzyńska dr n. med. Małgorzata Czesak dr n. med. Agnieszka Jasińska-Nowacka dr Michał Żurek dr Patrycja Torchalla Klinika Otolaryngologii Dziecięcej: Dr hab. n. med. Lidia Zawadzka-Głos dr n. med. Monika Jabłońska-Jesionowska dr n. med. Elżbieta Niemczyk dr Małgorzata Bądelek -Izdebska dr Jolanta Jadczyszyn dr Piotr Kwast dr Tomasz Lis dr Maria Wolniewicz
--	--

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów		Liczba punktów ECTS	3
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ	Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS	
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)			
seminarium (S)	25 (w tym 16 e-learning)	1	
ćwiczenia (C)	40	1,5	
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	25	0,5	

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Przekazanie wiedzy i umiejętności praktycznych dotyczących podstawowych zasad profilaktyki chorób z zakresu otorynolaryngologii, chirurgii głowy i szyi u dzieci i dorosłych
C2	Przekazanie wiedzy i umiejętności praktycznych dotyczących diagnozowania chorób z zakresu otorynolaryngologii, chirurgii głowy i szyi u dzieci i dorosłych
C3	Przekazanie wiedzy i umiejętności praktycznych dotyczących leczenia chorób z zakresu otorynolaryngologii, chirurgii głowy i szyi u dzieci i dorosłych

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
F.W1.pkt 3,4	Przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w odniesieniu do najczęstszych chorób wymagających interwencji chirurgicznej, z uwzględnieniem odrębności wieku dziecięcego, w tym w szczególności: 3) chorób głowy, 4) złamań kości i urazów narządów;
F.W2	Wybrane zagadnienia z zakresu chirurgii dziecięcej, w tym traumatologii i otorynolaryngologii, oraz wady i choroby nabyte będące wskazaniem do leczenia chirurgicznego u dzieci;
F.W3	Zasady kwalifikacji do podstawowych zabiegów operacyjnych i inwazyjnych procedur diagnostyczno-leczniczych, zasady ich wykonywania i najczęstsze powikłania
F.W10 pkt 1	Problematykę współcześnie wykorzystywanych badań obrazowych, w szczególności: symptomatologię radiologiczną podstawowych chorób z zakresu otorynolaryngologii
F.W12	Zagadnienia z zakresu laryngologii, foniatrii i audiologii, w tym: 1) przyczyny, przebieg kliniczny, metody leczenia, powikłania i rokowanie w chorobach ucha, nosa, zatok przynosowych, jamy ustnej, gardła i krtani, 2) choroby nerwu twarzowego i wybranych struktur szyi, 3) zasady postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w urazach mechanicznych ucha, nosa, krtani i przełyku, 4) zasady postępowania w stanach nagłych w otorynolaryngologii, w szczególności w duszności krtaniowej, 5) zasady postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w zaburzeniach słuchu, głosu oraz mowy, 6) zasady postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w nowotworach głowy i szyi;
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
F.U1	Asystować przy typowym zabiegu operacyjnym, przygotowywać pole operacyjne i znieczulać miejscowo okolicę operowaną
F.U2	Posługiwać się podstawowymi narzędziami chirurgicznymi
F.U3	Stosować się do zasad aseptyki i antyseptyki

F.U4	Zaopatrywać prostą ranę, zakładać i zmieniać jałowy opatrunek chirurgiczny
F.U9	Zaopatrywać krwawienia zewnętrzne
F.U25	Wykonywać podstawowe badanie laryngologiczne w zakresie ucha, nosa, gardła i krtani
F.U26	Przeprowadzać orientacyjne badanie słuchu

**W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie*

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	Mianownictwo anatomiczne, histologiczne i embriologiczne w językach polskim i angielskim
W2	Nazewnictwo patomorfologiczne
W3	Znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentem oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem
W4	Uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych chorób
W5	Przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w odniesieniu do najczęstszych chorób wewnętrznych występujących u osób dorosłych oraz ich powikłań: chorób alergicznych, w tym anafilaksji i wstrząsu anafilaktycznego oraz obrzęku naczynioruchowego
W6	Uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych nowotworów
W7	Zasady postępowania paliatywnego z pacjentem w stanie terminalnym
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	Uwzględniać w procesie postępowania terapeutycznego subiektywne potrzeby i oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno-kulturowych
U2	Budować atmosferę zaufania podczas procesu diagnostycznego i leczenia
U3	Przeprowadzać wywiad lekarski z pacjentem dorosłym
U4	Oceniać stan ogólny, stan przytomności i świadomości pacjenta
U5	Przeprowadzać diagnostykę różnicową najczęstszych chorób laryngologicznych osób dorosłych i dzieci

U6	Kwalifikować pacjenta do leczenia domowego i szpitalnego;
U7	Wykonywać podstawowe procedury i zabiegi medyczne w tym: pomiar temperatury ciała (powierzchnowej oraz głębokiej), pomiar tętna, nieinwazyjny pomiar ciśnienia tętniczego, pobieranie wymazów z nosa, gardła i skóry
U8	Planować konsultacje specjalistyczne
U9	Prowadzić dokumentację medyczną pacjenta
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	Student potrafi nawiązać i utrzymać głęboki i pełen szacunku kontakt z chorym
K2	Student kieruje się dobrem chorego, stawiając je na pierwszym miejscu
K3	Student przestrzega tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta
K4	Student posiada świadomość własnych ograniczeń i umiejętność stałego dokształcania się
K5	Formułowania wniosków z własnych pomiarów lub obserwacji

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Seminarium	<u>Klinika Otorynolaryngologii, Chirurgii Głowy i Szyi:</u> - Dusznosć, krwawienia, urazy, ciała obce - Audiologia i otoneurologia - Zapalenia zatok przynosowych i ich powikłania - Nieżyt nosa - Choroby ucha zewnętrznego i środkowego - Chirurgia ucha środkowego, ucha wewnętrznego i podstawy czaszki - Powikłania zapaleń uszu - Choroby nerwu twarzowego - Choroby zapalne jamy ustnej i gardła - Zaburzenia głosu - Rak krtani, guzy głowy i szyi <u>Klinika Otolaryngologii Dziecięcej:</u> - Choroby gardła i migdałków podniebiennych. - Powikłania zapaleń gardła. - Przerost migdałka gardłowego i migdałków podniebiennych. - Bezdech senny u dzieci. - Ostre i przewlekłe zapalenia ucha środkowego u dzieci. - Powikłania zapaleń uszu. - Niedosłuch i diagnostyka audiologiczna u dzieci. - Choroby nosa i zatok przynosowych. - Powikłania zapalenia zatok.	F.W1.3-4, F.W2, F.W3, F.W10.1, F.W12, F.U1, F.U2, F.U3, F.U4, F.U9, F.U25, F.U26, E.U6, W1 - W7 U1 - U9 K1- K5

	- Atrezja nozdrzy tylnych. - Skrzywienie przegrody nosa u dzieci. - Urazy nosa u dzieci. - Choroby krtani i tchawicy u dzieci: wady wrodzone, zapalenia. - Urazy krtani i tchawicy. - Wady wrodzone głowy i szyi u dzieci	
Ćwiczenia	<u>Klinika Otorynolaryngologii, Chirurgii Głowy i Szyi:</u> - Nauka badania laryngologicznego - Badanie chorych i omawianie przypadków w ramach oddziału otologicznego - Badanie chorych i omawianie przypadków w ramach oddziału onkologicznego - Badanie chorych i omawianie przypadków w ramach oddziału ryнологicznego - Badanie chorych i omawianie przypadków w ramach Ambulatorium Laryngologicznego - Bierne uczestnictwo w operacjach w ramach Bloku Operacyjnego - Badania oraz ich omówienie w pracowniach naukowych Kliniki: audiologicznej, otoneurologicznej, foniatrycznej, endoskopowej <u>Klinika Otolaryngologii Dziecięcej:</u> - Ciężkie drogi oddechowe i przełyku u dzieci - Nagła duszność krtaniowa u dzieci - Dziecko z rurką tracheotomijną – opieka, postępowanie, leczenie - Krwawienia z nosa, gardła, uszu – postępowanie u dzieci - Pediatryczne badanie otolaryngologiczne jamy ustnej, uszu, nosa, laryngoskopia pośrednia i bezpośrednia - Pacjent z przerostem migdałków i wysiękowym zapaleniem uszu	F.W1.3-4, F.W2, F.W3, F.W10.1, F.W12, F.U1, F.U2, F.U3, F.U4, F.U9, F.U25, F.U26, E.U6, W1 - W7 U1 - U9 K1- K5

7. LITERATURA

Obowiązkowa

„Wykłady z otolaryngologii” red. K.Niemczyk, MediPage 2012
„Otorynolaryngologia kliniczna”, tom I i II, red.K.Niemczyk i in., MediPage 2014,2015 – wybrane rozdziały
„Otolaryngologia dziecięca” – skrypt WUM 2021 pod redakcją Lidii Zawadzkiej -Głos

Uzupełniająca

„Otorynolaryngologia praktyczna” red. G.Janczewski, Via Medica 2005
„Ostry dyżur: Otorynolaryngologia”, red. G.Janczewski, E.Osuch-Wójcikiewicz, alfa-medica press, 2003
„Otolaryngologia dziecięca” PZWL pod redakcją Lidii Zawadzkiej -Głos
Skrypt pt. „Schorzenia otolaryngologiczne u dzieci” pod redakcją prof. Mieczysława Chmielika

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
F.W1.3-4, F.W2, F.W3, F.W10.1, F.W12, F.U1, F.U2, F.U3, F.U4, F.U9, F.U25, F.U26, E.U6, W1 - W7	W zakresie wiedzy: - dopuszcza się sprawdzenie przez asystenta prowadzącego przygotowania do każdego seminarium i zajęć praktycznych na podstawie materiałów dostępnych na platformie e-learningowej	1) Zaliczenie zajęć e-learningu (zarówno z laryngologii jak i laryngologii dziecięcej) w okresie trwania zajęć

U1 - U9 K1- K5	- zaliczenia zajęć z laryngologii dokonuje asystent prowadzący na podstawie obecności i aktywności studenta na zajęciach oraz pozytywnej oceny posiadanej wiedzy - zaliczenie zajęć z laryngologii dziecięcej dokonuje się na podstawie kolokwium testowego na platformie e-learningowej i obecności W zakresie umiejętności: - obserwacja studenta podczas zajęć przeprowadzona przez asystenta prowadzącego - potwierdzenie nabycia w trakcie ćwiczeń umiejętności praktycznych oceniona przez asystenta prowadzącego W zakresie kompetencji: - obserwacja studenta podczas zajęć (np. podczas rzeczywistego badania przedmiotowego i podmiotowego) przy użyciu obiektywnych skal (np. <i>skali LUCAS</i>). - pozytywna ocena w zakresie kompetencji społecznych nabytych w trakcie ćwiczeń Obecność studenta na wszystkich zajęciach jest obowiązkowa; dopuszcza się max. 1 dzień usprawiedliwionej nieobecności (forma odrobienia zajęć wymaga uzgodnienia z koordynatorem przedmiotu). W przypadku nieobecności bez usprawiedliwienia lub większej liczby nieobecności usprawiedliwionych wymagane jest odrobienia całego bloku ćwiczeniowego w innym terminie (termin ustala koordynator przedmiotu).	2) Zaliczenie zajęć praktycznych z laryngologii potwierdzone wpisem w Karcie Zaliczeń przez asystenta prowadzącego 3) Obecność na wszystkich zajęciach 4) Potwierdzenie nabycia umiejętności praktycznych oraz posiadanych kompetencji społecznych ocenione i potwierdzone wpisem w Książeczce Praktyk przez asystenta prowadzącego 5) Przedmiot kończy się egzaminem testowym w dniu 07.07.2025 – 75 pytań jednokrotnego wyboru, próg zaliczenia - 60% progi punktowe: 5,0 – 93-100% 4,5 – 85-92% 4,0 – 77-84% 3,5 – 69-76% 3,0 – 60-68% 2,0 - <60% 5) Egzamin poprawkowy będzie odbywał się w formie i terminie ustalonym przez koordynatora przedmiotu
-------------------	--	--

9. INFORMACJE DODATKOWE

Klinika Otorynolaryngologii, Chirurgii Głowy i Szyi:

Osoba odpowiedzialna za dydaktykę: dr n. med. Maria Makuszevska; maria.makuszevska@wum.edu.pl

W Klinice Otorynolaryngologii, Chirurgii Głowy i Szyi funkcjonuje „Studenckie Koło Naukowe”, którego opiekunem będzie dr n. med. Maria Makuszevska oraz dr Michał Żurek

Zajęcia praktyczne odbywają się w godz.10:15–13:30 w Klinice Otorynolaryngologii, Chirurgii Głowy i Szyi CSK UCK WUM (blok B, piętro 7), Banacha 1A.

Ćwiczenia w pierwszym dniu zajęć rozpoczynają się o godz. 08:00 w sali 31 w bloku D na parterze (sprawy organizacyjne, podział na grupy).

Klinika Otolaryngologii Dziecięcej:

Osoba odpowiedzialna za dydaktykę dr n.med. Monika Jabłońska - Jesionowska; monika.jablonska-jesionowska@wum.edu.pl

Przy Klinice Otolaryngologii dziecięcej funkcjonuje „Koło otolaryngologii dziecięcej” oraz prowadzony jest Zakład z otolaryngologii dziecięcej.

Zajęcia odbywają się w budynku Szpitala Pediatrycznego WUM ul. Żwirki i Wigury 63; Klinika Otolaryngologii Dziecięcej 4H; I tura od 8.30; II tura od 11.00.

Regulamin zajęć:

Zalecana jest odzież medyczna z krótkimi rękawami.

Należy unikać noszenia odzieży prywatnej na terenie szpitala.

W przypadku stosowania fartuchów medycznych na odzież prywatną, muszą być one zapięte.

Długie włosy muszą być spięte.

Konieczna jest zmiana obuwia na obuwie robocze zgodne z przepisami BHP.

Przystępując do pracy w oddziale należy przestrzegać zasady „nic poniżej łokcia”, tj. nie wolno mieć założonych zegarków i/lub biżuterii na kończynach górnych, pomalowanych paznokci.

Należy postępować wg zasady „5 momentów higieny rąk”.

W przypadku stosowania rękawic diagnostycznych należy założyć je po umyciu i/lub dezynfekcji dłoni, bezpośrednio przed kontaktem z pacjentem.

Studentów odbywających ćwiczenia w Klinice obowiązuje tajemnica lekarska (dotyczy to pracy przy łóżku chorego, na bloku operacyjnym, jak również wszelkiej dokumentacji medycznej chorego).

Studentom nie wolno udzielać informacji o stanie chorego, wynikach badań i leczeniu chorego.

Wszelkie dyskusje na temat chorego (rozpoznanie, leczenie, rokowanie) mogą odbywać się wyłącznie bez udziału chorego poza salą chorych, bez udziału osób trzecich.

Obowiązuje całkowity zakaz robienia zdjęć i nagrywania filmów w jakiegokolwiek sposób ukazujących pacjentów, procedury medyczne lub dokumentację medyczną

Student ma możliwość oceny zajęć prowadzonych w Klinikach wypełniając uczelnianą ankietę oceny zajęć i nauczycieli akademickich. Dodatkowo studenci mogą przekazywać swoje uwagi w ankiecie „wewnętrznej” Kliniki lub bezpośrednio do osób odpowiedzialnych za dydaktykę w Klinice.

Obecność na wszystkich zajęciach zgodnie z planem potwierdzona wpisem w Karcie Zaliczeń oraz zaliczenie e-learningu do zakończenia bloku zajęć – Laryngologia Dorosłych; obecność na wszystkich zajęciach laryngologia dziecięca – 3 dni oraz zaliczenie e-learningu do zakończenia bloku zajęć - laryngologia dziecięca; zaliczenie wszystkich obecności na zajęciach praktycznych oraz e-learningu **do dnia 13.06.2025 jest warunkiem zaliczenia** zajęć z Laryngologii i dopuszczenia do egzaminu.

Wszystkie sprawy organizacyjne – zamiany, zamiany grupy, odrabianie zajęć po Erasmusie itp. należy ustalać z wyprzedzeniem przed rozpoczęciem zajęć! **PROSZĘ ZGŁASZAĆ ZARÓWNO W SEKRETARIACIE KLINIKI OTORYNOLARYNGOLOGII CHIRURGII GŁOWY I SZYI ORAZ OTOLARYNGOLOGII DZIECIĘCEJ** – ograniczona możliwość przyjęcia osób w jednym terminie.

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich

RADIOLOGIA

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2024/2025
Wydział	Lekarski
Kierunek studiów	Lekarski
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Niestacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Egzamin
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	I Zakład Radiologii Klinicznej (1W11) 02-004 Warszawa, ul. Chałubińskiego 5 II Zakład Radiologii Klinicznej (1W12) 02-097 Warszawa, ul. Banacha 1a Zakład Radiologii Pediatrycznej WLS18 02-091 Warszawa, ul. Żwirki i Wigury 63a
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. med. Marek Gołębiowski Dr hab. n.med. Magdalena Januszewicz Dr med. Mariusz Furmanek
Koordynator przedmiotu	Prof. dr hab. med. Marek Gołębiowski; marek.golebiowski@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	Dr.med. Marcin Błaż ; marcin.blaz@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	Prof. dr hab.med. Marek Gołębiowski Dr med. Karolina Grąt Dr med. Piotr Palczewski Dr med. Marcin Błaż Dr med. Dorota Piotrowska-Kownacka Dr med. Małgorzata Deręgowska-Cylke

	Dr hab. n med. Laretta Grabowska Dr hab. n med. Magdalena Januszewicz Dr med. Maciej Jaworski Dr med. Mariusz Furmanek Dr n.med.Remigiusz Krysiak Lek.med. Ayad Aljanabi Lek.med. Sylwia Macur Lek.med. Piotr Majcher Lek.med. Dominik Nguyen Lek.med. Małgorzata Wiśniewska Dr med. Monika Gradzik Dr med. Katarzyna Sułkowska Lek.med. Krzysztof Piłat Lek.med. Marlena Bereźniak Mgr inż. Damian Wójcik Dr med. Emilia Wnuk Lek med. Aleksandra Pernak Lek med. Marta Hałaburda-Rola Mgr inż. Wojciech Szeszkowski Lek med. Krzysztof Bartnik Lek med. Monika Kompa
--	--

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	IV rok, semestr zimowy	Liczba punktów ECTS	2
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		10 (e-learning)	0,30
seminarium (S)		6	0,10
ćwiczenia (C)		34	1
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		20	0,6

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Poznanie sposobów obrazowania diagnostycznego tkanek i narządów oraz zaznajomienie się z ich podstawami techniczno-metodycznymi, zaletami i ograniczeniami.
C2	Zdobycie podstawowej wiedzy z zakresu symptomatologii radiologicznej i najważniejszych schorzeń.
C3	Poznanie algorytmów diagnostyki obrazowej w odniesieniu do głównych problemów klinicznych.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
F.W1	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w odniesieniu do najczęstszych chorób wymagających interwencji chirurgicznej, z uwzględnieniem odrębności wieku dziecięcego, w tym w szczególności: 1) ostrych i przewlekłych chorób jamy brzusznej, 2) chorób klatki piersiowej, 3) chorób kończyn i głowy, 4) złamań kości i urazów narządów.
F.W10	problematykę współcześnie wykorzystywanych badań obrazowych, w szczególności: 1. symptomatologię radiologiczną podstawowych chorób 2. metody instrumentalne i techniki obrazowe wykorzystywane do wykonywania zabiegów medycznych 3. wskazania, przeciwwskazania i przygotowanie pacjentów do poszczególnych rodzajów badań obrazowych oraz przeciwwskazania do stosowania środków kontrastujących
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
F.U7	ocenić wynik badania radiologicznego w zakresie najczęstszych typów złamań, szczególnie złamań kości długich.

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie:
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	

Umiejętności – Absolwent potrafi:	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	przestrzegania tajemnicy lekarskiej
K2	kierowania się dobrem pacjenta
K3	korzystania z obiektywnych źródeł informacji

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykłady	1. Obrazowanie schorzeń układu mięśniowo-szkieletowego. 2. Neuroradiologia. 3. Diagnostyka obrazowa stanów nagłych. 4. Radiologia onkologiczna. 5. Radiologia pediatria.	F.W1, F.W10
Seminaria	1. Diagnostyka obrazowa w wieku noworodkowym i dziecięcym. 2. Obrazowanie narządów jamy brzusznej (wątroba, trzustka, śledziona). 3. Obrazowanie i leczenie stanów nagłych ze szczególnym uwzględnieniem radiologii interwencyjnej. 5. Miejsce diagnostyki obrazowej w praktyce klinicznej.	F.W1, F.W10
Ćwiczenia	1. Metody badania wątroby, dróg żółciowych, trzustki, naczyń jamy brzusznej. Nowotwory. Zapalenia. Kamica dróg żółciowych. Interpretacja badań obrazowych. 2. Przewód pokarmowy. Anatomia radiologiczna. Metody badania. Niedrożność. Choroba wrzodowa i jej powikłania. Nowotwory. Uchyłki. Zapalenie jelita grubego. Choroba Leśniowskiego-Crohna. Interpretacja badań obrazowych. 3. Nowotwory płuc i opłucnej. Choroby śródpiersia. Choroby układu naczyniowego płuc. Interpretacja badań obrazowych. 4. Infekcje płucne. Choroby śródmiąższowe płuc. Choroby tchawicy, oskrzeli. Rozedma płuc. Odma, niedodma. Interaktywna interpretacja badań obrazowych. 5. Obrazowanie naczyń. Radiologia i neuroradiologia interwencyjna 6. Podstawy RTG, USG, TK i MR. Zajęcia praktyczne w Zakładzie Radiologii. 7. Narządy układu moczowego. Metody badania. Wady rozwojowe i wady budowy. Choroby zapalne nerek. Wodonercze. Nowotwory. Kamica. Przestrzeń zaotrzewnowa. 8. Radiologia układu kostno-stawowego. Anatomia radiologiczna. Zmiany pourazowe. Repetytorium. Zapalenia. Zmiany zwyrodnieniowe. Interpretacja badań obrazowych. 9. Układ sercowo-naczyniowy. Metody badań. Wrodzone wady serca. Dysplazja stawu biodrowego. Krzywica. Martwica aseptyczna. Urazy mięśniowo-szkieletowe. Ośrodkowy układ nerwowy. Metody badania. Ultrasonografia przeziemiączkowa. 10. Patologia układu pokarmowego w wieku noworodkowym. Przerostowe zwężenie odźwiernika. Choroba Hirschsprunga. Ciąła obce. Niedrożność. Anomalie, wady wrodzone i zakażenia układu moczowego. Guzy nerek i przestrzeni zaotrzewnowej. 11. Metody i metodyka badań dzieci. Układ oddechowy i śródpiersie. Prawidłowy obraz klatki piersiowej dzieci w różnym wieku. Choroby układu oddechowego noworodków i dzieci młodszych. Ciąła obce w drogach oddechowych. Zapalenie płuc. Śródpiersie.	F.W1, F.W10, F.U7, K1-K3

7. LITERATURA

Obowiązkowa

1. „Radiologia. Podręcznik dla studentów medycyny pod redakcją M.Bekiesińskiej-Figatowskiej i A.Cieszanowskiego, PZWL 2022

Uzupełniająca

1. „Anatomia radiologiczna. RTG, TK, MR USG” B.Daniel, B.Pruszyński, Warszawa 2005
2. „Podręcznik radiologii” William Herring, red. wyd.polskiego M.Sąsiadek, wyd IV ,Edra, Urban&Partner, Wrocław 2020
3. „Diagnostyka obrazowa w pediatrii” pod red. E.Jurkiewicz, PZWL, 2017

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
F.W1, F.W10, F.U7, K1-K3	Obowiązkowa obecność na seminariach i ćwiczeniach . Zaliczenie na podstawie listy obecności oraz aktywności studenta na zajęciach. Odrobienie zaległości po uzgodnieniu z osobą odpowiedzialną za prowadzenie zajęć (sekretariat ZRK) codziennie od 8.00-13.00 Na koniec semestru zimowego egzamin testowy jednokrotnego wyboru 70- 100 pytań; 1 pkt – 1 odp. Egzamin poprawkowy odbywa się w formie ustnej.	- codzienna weryfikacja znajomości symptomatologii i umiejętności interpretacji badań diagnostycznych -ostatniego dnia zajęć- test zaliczeniowy pisemny - interpretacja badań obrazowych 12 pytań-13 pkt; zaliczenie powyżej 8 pkt. W przypadku otrzymania oceny niedostatecznej z testu, studentowi przysługują dwa terminy poprawkowe (test w takiej samej formie). próg zaliczenia – uzyskanie 60% prawidłowych odpowiedzi. progi punktowe/ocena 60 - 69 pkt dostateczna (3,0) 70 - 76 pkt dość dobra (3,5) 77 - 87 pkt dobra (4,0) 88 - 94 pkt ponad dobra (4,5) 95-100 pkt bardzo dobra (5,0)

9. INFORMACJE DODATKOWE

W obu Zakładach Radiologii Klinicznej działają Koła Naukowe, w I Zakładzie Radiologii Klinicznej opiekunem Koła jest dr med. Marcin Błaż, a w II Zakładzie Radiologii Klinicznej dr hab. med. Magdalena Januszewicz. Wykłady umieszczone są na Platformie Edukacyjnej WUM, seminaria i ćwiczenia w zależności od przyporządkowania grupy dziekańskiej w I lub II Zakładzie Radiologii Klinicznej oraz w Zakładzie Radiologii Pediatrycznej.

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich

MEDYCYNĄ NUKLEARNA

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2024/2025
Wydział	Lekarski
Kierunek studiów	Lekarski
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Niestacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e	Zakład Medycyny Nuklearnej, UCK WUM CSK, ul. Banacha 1a, 02-097 Warszawa
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Jolanta Kunikowska
Koordynator przedmiotu	Dr n. med. Maria Teresa Płazińska maria.plazinska@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	Dr n. med. Maria Teresa Płazińska maria.plazinska@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	prof. dr hab. n. med. Jolanta Kunikowska prof. dr hab. n. med. Leszek Królicki dr hab. n. med. Małgorzata Kobylecka dr n. med. Maria Teresa Płazińska lek. Kacper Pełka lek. Michał Kocemba lek. Konrad Giełdowski Lek. Krzysztof Bieńkowski dr inż. Monika Tulik dr inż. Radosław Kuliński mgr Elżbieta Rosiak mgr. Paweł Ochman mgr Karolina Michałowska mgr Jakub Krzemiński

2. INFORMACJE PODSTAWOWE				
Rok i semestr studiów	2024/2025 IV rok, 7 i 8 semestr		Liczba punktów ECTS	1
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS	
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim				
wykład (W)				
seminarium (S)		15	0,4	
ćwiczenia (C)		15	0,5	
e-learning (e-L)				
zajęcia praktyczne (ZP)				
praktyka zawodowa (PZ)				
Samodzielna praca studenta				
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		5	0,1	

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Celem kształcenia jest przyswojenie przez słuchaczy podstaw diagnozowania i leczenia z zastosowaniem radiofarmaceutyków: - podstawowe pojęcia z zakresu fizyki jądrowej, rodzaje promieniowania, - podstawowe pojęcia z zakresu radiobiologii, - zasady działania aparatury i zasady technik hybrydowych, - znajomość zasad kwalifikacji i interpretacji radioizotopowych badań narządowych: płuc, kości, nerek, układu pokarmowego, OUN, przytarczyc, nadnerczy oraz tarczycy – badania z zastosowaniem technik PET/CT i SPECT/CT, - terapie radioizotopowe – znajomość wskazań, przeciwwskazań, zasad kwalifikacji do leczenia, postępowania z pacjentem po terapii radioizotopowej

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)

Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
F.W10	problematykę współcześnie wykorzystywanych badań obrazowych, w szczególności: 1) symptomatologię radiologiczną podstawowych chorób, 2) metody instrumentalne i techniki obrazowe wykorzystywane do wykonywania zabiegów medycznych, 3) wskazania, przeciwwskazania i przygotowanie pacjenta do poszczególnych rodzajów badań obrazowych oraz przeciwwskazania do stosowania środków kontrastujących
E.W24	podstawy wczesnej wykrywalności nowotworów i zasady badań przesiewowych w onkologii;
E.W29	zasady leczenia bólu, w tym bólu nowotworowego i przewlekłego ;
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
B.U2	oceniać szkodliwość dawki promieniowania jonizującego i stosować się do zasad ochrony radiologicznej;
D.U3	wybierać takie leczenie, które minimalizuje konsekwencje społeczne dla pacjenta;
D.U6	informować pacjenta o celu, przebiegu i ewentualnym ryzyku proponowanych działań diagnostycznych lub terapeutycznych oraz uzyskać jego świadomą zgodę na podjęcie tych działań;
E.U18	proponować indywidualizację obowiązujących wytycznych terapeutycznych i inne metody leczenia wobec nieskuteczności albo przeciwwskazań do terapii standardowej;

**W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie*

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	badania wykonywane w Zakładzie Medycyny Nuklearnej: zasady teoretyczne, przebieg, wskazania, możliwe powikłania
W2	organizację pracy ośrodka medycyny nuklearnej i praktyczną realizację zasad ochrony radiologicznej
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	na podstawie wywiadu, rozpoznania wstępnego i podstawowej diagnostyki różnicowej potrafi wybrać właściwe dla chorego badanie
U2	Umie ocenić wskazania i napisać skierowanie na badanie radioizotopowe
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	przestrzegać tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta
K2	potrafi nawiązać i utrzymać głęboki i pełen szacunku kontakt z chorym

K3	kieruje się dobrem chorego, stawiając je na pierwszym miejscu
K4	posiada świadomość własnych ograniczeń i umiejętność stałego dokształcania się

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Seminarium	1. Podstawy fizyczne promieniowania w medycynie nuklearnej, zasady znakowania i kontroli jakości radiofarmaceutyków 2. Zasady działania aparatury, zasady technik hybrydowych, znajomość podstaw przetwarzania danych pomiarowych i prezentacji wyników badań. 3. Teoretyczne podstawy i praktyczne zasady stosowania procedur związanych z ochroną radiologiczną. 4. Podstawy radiobiologii 5. Wskazania kliniczne i podstawowe zasady procedur diagnostycznych: - radioizotopowe badania układu naczyniowo-sercowego, - radioizotopowe badania gruczołów wydzielania wewnętrznego, - radioizotopowe badania układu pokarmowego, - radioizotopowe badania układu moczowo-płciowego, - radioizotopowe badania układu kostno-stawowego, - radioizotopowe badania układu nerwowego, - radioizotopowe badania układu oddechowego, - radioizotopowe badania stosowane w diagnostyce schorzeń nowotworowych, - radioizotopowe badania stosowane w diagnostyce ognisk zapalnych. 6. Zasady przeprowadzania procedur leczniczych (wskazania, przeciwwskazania, zasady kwalifikacji do leczenia, postępowanie z pacjentem po terapii izotopowej): - radioizotopowe procedury leczenia chorób łagodnych tarczycy, - radioizotopowe procedury leczenia chorób stawów, - radioizotopowe procedury leczenia chorób nowotworowych tarczycy, - radioizotopowe procedury leczenia objawów bólowych w nowotworowych zmianach przerzutowych do układu kostnego, - leczenie z zastosowaniem ¹³¹I mIBG, - leczenie znakowanymi izotopowo analogami somatostatyny guzów neuroendokrynnych. - diagnostyka i leczenie w raku prostaty	F.W10,E.W24,E.W29 B.U2, D.U3, D.U6, E.U18 W1, W2, U1,U2 K1, K2, K3, K4
Ćwiczenia	1. Zapoznanie studentów ze specyfiką badań radioizotopowych. 2. Laboratorium przygotowania radiofarmaceutyków - zasady przygotowywania i kontroli jakości radiofarmaceutyków. 3. Pracownia Cytometrii - badania uszkodzeń DNA 4. Skierowania na badania radioizotopowe- konieczne informacje na skierowaniu, wybór odpowiedniej procedury 5. Zapoznanie z procedurą wykonywania badań radioizotopowych – uczestnictwo bierne w wykonywanych badaniach. 6. Terapia radioizotopowa - kwalifikacja i zasady przeprowadzenia terapii. 7. Zasady opracowywania badań radioizotopowych. 8. Prezentacje przypadków.	F.W10,E.W24,E.W29 B.U2, D.U3, D.U6, E.U18 W1, W2, U1,U2 K1, K2, K3, K4

7. LITERATURA
Obowiązkowa
<u>Literatura obowiązkowa:</u> 1. „Medycyna nuklearna” L.Królicki, Fundacja im.Ludwika Rydygiera, Warszawa 1996 2. "Leksykon radiologii i diagnostyki obrazowej", J.Walecki i B.Pruszyński, ZAMKOR, Warszawa 2003 3. „Medycyna Nuklearna - obrazowanie molekularne”, Birkenfeld B., Listewnik M. Pomorski Uniwersytet Medyczny Szczecin 2011r

4. "Diagnostyka obrazowa. Podstawy teoretyczne i metodyka badań", B.Pruszyński, PZWL, Warszawa 2014
5. Zalecenia Europejskiego Towarzystwa Medycyny Nuklearnej https://www.eanm.org/publications/guidelines/
Uzupełniająca
Do pobrania z AppStore darmowe aplikacje Europejskiego Towarzystwa Medycyny Nuklearnej (EANM) Clinical Decision Support I European Nuclear Medicine Guide https://www.nucmed-guide.app#!/startscreen European Journal of Nuclear Medicine, Nuclear Medicine Review

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
F.W10,E.W24,E.W29 B.U2, D.U3, D.U6, E.U18 W1, W2, U1,U2 K1, K2, K3, K4	Kolokwium ustne	100% obecności, zaliczone kolokwium (poprawnie napisane skierowanie na badanie radioizotopowe oraz umiejętność objaśnienia pacjentowi jak zostanie wykonane badanie)
	Obserwacja przez asystenta oraz personel w środowisku nauczania	Pozytywna ocena asystentów oraz otaczającego środowiska, dostateczne nabycie umiejętności i posiadanie kompetencji

9. INFORMACJE DODATKOWE
- Do ćwiczeń na terenie ZMN mogą być dopuszczeni studenci, wykazujący się znajomością zasad ochrony przed promieniowaniem oraz po uprzednim zapoznaniu się z zasadami pracy na terenie nadzorowanym i kontrolowanym. - Wstęp na teren nadzorowany mają tylko studenci wyposażeni w fartuchy i obuwie ochronne, po uprzednim wpisaniu się do książki wejść i wyjść. Ze względu na potencjalną możliwość skażeń promieniotwórczych obuwie i ubranie wierzchnie oraz rzeczy osobiste należy zostawić w szatni. - Wymagana jest obecność na wszystkich seminariach i ćwiczeniach. W przypadku nieobecności, możliwość odrobienia zajęć z inną grupą lub zaliczenie ustne u asystenta/ asystentów prowadzących dane zajęcia. W celu ustalenia sposobu odrobienia zajęć prosimy o kontakt z koordynatorem przedmiotu dr n. med. Marią Teresą Płazińską maria.plazinska@wum.edu.pl - Studentki w ciąży proszone są o bezpośredni kontakt z Kierownikiem ZMN (prof. dr hab. n. med. Jolanta Kunikowska, email: jolanta.kunikowska@wum.edu.pl) min. 1 dzień przed wyznaczonym terminem ćwiczeń. - Wszelkie ćwiczenia należy wykonywać ściśle wg zaleceń osób prowadzących ćwiczenia. Po terenie ZMN studenci poruszają się tylko w wyznaczonym obszarze i za wiedzą prowadzącego ćwiczenia. - Wszelkich przebywających na terenie zakładu MN obowiązują zarówno ogólne przepisy BHP jak i specyficzne dla medycyny nuklearnej - zasady ochrony radiologicznej personelu i pacjenta, a także regulaminy UCK WUM. - Wszelkie potencjalne sytuacje narażenia na promieniowanie jonizujące lub uszkodzenia mienia na terenie nadzorowanym powinny być niezwłocznie zgłaszane osobie prowadzącej ćwiczenia lub Kierownikowi Zakładu. - W Zakładzie Medycyny Nuklearnej działa koło naukowe „NUKLID” pod kierownictwem dr n. med. Marii Teresy Płazińskiej. - Na koniec zajęć zaliczenie ustne. W przypadku niezaliczenia, możliwy jest jeden termin poprawkowy zaliczenia ustnego. Termin zostanie ustalony z Opiekunem Roku. Adres Zakładu Medycyny Nuklearnej: UCK WUM CSK, blok E parter , ul. Banacha 1a, 02-097 Warszawa

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich

CHIRURGIA

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2024/2025
Wydział	Lekarski
Kierunek studiów	Lekarski
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Niestacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e	1. Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej, Gastroenterologicznej i Onkologicznej (1W8), ul. Banacha 1A 02-097 Warszawa 2. Klinika Chirurgii Ogólnej, Naczyniowej, Endokrynologicznej i Transplantacyjnej (1W14), ul. Banacha 1A 02-097 Warszawa 3. Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej, Transplantacyjnej i Wątroby (1WB1), ul. Banacha 1A 02-097 Warszawa 4. I Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej i Naczyniowej (2W1), ul. Kondratowicza 8, 03-242 Warszawa 5. Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej i Transplantacyjnej (1W23), ul. Nowogrodzka 59, 02-006 Warszawa
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	1. Prof. dr hab. n. med. Maciej Słodkowski 2. Prof. dr hab. n. med. Zbigniew Gałązka 3. Prof. dr hab. n. med. Michał Grąt 4. Dr hab. n. med. Piotr Myrcha 5. Prof. dr hab. n. med. Maciej Kosieradzki
Koordynator przedmiotu	Dr hab. n. med. Maciej Krasnodębski 225992545
Osoba odpowiedzialna za sylabus	Dr n. med. Gustaw Lech gustaw.lech@wum.edu.pl 225992482
Prowadzący zajęcia	Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej, Gastroenterologicznej i Onkologicznej (1W8) prof. dr hab. n. med. Maciej Słodkowski, prof. dr hab. n. med. Paweł Nyckowski dr hab. n. med. Michał Ławiński, dr n. med. Włodzimierz Cebulski, dr n. med. Gustaw Lech, dr n. med. Tomasz Guzel, dr n. med. Marek Wroński, dr n. med. Katarzyna Mech, dr n. med.

	Andrzej Krajewski, dr n.med. Waldemar Pawłowski, lek. Dominika Karkocha, lek. Monika Wojtasik, lek. Małgorzata Potocka, lek. Sullivan Tadong, lek. Agata Trzewik, dr Aneta Jachnis-Moży Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej i Transplantacyjnej (1W23) prof. dr hab. n. med. Maciej Kosieradzki, prof. dr hab. dr n. med. Piotr Fiedor, prof. dr hab. n. med. Wojciech Lisik, dr hab. n. med. Maciej Romanowski, dr hab. n. med. Marek Pacholczyk, dr n. med. Beata Łągiewska, dr n. med. Jacek Pliszczynski, dr n. med. Paweł Ziemiański, dr n. med. Radosław Cylke,, lek. Zuzanna Dziedzic, lek. Agnieszka Jóźwik, lek. Paweł Skrzypek, lek. Paweł Studnicki, Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej, Transplantacyjnej i Wątroby (1WB1) prof. dr hab. n. med. Michał Grąt, prof. dr hab. n. med. Marek Krawczyk, prof. dr hab. n. med. Krzysztof Zieniewicz, prof. dr hab. n. med. Tadeusz Wróblewski, prof. dr hab. dr n. med. Waldemar Patkowski, dr hab. n. med. Krzysztof Dudek, dr hab. n. med. Maciej Krasnodębski, dr hab. n. med. Oskar Kornasiewicz, dr hab. n. med. Wojciech Figiel, dr hab. n. med. Piotr Kalinowski, dr n. med. Ireneusz Grzelak, dr n. med. Konrad Kobryń, dr n. med. Łukasz Masior, dr n. med. Marcin Kotulski, dr n. med. Mariusz Grodzicki, dr n. med. Michał Skalski, dr n. med. Piotr Smoter, dr n. med. Piotr Remiszewski, dr n. med. Wacław Hołówko, dr n. med. Rafał Stankiewicz, dr n. med. Piotr Gierej, dr n. med. Marek Rogucki, lek. Paweł Rykowski, lek. Jan Stypułkowski, lek. Marcin Morawski, lek. Andriy Zhylko, lek. Emilia Kruk, lek. Oleksandra Ostapiak, lek. Piotr Krawczyk, lek. Mateusz Bartkowiak, lek. Marta Przybysz, lek. Monika Młynarczyk, lek. Łukasz Nazarewski, lek. Adam Bołtuć
--	--

2. INFORMACJE PODSTAWOWE				
Rok i semestr studiów	Rok IV, semestr 7 i 8		Liczba punktów ECTS	8
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS	
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim*				
wykład (W)*		10	0,3	
seminarium (S)*		30	2,8	
ćwiczenia (C)*		70	3,6	
e-learning (e-L)*				
zajęcia praktyczne (ZP)				
praktyka zawodowa (PZ)				
Samodzielna praca studenta				
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		40	1,3	

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Zapoznanie się ze specyfiką pracy na oddziale chirurgicznym i bloku operacyjnym.
C2	Nauczanie rozpoznawania, diagnozowania i planowania leczenia chorych chirurgicznych z zakresu chirurgii ogólnej, onkologicznej oraz nagłych stanów chirurgicznych w oparciu o podstawy patofizjologiczne.
C3	Nabycie umiejętności praktycznych i wiedzy teoretycznej dotyczącej opieki nad chorym przed i po operacji.
C4	Nabycie umiejętności diagnozowania różnicowego jednostek chorobowych leczonych metodami inwazyjnymi.
C5	Nabycie umiejętności postępowania diagnostyczno- terapeutycznego w leczeniu najczęstszych powikłań pooperacyjnych.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
F.W1	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w odniesieniu do najczęstszych chorób wymagających interwencji chirurgicznej, z uwzględnieniem odrębności wieku dziecięcego, w tym w szczególności: 1) ostrych i przewlekłych chorób jamy brzusznej, 2) chorób klatki piersiowej, 3) chorób kończyn i głowy, 4) złamań kości i urazów narządów;
F.W3	zasady kwalifikacji do podstawowych zabiegów operacyjnych i inwazyjnych procedur diagnostyczno-leczniczych, zasady ich wykonywania i najczęstsze powikłania
F.W14	w podstawowym zakresie problematykę transplantologii zabiegowej, wskazania do przeszczepienia nieodwracalnie uszkodzonych narządów i tkanek oraz procedury z tym związane
F.W4	Zna zasady bezpieczeństwa okołooperacyjnego, przygotowania pacjenta do operacji
F.W5	Zna leczenie pooperacyjne z terapią przeciwbólową i monitorowaniem pooperacyjnym
F.W10	Zna problematykę współcześnie wykorzystywanych badań obrazowych, w szczególności: 1) symptomatologię radiologiczną podstawowych chorób, 2) metody instrumentalne i techniki obrazowe wykorzystywane do wykonywania zabiegów leczniczych, 3) wskazania, przeciwwskazania i przygotowanie pacjentów do poszczególnych rodzajów badań obrazowych oraz przeciwwskazania do stosowania środków kontrastujących;
E.W1	Zna uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych chorób
E.W7 pkt 3, 4	Zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w odniesieniu do najczęstszych chorób występujących u osób dorosłych oraz ich powikłań: 3. chorób układu pokarmowego, w tym chorób jamy ustnej, przełyku, żołądka i dwunastnicy, jelit, trzustki, wątroby, dróg żółciowych i pęcherzyka żółciowego,

	4.chorób układu wydzielania wewnętrznego, w tym chorób podwzgórza i przysadki, tarczycy, przytarczyc, kory i rdzenia nadnerczy, jajników i jąder oraz guzów neuroendokrynnych, zespołów wielogruzołowych, różnych typów cukrzycy i zespołu metabolicznego – hipoglikemii, otyłości, dyslipidemii,
E.W26	Zna zasady terapii skojarzonych w onkologii, algorytmy postępowania diagnostyczno-leczniczego w najczęściej występujących nowotworach człowieka;
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
F.U1	asystować przy typowym zabiegu operacyjnym, przygotowywać pole operacyjne i znieczulać miejscowo okolicę operowaną;
F.U2	posługiwać się podstawowymi narzędziami chirurgicznymi;
F.U3.	stosować się do zasad aseptyki i antyseptyki;
F.U4.	zaopatrywać prostą ranę, zakładać i zmieniać jałowy opatrunek chirurgiczny;
F.U5.	zakładać wkłucie obwodowe;
F.U6.	badać sutki, węzły chłonne, gruczoł tarczowy oraz jamę brzuszną w aspekcie ostrego brzucha, a także wykonuje badanie palcem przez odbyt;
F.U9.	zaopatruje krwawienie zewnętrzne różnymi sposobami (opatrunek hemostatyczny, opaska uciskowa).
F.U12.	monitoruje stan pacjenta w okresie pooperacyjnym w oparciu o podstawowe parametry życiowe
E.U1.	przeprowadza wywiad lekarski z pacjentem dorosłym w aspekcie chorób potencjalnie leczonych operacyjnie
E.U3.	przeprowadza pełne i ukierunkowane badanie fizykalne pacjenta dorosłego ze szczególnym uwzględnieniem chorób leczonych chirurgicznie
E.U13.	ocenia i opisuje stan somatyczny i psychiczny pacjenta ze szczególnym uwzględnieniem patologii potencjalnie leczonej operacyjnie
E.U14.	rozpoznaje stany bezpośredniego zagrożenia życia w okresie przed-,śród- i pooperacyjnym
E.U16.	planuje postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne ze szczególnym uwzględnieniem patologii potencjalnie leczonej operacyjnie
E.U18.	proponuje indywidualizację obowiązujących wytycznych terapeutycznych oraz inne metody leczenia wobec nieskuteczności albo przeciwwskazań do terapii standardowej w postępowaniu chirurgicznym
E.U24.	interpretuje badania laboratoryjne i identyfikuje przyczyny odchyleń
E.U25.	stosuje leczenie żywieniowe (z uwzględnieniem żywienia dojelitowego i pozajelitowego)

**W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NISW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie*

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	nawiązania i utrzymania głęboki i pełen szacunku kontakt z chorym
K2	kierowania się dobrem chorego, stawiając je na pierwszym miejscu
K3	przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta
K4	posiadania świadomości własnych ograniczeń i umiejętność stałego doskonalenia się

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Seminaria	Przygotowanie chorego do operacji. Ważne aspekty badania chorego w oddziale chirurgicznym	F.W1, F.W3, F.W14, E.W1, E.W7, E.W26, F.W4, F.W5, F.W10, F.U1, F.U2, F.U3, F.U4, F.U5, E.U1, E.U3, E.U13, E.U14, E.U16, E.U18, E.U24, E.U25, F.U9, F.U6, F.U12, K1-K4
	Aseptyka i antyseptyka w praktyce chirurgicznej. Zasady pracy w bloku operacyjnym.	
	Instrumentarium chirurgiczne oraz technika zakładania szwów.	
	Wstrząs w chirurgii. Leczenie preparatami krwi u chorego z krwotokiem. Zaburzenia układu hemostazy i ich znaczenie w chirurgii.	
	Zakażenia w chirurgii i ich leczenie.	
	Podstawy równowagi płynowej i elektrolitowej w chirurgii	
	Niedożywienie, jego następstwa i leczenie u chorych chirurgicznych.	
	Opieka pooperacyjna oraz najczęstsze powikłania w chirurgii. Ocena jakości w chirurgii.	
	Rany: podział i gojenie się ran. Leczenie ran. Odleżyny	
	Zapalenie otrzewnej w przebiegu chorób chirurgicznych. Ostre zapalenie wyrostka robaczkowego	

	Leczenie chirurgiczne przepuklin ściany jamy brzusznej, niedrożność jelit.	
	Mała chirurgia	
	Chirurgia przełyku, rak przełyku. Choroby śródpiersia	
	Chirurgia nowotworów	
	Chirurgiczne leczenie choroby wrzodowej żołądka i dwunastnicy i jej powikłań.	
	Chirurgiczne leczenie raka żołądka, połączenia żołądkowo-przełykowego, GIST przewodu pokarmowego.	
	Rola chirurga w leczeniu ostrego i przewlekłego zapalenia trzustki	
	Chirurgiczne leczenie raka trzustki	
	Chirurgia wątroby. Chirurgiczne leczenie żółtaczki.	
	Nadciśnienie wrotne. Chirurgia śledziony.	
	Leczenie zabiegowe kamicy pęcherzyka i dróg żółciowych – wskazania, techniki, wyniki leczenia. Leczenie chirurgiczne raka pęcherzyka i dróg żółciowych	
	Chirurgiczne leczenie raka jelita grubego	
Ćwiczenia	Rozwiązywania problemów klinicznych w okresie okołoperacyjnym u chorych z wybranymi jednostkami chorobowymi	
	Aktywny udział sprawowaniu opieki nad chorym w oddziale chirurgicznym oraz znajomość podziału zadań i kompetencji	
	Ocena stanu rany pooperacyjnej, rozpoznawania powikłań w gojeniu rany i zaproponowanie jej leczenia	
	Udział i wykonywanie zmian opatrunków oraz asysta w zabiegach leczniczych dotyczących ran powikłanych	
	Aktywne uczestnictwo w przygotowaniu chorego do operacji w danej jednostce chorobowej	
	Praktyczne zaznajomienie ze specyfiką opieki nad chorym w okresie pooperacyjnym w wybranej jednostce chorobowej	
	Wykonywanie pod nadzorem prostych zabiegów związanych z opieką chirurgiczną (np: usuwaniem drenów, drenażem opłucnej, zdjęciem szwów, zgłębnikowaniem żołądka, zaopatrzeniem stomii) u wybranych chorych	
	Propozycja przebiegu leczenia od pierwszego kontaktu z lekarzem do zakończenia leczenia chirurgicznego wybranych chorych z wybranymi jednostkami chorobowymi	
Wykłady	Co nowego w chirurgii trzustki - Prof. dr hab. med. Maciej Słodkowski	

	Chirurgiczna opieka nad chorym ze schyłkową niewydolnością nerek - Prof. dr hab. med. Tadeusz Grochowicki	
	Nowoczesne techniki w chirurgii naczyniowej - Dr hab. med. Piotr Myrcha	
	Transplantacja wątroby - Prof. dr hab. med. Michał Grąt	
	Choroby chirurgiczne u kobiet w ciąży - Prof. dr hab. med. Maciej Kosieradzki	

7. LITERATURA

Obowiązkowa

1. W. Noszczyk (red.): Chirurgia. Repetytorium, Warszawa 2009, Wydawnictwo Lekarskie PZWL
2. O. James Garden, Andrew W. Bradbury, John L.R. Forsythe, Rowan W. Parks (red.): Chirurgia. Podręcznik dla studentów, wydanie II polskie, Wrocław 2015, Wydawnictwo Edra Urban & Partner
3. J. Kulig i W. Nowak (red.): Ostry brzuch, Warszawa 2007, Wydawnictwo Lekarskie PZWL
4. Andrzej Żyłuk (red.). Zarys chirurgii. Podręcznik dla studentów i lekarzy w trakcie specjalizacji. Medipage. Warszawa, 2016
5. Andrzej Żyłuk (red.). Repetytorium z chirurgii. Medipage. Warszawa, 2016

Uzupełniająca

1. „Podstawy chirurgii. Podręcznik dla lekarzy specjalizujących się w dziedzinie chirurgii ogólnej, t.1-2.” pod redakcją J. Szmidta : Medycyna Praktyczna 2022.
2. UpDate obejmujący omawiane zagadnienia chirurgii (logowanie ze strony biblioteki WUM)
3. Link do strony e-learningu z przeżroczami do poszczególnych seminariów
<https://e-learning.wum.edu.pl/course/view.php?id=652>

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
F.W1, F.W3, F.W14, E.W1, E.W7, E.W26, F.W4, F.W5, F.W10, F.U1-F.U5, E.U1, E.U3, E.U13, E.U14, E.U16, E.U18, E.U24, E.U25, F.U9, F.U6, F.U12, K1-K4	- Obecność i aktywny udział w zajęciach, - Obserwacja nabytych umiejętności praktycznych i posiadanych kompetencji społecznych przez asystenta oraz opinia w środowisku nauczania - zaliczenie testowe	nabycie umiejętności praktycznych i posiadanie kompetencji społecznych w stopniu minimum dostatecznym ocenione przez asystenta, pozytywny wynik sprawdzianu kończącego zajęcia

Według standardowego programu zajęć warunkiem zaliczenia zajęć jest:

1. obecność na wszystkich seminariach i ćwiczeniach (na zajęciach obowiązuje sprawdzenie listy obecności, student który spóźni się na zajęcia powinien zgłosić się do osoby sprawdzającej listę w celu zaznaczenia swojej obecności na liście). Pojedyncze nieobecności należy odrobić w formie uzgodnionej z osobą odpowiedzialną za dydaktykę.
2. uzyskanie oceny pozytywnej (dostatecznej lub wyższej) ze sprawdzianu kończącego zajęcia.

Sprawdzian kończący zajęcia (kolokwium)

W ostatnim dniu ćwiczeń studenci przystępują do pisemnego zaliczenia, którego tematyka jest ściśle powiązana z zagadnieniami prezentowanymi podczas zajęć (seminaria + ćwiczenia).

Kolokwium jest w formie pisemnej. testu zamkniętego jednokrotnego wyboru składającego się z 25 pytań testowych z jedną poprawną odpowiedzią i trzema dystraktorami.

Dopuszczalna jest multimedialna forma pytań.

Pytania są oceniane od 0 do 1 punktu.

Czas trwania kolokwium 25 min.

Skala ocen:

2,0 (ndst) brak zaliczenia	0 -15 pkt
3,0 (dost)	16 -18 pkt
3,5 (ddb)	19- 21 pkt
4,0 (db)	22 - 23 pkt
4,5 (pdb)	24 pkt
5,0 (bdb)	25 pkt

Niezaliczenie powoduje konieczność zdawania sprawdzianu poprawkowego (sprawdzian ustny lub testowy, do decyzji asystenta prowadzącego kolokwium w uzgodnieniu z osobą odpowiedzialną za dydaktykę).

9. INFORMACJE DODATKOWE

Osoby odpowiedzialne za dydaktykę w poszczególnych Jednostkach:

- Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej i Transplantacyjnej (1W23):

dr n med. Beata Łągiewska beata.lagiewska@wum.edu.pl

dr n. med. Zuzanna Dziedzic zuzanna.dziedzic@wum.edu.pl

- Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej, Gastroenterologicznej i Onkologicznej (1W8):

dr n. med. Gustaw Lech gustaw.lech@wum.edu.pl

dr n med. Monika Wojtasik monika.wojtasik@wum.edu.pl

- Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej, Transplantacyjnej i Wątroby (1WB1):

dr hab. n med. Maciej Krasnodebski maciej.krasnodebski@wum.edu.pl

Regulamin zajęć:

1. Studentów odbywających ćwiczenia przy łóżku chorego i na bloku operacyjnym obowiązuje tajemnica lekarska.
2. Studentom nie wolno udzielać informacji o stanie chorego ani sposobach leczenia.
3. Wszelkie dyskusje na temat chorego (rozpoznanie, leczenie, rokowanie) mogą odbywać się wyłącznie poza salą chorych.
4. W obecności chorych należy zachowywać się cicho, spokojnie i taktownie. Stosunek do chorego musi być nacechowany życzliwością i szacunkiem.
5. Zbieranie wywiadów oraz badanie chorego powinno być przeprowadzone w sposób taktowny i dyskretny, z pełnym poszanowaniem jego wrażliwości i godności. Należy dążyć do nawiązania pełnego kontaktu z chorym i wzbudzenia jego zaufania.
6. Studenci muszą pamiętać, że ich obecność w Klinice może mieć wpływ na szerzenie się zakażeń, dlatego muszą dbać o czystość, higienę osobistą oraz stosować środki ochrony wg. zaleceń obowiązujących na WUM
7. Jeżeli podczas odrabiania ćwiczeń wystąpi u studenta jakiekolwiek zakażenie miejscowe czy ogólne zakażenie, powinien on natychmiast powiadomić o tym asystenta, który podejmie decyzji odnośnie dalszego udziału studenta w zajęciach.
8. Student uczestniczący w zajęciach jest zobowiązany do punktualności i noszenia identyfikatora.
9. Przed wejściem na salę operacyjną obowiązuje zmiana stroju. Na sali operacyjnej w celu zapewnienia bezpieczeństwa chorego obowiązują wszystkich szczególnie zastrzone rygory zachowania. Nie wolno prowadzić rozmów. Dozwolone jest poruszanie się jedynie w wyznaczonym przez asystenta obszarze sali operacyjnej. Obowiązuje bezwzględne podporządkowanie się wszystkim poleceniom wydanym przez asystenta i stosowanie się do uwag innych pracowników bloku operacyjnego.
10. Podczas udziału w zajęciach studenci są zobowiązani do przyniesienia od pierwszego dnia zajęć i noszenia czystych fartuchów lekarskich, obuwia szpitalnego przeznaczonego do udziału w zajęciach oraz identyfikatorów. Podczas zajęć student musi posiadać stetoskop oraz długopis.
11. Obowiązuje całkowity zakaz robienia zdjęć i nagrywania filmów w jakiegokolwiek sposób ukazujących pacjentów, procedury medyczne lub dokumentację medyczną podczas zajęć na terenie Kliniki, Bloku Operacyjnego i Izby Przyjęć. Chęć wykonania zdjęć lub nagrań ukazujących jedynie wizerunek studenta w szpitalnym stroju lub otoczeniu powinno być zgłoszone asystentowi i jest niedozwolone bez jego zgody.
12. Studenci powinni odnosić się z szacunkiem do kolegów, lekarzy i pielęgniarek, z którymi stykają się podczas zajęć.
13. Zarówno badanie chorych jak i wszelkie zabiegi przy chorym, student wykonuje na zlecenie i według wskazówek asystenta, z którym wyjaśnia i omawia wszystkie swoje wątpliwości.
14. Student może dokonywać wpisów w dokumentacji medycznej pacjenta, jedynie na polecenie i pod nadzorem asystenta. Wpis powinien być podpisany przez studenta imieniem i nazwiskiem a następnie sprawdzony i parafowany przez asystenta.

15. Student nieprzygotowany do ćwiczeń może zostać do nich niedopuszczony.

16. Ostateczne zalecenia dotyczące formy zajęć, uczestnictwa studentów w zajęciach praktycznych i seminariach, stosowania środków ochronnych ustalone zostaną na podstawie Regulaminu Zajęć Studenckich w WUM oraz zarządzeń JM Rektora WUM

Student ma możliwość oceny zajęć wypełniając uczelnianą ankietę oceny zajęć i nauczycieli akademickich. Dodatkowo studenci mogą przekazywać swoje uwagi do Kierownika Kliniki oraz osoby odpowiedzialnej za dydaktykę w Klinice.

Serdecznie zapraszamy studentów zainteresowanych Chirurgią do uczestnictwa w pracach Studenckich Kół Naukowych

1. Studenckie Koło Naukowe przy Katedrze i Klinice Chirurgii Ogólnej, Gastroenterologicznej i Onkologicznej. Opiekun Koła – dr med. Katarzyna Mech.

2. Studenckie Koło Naukowe przy Katedrze i Katedra I Klinika Chirurgii Ogólnej, Naczyniowej, Endokrynologicznej i Transplantacyjnej Opiekun Koła – dr med. Łukasz Wielocha oraz dr med. Piotr Kaszczewski

3. Studenckie Koło Naukowe przy Katedrze i Klinice Chirurgii Ogólnej, Transplantacyjnej i Wątroby. Opiekun Koła – dr med. Marcin Morawski.

4. Studenckie Koło Naukowe przy Katedrze i Klinice Chirurgii Ogólnej i Transplantacyjnej „Kindley”. Opiekun Koła – dr med. Radosław Cylke.

5. Studenckie Koło Naukowe przy Katedrze i Katedra I Klinika Chirurgii Ogólnej i Naczyniowej „Vena” opiekun dr med. Bartłomiej Kozdój.

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich

CHIRURGIA DZIECIĘCA

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2024/2025
Wydział	Lekarski
Kierunek studiów	Lekarski
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Niestacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowe
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e	Klinika Chirurgii Dziecięcej 1W7, UCKWUM ul. Żwirki i Wigury 63a 02-091 chirurgiadziecieca@wum.edu.pl 22 317 97 51
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Dr. n. med. Aleksandra Jasińska
Koordynator przedmiotu	Dr. n. med. Aleksandra Jasińska
Osoba odpowiedzialna za sylabus	Dr. n. med. Aleksandra Jasińska 22 317 97 51, aleksandra.jasinska@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	Dr. n. med. Aleksandra Jasińska Dr. n. med. Żaneta Słowik Moczydłowska Dr. n. med. Rzewnicka Dr. n. med. Marek Wolski Lek. Dariusz Piotrowski Lek. Anna Piotrowska Lek. Anna Pawlak

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	Rok IV, semestr zimowy i letni		Liczba punktów ECTS	2
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS	
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim				
wykład (W)				
seminarium (S)		10	0,5	
ćwiczenia (C)		20	1	
e-learning (e-L)				
zajęcia praktyczne (ZP)				
praktyka zawodowa (PZ)				
Samodzielna praca studenta				
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		10	0,5	

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Kształtowanie kompetencji społecznych w obszarze relacji lekarz-pacjent oraz lekarz-rodzina pacjenta/opiekun prawny
C2	Zdobycie wiedzy z zakresu chirurgii dziecięcej w obszarach leczenia wad wrodzonych w różnych grupach wiekowych oraz chorób ostro dyżurowych wieku dziecięcego
C3	Nabycie umiejętności praktycznych z zakresu opieki nad pacjentami w czasie przygotowania do leczenia operacyjnego i w okresie pooperacyjnym

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
FW1	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w odniesieniu do najczęstszych chorób wymagających interwencji chirurgicznej, z uwzględnieniem odrębności wieku dziecięcego, w tym w szczególności: 1) ostrych i przewlekłych chorób jamy brzusznej, 2) chorób klatki piersiowej,

	3) chorób kończyn i głowy, 4) złamań kości i urazów narządów
F.W2	wybrane zagadnienia z zakresu chirurgii dziecięcej, w tym traumatologii i otorynolaryngologii, oraz wady i choroby nabyte będące wskazaniem do leczenia chirurgicznego u dzieci;
F.W3	zasady kwalifikacji do podstawowych zabiegów operacyjnych i inwazyjnych procedur diagnostyczno-leczniczych, zasady ich wykonywania i najczęstsze powikłania;
F.W5	leczenie pooperacyjne z terapią przeciwbólową i monitorowaniem pooperacyjnym;
F.W10	problematykę współcześnie wykorzystywanych badań obrazowych, w szczególności: 1) symptomatologię radiologiczną podstawowych chorób, 2) metody instrumentalne i techniki obrazowe wykorzystywane do wykonywania zabiegów medycznych, 3) wskazania, przeciwwskazania i przygotowanie pacjenta do poszczególnych rodzajów badań obrazowych oraz przeciwwskazania do stosowania środków kontrastujących;
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
F.U1	asystować przy typowym zabiegu operacyjnym, przygotowywać pole operacyjne i znieczulać miejscowo okolice operowaną;
F.U2	posługiwać się podstawowymi narzędziami chirurgicznymi;
F.U3.	stosować się do zasad aseptyki i antyseptyki;
F.U4.	zaopatrywać prostą ranę, zakładać i zmieniać jałowy opatrunek chirurgiczny;
F.U7.	oceniać wynik badania radiologicznego w zakresie najczęstszych typów złamań szczególnie złamań kości długich;
F.U8.	wykonywać doraźne unieruchomienie kończyny, wybierać rodzaj unieruchomienia konieczny do zastosowania w typowych sytuacjach klinicznych oraz kontrolować poprawność ukrwienia kończyny po założeniu opatrunku unieruchamiającego;

**W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie*

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta

K2	kierować się dobrem pacjenta
K3	nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywanie zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych
K4	podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby
K5	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Seminaria	- Chirurgia noworodka Opis: stany zagrażające życiu noworodka wybrane wady i choroby chirurgiczne okresu noworodkowego) - Urologia dziecięca Opis: podstawowe zagadnienia w zakresie diagnostyki i leczenia wad wrodzonych i chorób układu moczowo płciowego u dzieci - Wady uchyłka pochwowego otrzewnej Opis: diagnostyka i leczenie najczęstszych wad wrodzonych u dzieci – wady uchyłka pochwowego otrzewnej - Ostre schorzenia jamy brzusznej u dzieci Opis: diagnostyka i leczenie najczęstszych chirurgicznych problemów ostrożyżurowych wieku dziecięcego - Urazy u dzieci Opis: diagnostyka i leczenie najczęściej występujących urazów wieku dziecięcego (urazy wielonarządowe, urazy głowy, klatki piersiowej, brzucha, urazy kostne) - Wady przewodu pokarmowego Opis: diagnostyka i leczenie wybranych wad przewodu pokarmowego u noworodków - chirurgia przełyku, jelita cienkiego, grubego cz.1 - Wady przewodu pokarmowego Opis: diagnostyka i leczenie wybranych wad przewodu pokarmowego u noworodków - chirurgia przełyku, jelita cienkiego, grubego cz.2 - Chirurgię układu oddechowego Opis: diagnostyka i leczenie wybranych wad układu oddechowego u noworodków – torbielowatości płuc, rozedma płatowa - Zastosowanie metod małoinwazyjnych w chirurgii dziecięcej Opis: możliwości wykorzystania metod minimalnego dostępu w chirurgii dziecięcej	FW1,FW2,FW3., FW5.,FW10. F.U1.- F.U4., F.U7., F.U8., K1 – K5
ćwiczenia	-Prowadzenie dokumentacji medycznej w oddziale chirurgii dziecięcej -Podstawy budowania relacji terapeutycznej z pacjentem i rodzicem pacjenta -Podstawy zbierania wywiadu lekarskiego, badania przedmiotowego uwzględniające specyfikę pacjenta	FW1,FW2, FW3., FW5.,FW10. F.U1.- F.U4., F.U7., F.U8., K1 – K5

	-Asystowanie przy podstawowych zabiegach chirurgicznych w gabinecie ambulatoryjnym – opatrunki, szwy -Asystowanie przy zabiegach operacyjnych w znieczuleniu ogólnym – podstawy przygotowania pola operacyjnego, obsługa narzędzi chirurgicznych	
--	--	--

7. LITERATURA

Obowiązkowa

Zarys zagadnień chirurgii wieku dziecięcego” red. Andrzej Chilarski - Polskie Towarzystwo Chirurgów Dziecięcych. Łódź . 2009r. (Skrypt udostępniony do wypożyczenia studentom w sekretariacie Kliniki.)

Uzupełniająca

Chirurgia Dziecięca red. Maciej Bagfaj, Piotr Kaliciński , Warszawa 2016
 „Pediatric Surgery” red. K.W. Ashcrafta, Elsevier Saunders 2005.

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
F.W.1-F.W.3, F.W.5, F.W.10, F.U.1-F.U.4, F.U.7, F.U.8 K.1 – K5	W zakresie wiedzy: uczestnictwo w zajęciach kolokwium zaliczające W zakresie umiejętności: obserwacja studenta podczas zajęć – przeprowadzona przez nauczyciela, ocena nabytych w trakcie ćwiczeń umiejętności i kompetencji społecznych - dokonana przez nauczyciela	Kolokwium – test na platformie elearningowej, 10 pytań, próg zaliczenia – 6 poprawnych odpowiedzi Dostateczne nabycie umiejętności oraz posiadanie kompetencji społecznych

9. INFORMACJE DODATKOWE

Zajęcia odbywają się w Klinice Chirurgii Dziecięcej –UCKWUM ul. Żwirki i Wigury 63a (sala seminaryjna nr 001 piętro 4D na oddziale. od poniedziałku do piątku w 1- tygodniowym bloku zajęć, którego szczegółowy plan studenci otrzymują pierwszego dnia. Podstawą zajęć stanowią seminaria oraz zajęcia kliniczne. Zajęcia kliniczne studenci odbywają w czterech podgrupach, a ich lokalizacja zmienia się rotacyjnie dla każdej grupy i dotyczy –Ambulatorium Polikliniki, Oddziału Klinicznego oraz Bloku Operacyjnego wraz z Pododdziałem Pooperacyjnym.

Obecność na zajęciach jest obowiązkowa. Jedna nieobecność może być odrobiona na zasadach ustalonych przez prowadzącego.

W przypadku ograniczeń logistycznych wynikających ze stanu epidemiologicznego zajęcia będą prowadzone w trybie uwzględniającym nauczanie zdalne.

W ostatnim dniu zajęć odbywa się kolokwium zaliczające znajdujące się na platformie e-learningowej (test składający się z 10 pytań, jednokrotnego wyboru. Próg zaliczający 60 %)

Przy Klinice funkcjonuje koło naukowe SKN Chirurgii Dziecięcej WUM- kontakt Facebook,

Opiekun zajęć i koła naukowego: Marek Wolski mwolski@wum.edu.pl

Opiekun zajęć e-learning: Beata Waś, chirurgiadziecieca@wum.edu.pl

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich

CHOROBY WEWNĘTRZNE KARDIOLOGIA 1

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2024/2025
Wydział	Lekarski
Kierunek studiów	Lekarski
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Niestacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Katedra i Klinika Kardiologii, Nadciśnienia Tętniczego i Chorób Wewnętrznych Mazowiecki Szpital Bródnowski, ul. Kondratowicza 8, 03-242 Warszawa
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Marek Kuch
Koordynator przedmiotu	Prof. dr hab. n. med. Marek Kuch
Osoba odpowiedzialna za sylabus)	Dr n. med. Włodzimierz Gierlak – e-mail: wlodzimierz.gierlak@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	Prof. dr hab. n. med. Marek Kuch Prof. dr hab. n. med. Wojciech Braksator Dr n. med. Marek Chmielewski Dr n. med. Wioleta Dyrla Dr n. med. Iwonna Grzywanowska-Łaniewska Dr n. med. Maciej Janiszewski Dr n. med. Jarosław Król Dr n. med. Wojciech Król Dr n. med. Magdalena Rostek Dr n. med. Andrzej Światowiec Dr n. med. Marcin Konopka Dr n. med. Włodzimierz Gierlak

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	Rok IV, semestr siódmy i ósmy	Liczba punktów ECTS	2
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ	Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS	
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)			
seminarium (S)	10	0,5	
ćwiczenia (C)	20	1	
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	10	0,5	

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Pozyskanie wiedzy na temat mechanizmów chorób sercowo-naczyniowych
C2	Pozyskanie umiejętności praktycznych w ostrych i przewlekłych stanach kardiologicznych
C3	Pozyskanie umiejętności w zakresie diagnostyki i terapii z zakresu chorób układu krążenia

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)

Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
EW1	uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych chorób
EW7 pkt 1	zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady rozpoznawania i postępowania terapeutycznego w odniesieniu do najczęstszych chorób układu sercowo-naczyniowego występujących u osób dorosłych oraz ich powikłań: 1. chorób układu krążenia, w tym choroby niedokrwiennej serca, wad serca, chorób wsierdza, mięśnia serca, osierdza, niewydolności serca (ostrej i przewlekłej), chorób naczyń tętniczych i żylnych, nadciśnienia tętniczego – pierwotnego i wtórnego, nadciśnienia płucnego.
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
EU1	przeprowadzać wywiad lekarski z pacjentem dorosłym;
EU3	przeprowadzać pełne i ukierunkowane badanie fizykalne pacjenta dorosłego
EU12	przeprowadzać diagnostykę różnicową najczęstszych chorób osób dorosłych
EU14	rozpoznawać stany bezpośredniego zagrożenia życia;
EU16	planować postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne;
EU18	proponować indywidualizację obowiązujących wytycznych terapeutycznych oraz inne metody leczenia wobec nieskuteczności albo przeciwwskazań do terapii standardowej;
EU20	kwalifikować pacjenta do leczenia domowego i szpitalnego;
EU24	interpretować badania laboratoryjne i identyfikuje przyczyny odchyleń od normy;
EU29.pkt 1, 2, 8	wykonywać podstawowe procedury i zabiegi medyczne w tym: 1. pomiar temperatury ciała, pomiar tętna, nieinwazyjny pomiar ciśnienia tętniczego, 2. monitorowanie parametrów życiowych przy pomocy kardiomonitora, pulsoksymetrię, 8. standardowy elektrokardiogram spoczynkowy wraz z interpretacją, kardiowersję elektryczną i defibrylację serca.
EU32	planować konsultacje specjalistyczne;
EU38	przewodzić dokumentację medyczną pacjenta.

**W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NISW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie*

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	

Umiejętności – Absolwent potrafi:	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	kierować się dobrem pacjenta
K2	przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta
K3	nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywanie zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych
K4	podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby
K5	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
seminaria	1. Farmakoterapia w kardiologii - strategia postępowania. 2. Elektrokardiografia prawidłowa - zasady interpretacji oraz przykłady nieprawidłowości. 3. Echokardiografia - techniki, możliwości, wskazania diagnostyczne. 4. Badania diagnostyczne w kardiologii - od diagnostyki laboratoryjnej do diagnostyki obrazowej - część I. 5. Badania diagnostyczne w kardiologii - od diagnostyki laboratoryjnej do diagnostyki obrazowej - część II. 6. Choroba niedokrwienna serca - patogeneza, klasyfikacja, postępowanie. 7. Niewydolność serca - podział, przyczyny, obraz kliniczny, diagnostyka, postępowanie. 8. Zaburzenia rytmu serca - podział, przyczyny, diagnostyka, zasady postępowania. 9. Diagnostyka inwazyjna. Leczenie ostrych zespołów wieńcowych/ostrego zawału serca. 10. Migotanie i trzepotanie przedsionków - patogeneza, obraz kliniczny, klasyfikacja, profilaktyka incydentów zakrzepowozatorowych.	EW1, EW7 pkt 1, EU1, EU3, EU12, EU14, EU16, EU18, EU20, EU24, EU29 pkt 1,2,8, EU32, EU38, K1-K5
ćwiczenia	Ćwiczenia z asystentami przy łóżku chorego	

7. LITERATURA
Obowiązkowa

1. Interna Szczeklika – Podręcznik Chorób Wewnętrznych Wydawnictwo Medycyna Praktyczna, aktualne wydanie, Duży Podręcznik (rozdziały kardiologiczne).
2. Interna Szczeklika – Podręcznik Chorób Wewnętrznych Wydawnictwo Medycyna Praktyczna- aktualne wydanie. Mały Podręcznik (rozdziały kardiologiczne).

Uzupełniająca

1. Wielka Interna – kardiologia z elementami angiologii (część 1). Autorzy: Piotr Pruszczyk, Tomasz Hryniewiecki, Jarosław Drózdź. Wydawnictwo: Medical Tribune Polska , Warszawa 2009, wyd.1
2. Wielka Interna- kardiologia z elementami angiologii (część 2). Autorzy: Piotr Pruszczyk, Tomasz Hryniewiecki, Jarosław Drózdź. Wydawnictwo: Medical Tribune Polska, Warszawa 2010, wyd.1
3. Atlas Ekg – tom I i tom II – R. Baranowski, D. Wojciechowski, wyd. Via Medica sp. z o.o. Gdańsk

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
EW1, EW7 pkt 1, EU1, EU3, EU12, EU14, EU16, EU18, EU20, EU24, EU29 pkt 1,2,8, EU32, EU38, K1-K5	Raport ustny z ćwiczeń, Kolokwium w formie ustnej + obecność na zajęciach, Obserwacja studenta podczas zajęć, ocena postawy studenta podczas prowadzenia zajęć przy łóżku chorego.	Ocena pozytywna z obserwacji – potwierdzenie nabycia umiejętności i posiadania kompetencji. Uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium.

9. INFORMACJE DODATKOWE

Osoba odpowiedzialna za dydaktykę: Dr n. med. Włodzimierz Gierlak – e-mail: wlodzimierz.gierlak@wum.edu.pl
 Podstawą zaliczenia zajęć w Klinice Kardiologii jest uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium.
 Warunkiem przystąpienia do kolokwium jest zaliczenie zajęć (obecność na wszystkich zajęciach).
 Z uwagi na krótki czas trwania bloku nie dopuszcza się nieobecności na zajęciach.
 Każda nieobecność powinna zostać odrobiona z inną grupą dziekańską po wcześniejszym uzgodnieniu terminu w sekretariacie kliniki.
 Przy Klinice Kardiologii działa Koło Naukowe. Spotkania dla chętnych odbywają się raz w miesiącu w godz. 15-17.
 (dzień spotkań uczestników koła naukowego do ustalenia). Opiekun Koła – dr n. med. Jarosław Król.

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich

CHOROBY WEWNĘTRZNE ANGIOLOGIA

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2024/2025
Wydział	Lekarski
Kierunek studiów	Lekarski
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Niestacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Nadciśnienia Tętniczego i Angiologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, ul. Banacha 1a, 02-097 Warszawa, blok D, IIp. Tel. 22-599-28-28 e-mail: agnieszka.mech@wum.edu.pl; knta@uckwum.pl Strona Kliniki: nadciśnienie.wum.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	prof. dr hab. n. med. Zbigniew Gaciong
Koordynator przedmiotu	dr n. med. Piotr Sobieraj, e-mail: piotr.sobieraj@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus)	dr n. med. Joanna Bidiuk, e-mail: joanna.bidiuk@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	dr n. med. Piotr Abramczyk, e-mail: piotr.abramczyk@wum.edu.pl dr n. med. Łukasz Artyszuk, e-mail: lukasz.artyszuk@wum.edu.pl dr n. med. Joanna Bidiuk, e-mail: joanna.bidiuk@wum.edu.pl lek. Katarzyna Cienszkowska: e-mail: katarzyna.cienszkowska@wum.edu.pl prof. dr hab. n. med. Zbigniew Gaciong, e-mail: zbigniew.gaciong@wum.edu.pl dr hab. n. med. Piotr Jędrusik, e-mail: piotr.jedrusik@wum.edu.pl dr hab. n. med. Agnieszka Kuch-Wociał, e-mail: agnieszka.kuch@wum.edu.pl dr hab. n. med. Jacek Lewandowski, e-mail: jacek.lewandowski@wum.edu.pl dr n. med. Izabela Łoń, e-mail: izabela.lon@wum.edu.pl dr n. med. Grzegorz Placha, e-mail: grzegorz.placha@wum.edu.pl

	lek. Agnieszka Sawicka, e-mail: agnieszka.sawicka@wum.edu.pl dr n. med. Piotr Sobieraj, e-mail: piotr.sobieraj@wum.edu.pl dr hab. n. med. Maciej Siński, e-mail: maciej.sinski@wum.edu.pl dr hab. n. med. Grzegorz Styczyński, e-mail: grzegorz.styczyński@wum.edu.pl lek. Jakub Strzelczyk, e-mail: jakub.strzelczyk@wum.edu.pl dr n. med. Bartosz Symonides, e-mail: bartosz.symonides@wum.edu.pl dr hab. n. med. Cezary Szmigielski, e-mail: cezary.szmigielski@wum.edu.pl dr n. med. Marcin Szulc, e-mail: marcin.szulc@wum.edu.pl dr n. med. Jerzy Tyszkiewicz, e-mail: jerzy.tyszkiewicz@wum.edu.pl lek. Maria Zaborska- Dworak, e-mail: maria.zaborska@wum.edu.pl
--	--

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	Rok IV; semestr: VII, VIII	Liczba punktów ECTS	2
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)			
seminarium (S)		10	0,4
ćwiczenia (C)		20	0,8
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		20	0,8

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Zdobycie wiedzy w zakresie rozpoznawania i leczenia czynników ryzyka i wybranych chorób układu krążenia
C2	Nabycie umiejętności praktycznych pozwalających rozpoznawać i leczyć wybrane choroby układu krążenia, w tym nieinwazyjny pomiar ciśnienia tętniczego, interpretacja całodobowego pomiaru ciśnienia tętniczego, wykonanie i interpretacja badania ekg, monitorowanie parametrów życiowych przy pomocy kardiomonitora
C3	Kształtowanie kompetencji społecznych w zakresie budowania atmosfery zaufania podczas całego procesu diagnostycznego i leczenia

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
EW1	uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych chorób
EW7 pkt 1	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w odniesieniu do najczęstszych chorób wewnętrznych występujących u osób dorosłych oraz ich powikłań chorób układu krążenia, w tym: 1. chorób wsierdza, mięśnia serca, osierdza, chorób naczyń tętniczych i żylnych, nadciśnienia tętniczego – pierwotnego i wtórnego
EW10	podstawowe zasady farmakoterapii chorób osób w podeszłym wieku
EW11	zagrożenia związane z hospitalizacją osób w podeszłym wieku;
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
EU14	rozpoznawać stany bezpośredniego zagrożenia życia
EU16	planować postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne
EU18	proponować indywidualizację obowiązujących wytycznych terapeutycznych i inne metody leczenia wobec nieskuteczności albo przeciwwskazań do terapii standardowej;
EU20	kwalifikować pacjenta do leczenia domowego i szpitalnego
EU24	interpretować wyniki badań laboratoryjnych i identyfikować przyczyny odchyłań od normy
EU29 pkt 1, 2	wykonywać podstawowe procedury i zabiegi medyczne w tym: 1. pomiar tętna, nieinwazyjny pomiar ciśnienia tętniczego, 2. monitorowanie parametrów życiowych przy pomocy kardiomonitora, pulsoksymetrię
EU32	planować konsultacje specjalistyczne
EU38	przewodzić dokumentację medyczną pacjenta

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych
K2	kierowania się dobrem pacjenta
K3	przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta
K4	podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby
K5	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
K6	propagowania zachowań prozdrowotnych
K7	korzystania z obiektywnych źródeł informacji
K8	formułowania wniosków z własnych pomiarów lub obserwacji
K9	wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym
K10	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej;
K11	przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób.

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
seminaria	S1- Seminarium 1. Nadciśnienie tętnicze pierwotne: epidemiologia, patomechanizm, obraz kliniczny, rozpoznanie, stany nagłe	E.W1., E.W7., E.W10., E.U14.
	S2 - Seminarium 2. Terapia nadciśnienia tętniczego i współistniejących czynników ryzyka - strategie lecznicze nadciśnienia tętniczego z uwzględnieniem postępowania niefarmakologicznego i farmakologicznego	E.W1., E.W7., E.W10., E.U14.

	S3- Seminarium 3. Wtórne nadciśnienie tętnicze: epidemiologia, diagnostyka i leczenie wybranych wtórnych postaci nadciśnienia tętniczego, w tym pierwotnego hiperaldosteronizmu, guza chromochłonnego, zwężenia tętnicy nerkowej	E.W1., E.W7., E.W10., E.U14.
	S4 – Seminarium 4. Miażdżyca – objawy kliniczne i czynniki ryzyka: od patofizjologii do prewencji - epidemiologia, patofizjologia, obraz kliniczny, leczenie oraz zapobieganie chorobom o podłożu miażdżycowym; ocena ryzyka sercowo- naczyniowego	E.W1., E.W7., E.W10., E.U14.
	S5 - Seminarium 5. Choroby degeneracyjne i zapalne dużych naczyń: patogeneza, obraz kliniczny, postępowanie w przypadku tętniaków aorty brzusznej i piersiowej, rozwarstwienia aorty, choroby Takayasu, olbrzymiokomórkowego zapalenia tętnic oraz zakrzepowo -zarostowego zapalenia naczyń	E.W1., E.W7., E.W10., E.U14
	S6 – Seminarium 6. Zakrzepica żylna: epidemiologia, czynniki ryzyka, obraz kliniczny, diagnostyka i postępowanie	E.W1., E.W7., E.W10., E.U14.
	S7 – Seminarium 7. Zatorowość płucna: epidemiologia, czynniki ryzyka, obraz kliniczny, diagnostyka i postępowanie	E.W1., E.W7., E.W10., E.U14.
	S8 – Seminarium 8. Infekcyjne zapalenia wsierdza: epidemiologia, czynniki ryzyka, obraz kliniczny, diagnostyka i postępowanie	E.W1., E.W7., E.W10., E.U14.
	S9 – Seminarium 9. Kardiomiopatie: omówienie poszczególnych typów kardiomiopatii, w tym kardiomiopatii przerostowej, rozstrzeniowej, restrykcyjnej, arytmogennej kardiomiopatii prawej komory, kardiomiopatii tako- tsubo, z uwzględnieniem diagnostyki różnicowej	E.W1., E.W7., E.W10., E.U14.
	S10 – Seminarium 10. Choroby osierdza: epidemiologia, czynniki ryzyka, obraz kliniczny, diagnostyka i postępowanie	E.W1., E.W7., E.W10., E.U14.
ćwiczenia	C1 – C20 Diagnostyka, postępowanie terapeutyczne i zasady opieki nad pacjentem z omawianymi jednostkami chorobowymi w ramach postępowania szpitalnego	E.W.11., E.U16., E.U18., E.U20., E.U.24., E.U29., E.U32.1, E.U.38., K1-K11

7. LITERATURA

Obowiązkowa

- Interna Szczeklika – Mały podręcznik 2024: Piotr Gajewski, Andrzej Szczeklika, Wydawnictwo Medycyna Praktyczna, Kraków 2024.
Rozdział „Objawy”
Podrozdziały w rozdziale „choroby układu krążenia”:
„Profilaktyka chorób sercowo-naczyniowych”
„Dyslipidemie”
„Infekcyjne zapalenia wsierdza”
„Kardiomiopatie”
„Zapalenie osierdza”
„Tamponada serca”
„Nadciśnienie tętnicze”
„Tętniak aorty”
„Ostre zespoły aortalne”
„Choroba Takayasu”

„Olbrzymiokomórkowe zapalenie tętnic” „Zakrzepowo-zarostowe zapalenie naczyń (choroba Buergera)” „Niedokrwienie kończyn dolnych” „Zwężenie tętnic szyjnych i kręgowych” „Zakrzepowe zapalenie żył powierzchownych” „Przewlekła niewydolność żylna” „Ogólne zasady leczenia przeciwkrzepliwego” „Żylna choroba zakrzepowo-zatorowa” 2. Macleod. Badanie kliniczne. G. Douglas, C. Robertson. Wydawnictwo Edra Urban & Partner, Wrocław 2017 3. Davidson Choroby Wewnętrzne. S.H. Ralston, M.W.J. Strachan, i.D. Penman, R.P. Hobson. Wydawnictwo Edra Urban & Partner, Wrocław 2020 - rozdziały związane z tematyką seminariów
Uzupełniająca
1. Kardiologia. Podręcznik Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego pod red. P.Ponikowskiego, P.Hoffmana, A.witkowskiego, P. Lipca Via Medica Gdańsk 2019 2. Zalecenia Europejskiego Towarzystwa Kardiologicznego (i tym samym Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego) publikowane w języku polskim w Kardiologii Polskiej - obowiązują najnowsze wersje poszczególnych zaleceń 3. Czasopisma: Medycyna Praktyczna, Kardiologia Polska

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
E.W1., E.W7., E.W10., E.W11., E.U14., E.U16., E.U18., E.U20., E.U.24., E.U29., EU32., E.U38., K1 – K11	W zakresie wiedzy: Zaliczenie przedmiotu odbywa się na podstawie kolokwium, które odbywa się w ostatnim dniu zajęć w formie testowej. Kolokwium zawiera 25 pytań z 5 możliwymi odpowiedziami, z których tylko jedna jest prawidłowa. Warunkiem przystąpienia do kolokwium jest uzyskanie zaliczenia zajęć klinicznych (u asystentów). Nieprzystąpienie do kolokwium w wybranym przez Studenta terminie jest związane z uzyskaniem oceny niedostatecznej. Istnieje możliwość poprawienia przez studenta niedostatecznej oceny z kolokwium w kolejnym najbliższym terminie, po uprzednim zgłoszeniu takiej potrzeby w sekretariacie Kliniki. Studenci, którzy nie zdali lub nie przystąpili do żadnego z terminów kolokwium mają prawo do zdawania kolokwium ustnego (jako trzeci termin kolokwium) w terminie wyznaczonym przez Kierownika Kliniki lub Koordynatora Przedmiotu, po wcześniejszym zgłoszeniu do sekretariatu Kliniki.	Kryteria oceny kolokwium: Ocena niedostateczna: uzyskanie poniżej 15 na 25 punktów Ocena dostateczna: uzyskanie 16 – 17 na 25 punktów Ocena ponad dostateczna: uzyskanie 18 – 19 na 25 punktów Ocena dobra: uzyskanie 20 - 21 na 25 punktów Ocena ponad dobra: uzyskanie 22 – 23 na 25 punktów Ocena bardzo dobra: uzyskanie 24 – 25 punktów
	W zakresie umiejętności: - obserwacja studenta podczas zajęć – przeprowadzona przez nauczyciela - ocena pozytywna nabytych w trakcie ćwiczeń umiejętności - dokonana przez nauczyciela	Dostateczne nabycie umiejętności praktycznych ocenione przez prowadzącego
	W zakresie kompetencji społecznych: - przedłużona obserwacja przez nauczyciela prowadzącego	Pozytywna opinia prowadzącego w zakresie nabytych kompetencji

	- rozwiązywanie problemów w grupach	
--	-------------------------------------	--

9. INFORMACJE DODATKOWE

Regulamin zajęć:

1. zajęcia w formie seminariów i ćwiczeń odbywają się na terenie Kliniki

8:00- 8:45 Seminarium poranne, sala seminaryjna nr 3

9:00- 12:00 Ćwiczenia przy łóżku pacjenta

12:15- 13:00 Seminarium popołudniowe, sala seminaryjna nr 3

(w piątki oba seminaRIA odbywają się rano, a godz. 12:15 odbywa się kolokwium)

2. Wszyscy studenci przystępujący do zajęć powinni mieć identyfikator, fartuch lekarski/scrubsy, obuwie na zmianę, stetoskop oraz powtórzoną wiedzę dotyczącą zbierania wywiadów oraz badania fizykalnego.

3. Z uwagi na krótki czas trwania bloku nie dopuszcza się nieobecności na zajęciach. Każda nieobecność powinna zostać odrobiona z inną grupą dziekańską, po wcześniejszym uzgodnieniu z koordynatorem przedmiotu.

4. Informacje i materiały dydaktyczne dla Studentów dostępne są na stronie internetowej Kliniki (nadcisnienie.wum.edu.pl) po zalogowaniu (login i hasło jak do portalu SSL-WUM).

5. Wpisów w karcie zaliczeń dokonuje Koordynator Przedmiotu. Studenci są zobowiązani złożyć karty zaliczeń w pierwszym tygodniu po kolokwium w sekretariacie Kliniki (niezależnie od jego wyniku) i odebrać je w kolejnym tygodniu.

Osoba odpowiedzialna za prowadzenie dydaktyki w Klinice: dr n. med. Joanna Bidiuk, pok. 204, tel. 22-599-28-27; e-mail: joanna.bidiuk@wum.edu.pl

Osoby zainteresowane pracą kliniczną i/lub naukową w dziedzinie chorób wewnętrznych, kardiologii, hipertensjologii i angiologii zapraszamy do Studenckiego Koła Naukowego „Pressor” działającego przy Klinice. Opiekun koła: dr n.med. Piotr Sobieraj, e-mail: piotr.sobieraj@wum.edu.pl

KONSULTACJE DYDAKTYCZNE:

Dr n. med. Joanna Bidiuk: poniedziałki 13:00 -14:00

Dr n. med. Piotr Sobieraj: wtorki 13:00- 14:00

(z uwagi na dyżury i inne obowiązki kliniczne terminy konsultacji mogą ulegać zmianie, proszę o wcześniejsze zgłaszanie potrzeby konsultacji drogą elektroniczną)

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich

CHOROBY WEWNĘTRZNE PNEUMONOLOGIA I ALERGOLOGIA

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2024/2025
Wydział	Lekarski
Kierunek studiów	Lekarski
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Niestacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Pneumonologii i Alergologii UCK WUM 02-097 Warszawa, ul. Banacha 1a
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	prof. dr hab. n. med. Rafał Krenke
Koordynator przedmiotu	dr hab. n. med. Marta Maskey-Warzechowska marta.maskey-warzechowska@wum.edu.pl 22 599 25 62, 10 69
Osoba odpowiedzialna za sylabus)	dr hab. n. med. Marta Maskey-Warzechowska marta.maskey-warzechowska@wum.edu.pl 22 599 25 62, 10 69
Prowadzący zajęcia	Prof. dr hab. n. med. Rafał Krenke; rafal.krenke@wum.edu.pl Dr n. med. Małgorzata Barnas; malgorzata.barnas@wum.edu.pl Dr n. med. Katarzyna Bialek-Gosk; katarzyna.bialek-gosk@wum.edu.pl Dr hab. n. med. Piotr Bielicki; piotr.bielicki@wum.edu.pl Dr hab. n. med. Marta Dąbrowska; marta.dabrowska1@wum.edu.pl Dr n. med. Andrzej Dąbrowski; andrzej.dabrowski@wum.edu.pl Dr n. med. Anna Goljan-Geremek; anna.goljan-geremek@wum.edu.pl Dr hab. n. med. Katarzyna Górka; katarzyna.gorska@wum.edu.pl Dr n. med. Elżbieta Magdalena Grabczak; elzbieta.grabczak@wum.edu.pl Dr n. med. Joanna Hermanowicz-Salamon; joanna.hermanowicz-salamon@wum.edu.pl

	Dr n. med. Krzysztof Karwat; krzysztof.karwat@wum.edu.pl Dr hab. n. med. Piotr Korczyński; piotr.korczynski@wum.edu.pl Dr hab. n. med. Marta Maskey-Warzechowska; marta.maskey-warzechowska@wum.edu.pl Dr hab. n. med. Patrycja Nejman-Gryz; patrycja.nejman-gryz@wum.edu.pl Dr hab. n. med. Magdalena Paplińska-Goryca; mpaplinska@wum.edu.pl Dr hab. n. med. Tadeusz Przybyłowski; tadeusz.przybylowski@wum.edu.pl Lek. med. Natalia Przysucha; natalia.przysucha@wum.edu.pl Lek. Monika Storman; monika.storman@wum.edu.pl Lek. Anna Trojnar; anna.trojnar@wum.edu.pl Dr n. med. Olga Truba; olga.truba@wum.edu.pl Dr n. med. Monika Zielińska-Krawczyk; monika.zielinska-krawczyk@wum.edu.pl Lek. Kaja Pulik; kaja.jaskiewicz@wum.edu.pl Lek. Katarzyna Faber; katarzyna.faber@wum.edu.pl Lek. Iga Ciesielska-Markowska; iga.ciesielska@wum.edu.pl Lek. Robert Uliński; robert.ulinski@wum.edu.pl Lek. Karolina Skalska-Ziółkowska; karolina.skalska@uckwum.pl Lek. Marta Rosiak-Derda; marta.rosiak@uckwum.pl Prof. dr hab. n. med. Bartosz Kubisa; bartosz.kubisa@wum.edu.pl Dr n. med. Agata Dżelilji Lek. med. Karol Grzybowski; karol.grzybowski@uckwum.pl Lek. med. Izabela Orzolek; izabela.orzolek@wum.edu.pl
--	---

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	Rok IV; semestr: VII, VIII	Liczba punktów ECTS	4
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ	Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS	
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)			
seminarium (S)	20	1	
ćwiczenia (C)	40	2,5	
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	10	0,5	

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	w zakresie wiedzy: sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w chorobach płuc i alergologii
C2	w zakresie umiejętności: zaplanować postępowanie diagnostyczne i zinterpretować jego wyniki; wdrożyć właściwe i bezpieczne postępowanie terapeutyczne oraz przewidzieć jego skutki
C3	w zakresie kompetencji: umiejętność nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych; kierowania się dobrem pacjenta

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
D.W2	społeczne czynniki wpływające na zachowania w zdrowiu i w chorobie, szczególnie w chorobie przewlekłej
E.W1	uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych chorób układu oddechowego i chorób alergicznych.
E.W7. pkt.2, 8	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w odniesieniu do najczęstszych chorób wewnętrznych występujących u osób dorosłych oraz ich powikłań: 2) chorób układu oddechowego, w tym chorób dróg oddechowych, przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, astmy oskrzelowej, rozstrzenia oskrzeli, mukowiscydozy, zakażeń układu oddechowego, chorób śródmiąższowych płuc, opłucnej, śródpiersia, obturacyjnego i centralnego bezdechu sennego, niewydolności oddechowej (ostrej i przewlekłej), nowotworów układu oddechowego, 8) chorób alergicznych, w tym anafilaksji i wstrząsu anafilaktycznego oraz obrzęku naczynioruchowego,
D.W5	zasady i metod komunikacji z pacjentem i jego rodziną, które służą budowaniu empatycznej, opartej na zaufaniu relacji
D.W6	znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentem oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
E.U1	przeprowadzać wywiad lekarski z pacjentem dorosłym;
E.U23	przeprowadzać pełne i ukierunkowane badanie fizykalne pacjenta dorosłego
E.U12	przeprowadzać diagnostykę różnicową najczęstszych chorób osób dorosłych
E.U16	planować postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne

E.U20	kwalifikować pacjenta do leczenia domowego i szpitalnego
E.U24	interpretować wyniki badań laboratoryjnych i identyfikować przyczyny odchyłeń od normy
E.U29 pkt. 2	wykonywać podstawowe procedury i zabiegi medyczne w tym: 2) monitorowanie parametrów życiowych pulsoksymetrię
E.U30. pkt 2, 6, 7, 8	asystować przy przeprowadzaniu następujących procedur i zabiegów medycznych: 2. drenażu jamy opłucnowej, 6. biopsji cienkoigłowej, 7. testach naskórkowych, 8. próbach śródskórnych i skaryfikacyjnych oraz interpretować ich wyniki;

**W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie*

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych
K2	kierowania się dobrem pacjenta
K3	przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta
K4	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
K5	formułowania wniosków z własnych pomiarów lub obserwacji
K6	wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się

SEMINARIA	Seminaria mają formę interaktywnych zajęć stacjonarnych S1. Badania czynnościowe układu oddechowego S2. POChP S3. Astma S4. Leczenie chorób obturacyjnych układu oddechowego S5. Ostre stany w chorobach płuc S6. Niewydolność oddechowa, wspomaganie wentylacji S7. Zapalenia płuc S8. Zapalenia płuc u chorych z zaburzeniami odporności S9. Spektrum kliniczne chorób alergicznych S10. Anafilaksja S11. Algorytmy diagnostyczne i lecznicze w chorobach alergicznych S12. Choroby śródmiąższowe płuc przebiegające z postępującym włóknieniem S13. Sarkoidoza i inne wybrane choroby ziarniniakowe płuc. S14. Guz płuca S15. Krwawienie z dróg oddechowych S16. Gruźlica płuc S17. Choroby opłucnej S18. Obturacyjny bezdech senny S19. Transplantacja płuc S20. Interpretacja wyników badań dodatkowych w chorobach płuc	E.W1, E.W7
ĆWICZENIA	C1. Badania czynnościowe układu oddechowego – pracownia Interaktywne zajęcia w formie stacjonarnej Wskazania i przeciwwskazania do badań czynnościowych układu oddechowego, ocena poprawności technicznej wykonania badania, podstawy zasad interpretacji; samodzielna interpretacja badania spirometrycznego.	E.U29, E.U30
	C2. Obturacyjny bezdech senny – pracownia Interaktywne zajęcia w formie stacjonarnej Manifestacja kliniczna OBS, zasady interpretacji badania polisomnograficznego, leczenie OBS, powikłania choroby	E.U29, E.U30
	C3. Pododdział Intensywnego Nadzoru Pneumonologicznego Interaktywne zajęcia w formie stacjonarnej Zasady tlenoterapii biernej, podstawy nieinwazyjnego wspomagania wentylacji, suplementacja tlenu u chorego z przewlekłą całkowitą niewydolnością oddychania	E.U29, E.U30
	C4. Oddział Pneumonologii Interwencyjnej Interaktywne zajęcia w formie stacjonarnej Wskazania, przeciwwskazania do bronchoskopii, przebieg badania, możliwości diagnostyczne i terapeutyczne, demonstracja badania	E.U29, E.U30
	C5. Leczenie zabiegowe chorób opłucnej Interaktywne zajęcia w formie stacjonarnej Wskazania i przeciwwskazania do toracentezy, fizyczne i fizjologiczne podstawy drenażu jamy opłucnej, demonstracja zestawu do drenażu	E.U29, E.U30
	C6. Drenaż jamy opłucnej Interaktywne zajęcia w formie stacjonarnej Samodzielna próba założenia drenu do jamy opłucnowej z wykorzystaniem fantomu.	E.U29, E.U30
	C7. Aeroszoloterapia Interaktywne zajęcia w formie stacjonarnej Omówienie znaczenia techniki inhalacji w leczeniu chorób obturacyjnych układu oddechowego. Rodzaje inhalatorów z ich praktyczną demonstracją, zastosowanie pikfometru i ocena szczytowego przepływu wdechowego	E.U29, E.U30
	C8. Praktyczne aspekty diagnostyki gruźlicy i mykobakterioz. Interaktywne zajęcia w formie stacjonarnej Charakterystyka materiałów klinicznych. Wykorzystanie mikroskopii i biologii molekularnej w diagnostyce gruźlicy. Hodowle płynne i stałe. Typowanie do gatunku. Gruźlica aktywna vs latentna	E.U29, E.U30

	C9. Interpretacja wyników cytologicznych materiałów z dróg oddechowych. Interaktywne zajęcia w formie stacjonarnej Charakterystyka materiałów klinicznych. Ocena preparatów mikroskopowych z płwociny indukowanej i płukania oskrzelowo-pęcherzykowego.	E.U29, E.U30
	C10. Badania obrazowe klatki piersiowej Interaktywne zajęcia w formie stacjonarnej Interpretacja badań obrazowych klatki piersiowej na wspólnie z klinicystą i specjalistą radiologiem – interdyscyplinarne omawianie przypadków klinicznych.	E.U12
	C11. Ćwiczenia przy łóżku chorego Interaktywne zajęcia w formie stacjonarnej Badanie podmiotowe i przedmiotowe, planowanie diagnostyki i leczenia, interpretacja badań dodatkowych, podstawowe zasady opracowania zleceń lekarskich, podstawy prowadzenia dokumentacji medycznej	D.W2, D.W5, D.W6, E.W1, E.U1, E.U3, E.U12, E.U16, E.U20, E.U24, E.U29, E.U30, K1-K6

7. LITERATURA

Obowiązkowa

- 1/ materiały dostępne na platformie e-learning WUM
2/ Interna Szczeklika 2023, Piotr Gajewski, Andrzej Szczekliki, Wydawnictwo Medycyna Praktyczna, Kraków 2023.
3/ Macleod. Badanie kliniczne. G. Douglas, C. Robertson. Wydawnictwo Edra Urban & Partner, Wrocław 2017
4/ Davidson Choroby Wewnętrzne. S.H. Ralston, M.W.J. Strachan, I.D. Penman, R.P. Hobson. Wydawnictwo Edra Urban & Partner, Wrocław 2020
*aktualna lista podręczników obowiązujących do LEK: https://www.cem.edu.pl/pel_podreczniki.php

Uzupełniająca

Wielka Interna. Tom. 4 (Pulmonologia część I) i Tom 5 (Pulmonologia część II), red. A. Antczak, Medical Tribune Polska, Warszawa 2021

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
D.W2, DW.5, DW.6 E.W1, E.W7	Kolokwium pisemne w postaci testu składającego się z 25 pytań jednokrotnego wyboru	0-15 pkt – ndst. (2,0, brak zaliczenia) 16-17 pkt – dst. (3,0) 18-19 pkt – ponad dst. (3,5) 20-21 pkt – db. (4,0) 22-23 pkt – ponad db. (4,5) 24-25 pkt – bdb. (5,0)
E.U1, E.U3, E.U12, E.U16, E.U20, E.U24, E.U29, E.U30	Obserwacja studenta w czasie zajęć przez nauczyciela	dostateczne nabycie umiejętności praktycznych według oceniającego nauczyciela
K1-K6	Obserwacja studenta w czasie zajęć przez nauczyciela	dostateczne nabycie kompetencji według oceniającego nauczyciela

9. INFORMACJE DODATKOWE

- Zajęcia odbywają się w godz. 8.00-13.00 (w tym 30 min. przerwy).
- Podczas zajęć obowiązuje noszenie identyfikatora (imię i nazwisko, nr grupy i rok studiów); niezbędny stetoskop.

- Zaliczenie nieobecności na ćwiczeniach w oddziale odbywa się w formie dyżuru (1 dzień nieobecności - 4 godziny dydaktyczne); nieobecność na seminarium lub w czasie ćwiczeń w pracowni odbywa się w postaci ustnego zaliczenia u asystenta prowadzącego seminarium i ćwiczenia w/w terminie ustalonym przez obie strony. W przypadku nieobecności na zajęciach więcej niż dwóch pełnych dni w czasie bloku obowiązuje odrobienie całego bloku (2 tygodnie) z przedmiotu.
- Warunkiem dopuszczenia do kolokwium jest obecności na wszystkich seminariach i ćwiczeniach (w oddziale, pracowniach i przychodni).
- W przypadku niezaliczenia kolokwium w pierwszym terminie, poprawa odbywa się również w postaci testu składającego się z 25 pytań jednokrotnego wyboru (kryteria oceny jak w pkt 8), trzeci termin – kolokwium ustne u asystenta wyznaczonego przez koordynatora przedmiotu.
- W ramach aktywności dydaktyczno-naukowej Kliniki działa **Studenckie Koło Naukowe „Alveolus”**
Opiekunowie Koła:
dr hab. Marta Dąbrowska, marta.dabrowska1@wum.edu.pl;
dr n. med. Joanna Hermanowicz-Salamon, joanna.hermanowicz-salamon@wum.edu.pl;
lek. Katarzyna Faber, katarzyna.faber@wum.edu.pl
- **Osoba odpowiedzialna za dydaktykę:** dr hab. Marta Maskey-Warzechowska, marta.maskey-warzechowska@wum.edu.pl
tel. 22 599 25 62, 22 599 10 69 konsultacje dydaktyczne: czwartki godzina 15.00-16.00

UWAGA – w sprawie doraźnych zapytań dotyczących zajęć należy kontaktować się z Sekretariatem Kliniki
kchwpa@wum.edu.pl, 22 599 25 62 , 22 599 10 69

Aktualizacje planu zajęć:
<https://pneumonologia.wum.edu.pl>

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów
Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich

MEDYCYNĄ RODZINNA

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2023/2024
Wydział	Lekarski
Kierunek studiów	Lekarski
Dyscyplina wiodąca	Nauki Medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Niestacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e	Katedra i Zakład Medycyny Rodzinnej Uniwersyteckie Centrum Stomatologii, 02-097 Warszawa, ul. S. Binińskiego 6, IV piętro, Tel.: (+48 22) 116 62 32, medycyna.rodzinna@wum.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Katarzyna Żyćńska
Koordynator przedmiotu	Prof. dr hab. n. med. Katarzyna Żyćńska katarzyna.zycinska@wum.edu.pl Dr Aleksandra Radziwiłł medycyna.rodzinna@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	Prof. dr hab. n. med. Katarzyna Żyćńska Dr Aleksandra Radziwiłł
Prowadzący zajęcia	Dr Łukasz Durajski Dr n. med. Jolanta Kowalik Mgr Jadwiga Mędelewska Dr Anna Pasierb Dr n. med. Mateusz Puchala Dr Aleksandra Radziwiłł Dr Danuta Sawicka Dr n. med. Dorota Szydłarska Mgr Katarzyna Wasążnik Prof. dr hab. n. med. Kazimierz Wardyn Dr hab. n. med. Tadeusz M. Zielonka

		Prof. dr hab. n. med. Katarzyna Żyćńska	
		Miejsca realizowania zajęć praktycznych:	
		1. Poradnia Medycyny Rodzinnej CSK MSWiA ul. Wołoska 137	
		2. Przychodnia Rodzinna STARÓWKA ul. Andersa 37	
		3. SPZOZ Wola - Śródmieście ul. Grzybowska 34	
		4. Rodzinne Centrum Medyczne Sadyba ul. Urle 1	
		5. Rodzinne Centrum Medyczne Witolin ul. Łukowska 1	
2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	IV rok, semestr 7 i 8		Liczba punktów ECTS
		2	
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		10 (e-learning)	0,5
seminarium (S)		15	0,8
ćwiczenia (C)		10	0,6
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		5	0,1
3. CELE KSZTAŁCENIA			
C1	Zapoznanie studentów ze specyfiką pracy lekarza rodzinnego, zasad współpracy z lekarzem specjalistą.		
C2	Doskonalenie umiejętności podmiotowego i przedmiotowego badania pacjenta.		
C3	Zapoznanie studentów ze specyfika pracy w Domu Opieki i poznanie metod Całościowej Oceny Geriatrycznej.		
4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Symbol i numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)		

zgodnie ze standardami uczenia się	
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
E.W1	uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych chorób
E.W3 pkt 3,5,7,9	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych chorób dzieci: 3. ostrych i przewlekłych chorób górnych i dolnych dróg oddechowych 5. ostrych i przewlekłych bólów brzucha, wymiotów, biegunek, zaparc 7. zaburzeń wzrostu, chorób tarczycy i przytarczyc, cukrzycy, otyłości 9. najczęstszych chorób zakaźnych wieku dziecięcego,
E.W7 pkt 1,2,3,4,6,8,9	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w odniesieniu do najczęstszych chorób wewnętrznych występujących u osób dorosłych oraz ich powikłań: 1.chorób układu krążenia, w tym choroby niedokrwiennej serca, wad serca, chorób wsierdza, mięśnia serca, osierdza, niewydolności serca (ostrej i przewlekłej), chorób naczyń tętniczych i żylnych, nadciśnienia tętniczego – pierwotnego i wtórnego, nadciśnienia płucnego, 2.chorób układu oddechowego, w tym chorób dróg oddechowych, przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, astmy oskrzelowej, rozstrzenia oskrzeli, mukowiscydozy, zakażeń układu oddechowego, chorób śródmiąższowych płuc, opłucnej, śródpiersia, obturacyjnego i centralnego bezdechu sennego, niewydolności oddechowej (ostrej i przewlekłej), nowotworów układu oddechowego 3.chorób układu pokarmowego, w tym chorób jamy ustnej, przełyku, żołądka i dwunastnicy, jelit, trzustki, wątroby, dróg żółciowych i pęcherzyka żółciowego, 4.chorób układu wydzielania wewnętrznego, w tym chorób podwzgórza i przysadki, tarczycy, przytarczyc, kory i rdzenia nadnerczy, jajników i jąder oraz guzów neuroendokrynnych, zespołów wielogruzołowych, różnych typów cukrzycy i zespołu metabolicznego – hipoglikemii, otyłości, dyslipidemii 6.chorób układu krwiotwórczego, w tym aplazji szpiku, niedokrwistości, granulocytopenii i agranulocytozy, małopłytkowości, białaczek ostrych, nowotworów mieloproliferacyjnych i mielodysplastyczno- - mieloproliferacyjnych, zespołów mielodysplastycznych, nowotworów z dojrzałych limfocytów B i T, szkodliwych, trombofilii, stanów bezpośredniego zagrożenia życia w hematologii, zaburzeń krwi w chorobach innych narządów, 8.chorób alergicznych, w tym anafilaksji i wstrząsu anafilaktycznego oraz obrzęku naczynioruchowego, 9.zaburzeń wodno-elektrolitowych i kwasowo-zasadowych: stanów odwodnienia, stanów przewodzenia, zaburzeń gospodarki elektrolitowej, kwasicy i zasadowicy;
E.W8	przebieg i objawy procesu starzenia się oraz zasady całościowej oceny geriatrycznej i opieki interdyscyplinarnej w odniesieniu do pacjenta w podeszłym wieku
E.W9	przyczyny i zna podstawowe odrębności w najczęstszych chorobach występujących u osób starszych oraz zasady postępowania w podstawowych zespołach geriatrycznych
E.W11	Zagrożenia związane z hospitalizacją ludzi w podeszłym wieku
E.W38	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach i specyficznych problemach w praktyce lekarza rodzinnego
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
E.U1	przeprowadzić wywiad lekarski z pacjentem dorosłym
E.U3	przeprowadzić pełne i ukierunkowane badanie fizykalne pacjenta dorosłego
E.U12	przeprowadzić diagnostykę różnicową najczęstszych chorób osób dorosłych i dzieci

E.U16	planować postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne
-------	---

**W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NISW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie*

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:		
K1	nawiązywania i utrzymywania głębokiego i pełnego szacunku kontaktu z chorym	
K2	przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta w POZ	
K3	nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywanie zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych	
6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykłady	1. Pryncypia medycyny rodzinnej. 2. Konflikt interesów. 3. Otyłość – wybrane aspekty. 4. Dusznosc jako objaw chorób płuc w praktyce lekarza rodzinnego. 5. Opieka nad pacjentem paliatywnym. Problem bólu. 6. Rehabilitacja w chorobach przewlekłych. 7. Problem przemocy w rodzinie. Problematyka dziecka krzywdzonego. 8. Szczepienia ochronne w rodzinie. 9. Dziecko zdrowe. 10. Dziecko chore.	E.W1;
Seminaria	1. Medycyna Rodzinna w polskim systemie ochrony zdrowia. Pryncypia medycyny rodzinnej. (Prof. Katarzyna Życińska) 2. Opieka lekarza rodzinnego nad pacjentem w podeszłym wieku.(Dr Aleksandra Radziwiłł) 3. Całościowa Ocena Geriatryczna. (Dr n. med. Jolanta Kowalik) 4. Podstawy prawne szczepień w Polsce. Organizacja pracy w Sanepid. (Mgr Jadwiga Mędelewska) 5. Opieka środowiskowa w POZ. (mgr Katarzyna Wąsążnik) 6. Rola lekarza rodzinnego w realizacji Programu Szczepień Ochronnych (PSO) w Polsce. (Dr Łukasz Durajski) 7. Etapy rozwoju dzieci w 1 roku życia, kamienie. (Mgr Anna Wysocka-Tyczkowska) 8. Kamienie milowe rozwoju dziecka. (Mgr Anna Wysocka-Tyczkowska)	E.W3 pkt 3,5,7,9; E.W4; E.W7; E.W8; E.W9; E.W11; E.W38; E.U1; E.U3 E.U12; E.U16; K1-3
Ćwiczenia	Poradnia lekarza medycyny rodzinnej - organizacja praktyki lekarza rodzinnego (LR), doskonalenie umiejętność badania podmiotowego i przedmiotowego, narzędzia pracy LR , e-dokumentacja , opieka koordynowana. Omówienie zasad współpracy LR z lekarzem specjalista poprzez AOS. Instytucjonalna opieka senioralna, poznanie zasad i metod Całościowej Oceny Geriatrycznej (COG).	
7. LITERATURA		

Obowiązkowa

Medycyna rodzinna. Podręcznik dla lekarzy i studentów pod redakcją naukową Adama Windaka, Sławomira Chlabicza i Agnieszki Mastalerz-Migas, 2015

Medycyna Rodzinna. J.B. Latkowski, W. Lukas, M. Godycki-Ćwirko PZWL 2017

Uzupełniająca

Philip Buttaravoli, Stephen M. Leffler „Postępowanie w stanach nagłych w praktyce lekarza rodzinnego. Redakcja wydania I polskiego Witold Lukas.

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
E.W1; E.W3 pkt 3,5,7,9; E.W4; E.W7; E.W8; E.W9; E.W11; E.W38; E.W40; E.U1; E.U3; E.U12; E.U16; K1-3	Kolokwium końcowe – test zawierający 10 pytań jednokrotnego wyboru. Obserwacja studenta podczas zajęć, raport ustny z ćwiczeń.	Obecność na wszystkich seminariach i ćwiczeniach, aktywny udział na zajęciach oraz zaliczenie kolokwium. Próg zaliczeniowy - 70%. Ocena pozytywna z obserwacji – potwierdzenie nabycia umiejętności i posiadania kompetencji..

9. INFORMACJE DODATKOWE

Regulamin dla studentów podczas zajęć w Katedrze Medycyny Rodzinnej:

1. Student zobowiązany jest do zapoznania się przed zajęciami z programem nauczania oraz planem dla swojej grupy na stronie internetowej <https://medycynarodzinna.wum.edu.pl/>
2. Studenci uczestniczą w zajęciach (seminariach i ćwiczeniach) wyłącznie ze swoją grupą dziekańską. W wyjątkowych, uzasadnionych sytuacjach możliwa jest zmiana grupy po uzyskaniu zgody Kierownika Katedry. Prośby należy przysyłać drogą mailową na adres: medycyna.rodzinna@wum.edu.pl
3. Podczas zajęć praktycznych w Przychodniach POZ każdy student powinien posiadać identyfikator, czysty fartuch, obuwie na zmianę, stetoskop oraz indywidualne środki ochrony osobistej.
4. Odrabianie nieobecności na zajęciach po ustaleniu z koordynatorem zajęć, zgodnie z zasadami w Regulaminie WUM.
5. Każdy student pierwszego dnia zajęć otrzymuje Indywidualną Kartę zaliczeń, którą należy zwrócić uzupełnioną, przed przystąpieniem do kolokwium końcowego.
6. Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest obecność na wszystkich seminariach i ćwiczeniach, aktywny udział na zajęciach oraz zaliczenie kolokwium końcowego. Zaliczenie poprawkowe (jeden termin) kolokwium końcowego odbywa się według zasad obowiązujących w pierwszym terminie.
7. Student zobowiązany jest do przestrzegania Regulaminu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.
8. Osoba odpowiedzialna za sprawy studenckie: dr Aleksandra Radziwiłł medycyna.rodzinna@wum.edu.pl
9. Przy Katedrze działa Koło Naukowe „RODZINNE”, którego opiekunem jest Prof. dr. hab. n. med. Kazimierz Wardyn oraz Dr Adam Górecki-Gomoła.
10. Przy Katedrze działa Koło Naukowe „TRENER ZDROWIA”, którego opiekunem jest Dr Adam Górecki-Gomoła.
11. Zapraszamy na konsultacje dydaktyczne z pracownikami Katedry po wcześniejszym ustaleniu terminu.

UWAGA !!!

W szczególnych sytuacjach, po obustronnym porozumieniu, forma zajęć może ulec zmianie ze stacjonarnej na on-line..

W przypadku prowadzenia zajęć on-line wymagana jest włączona i działająca kamera.

O formie i miejscu prowadzenia zajęć będą Państwo informowani poprzez stronę Katedry <https://medycynarodzinna.wum.edu.pl/>

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich

IMMUNOLOGIA KLINICZNA

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2024/2025
Wydział	Lekarski
Kierunek studiów	Lekarski
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Niestacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Zakład Immunologii Klinicznej Ul. Nowogrodzka 59, pawilon 1 02-006 Warszawa Tel.: (+48 22) 502 14 72, 502 12 60 Faks: (+48 22) 502 21 59 Sekretariat: Ewa Rusinowicz <ewa.rusinowicz@uckwum.pl>, Opiekun zajęć dydaktycznych: Dr hab. Beata Kaleta <beata.kaleta@wum.edu.pl> https://zik.wum.edu.pl/
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. Dr hab. Leszek Pączek <leszek.paczek@wum.edu.pl>
Koordynator przedmiotu	Dr hab. Beata Kaleta <beata.kaleta@wum.edu.pl>
Osoba odpowiedzialna za sylabus)	Dr hab. Beata Kaleta <beata.kaleta@wum.edu.pl>
Prowadzący zajęcia	Prof. dr hab. n. med. Leszek Pączek Dr hab. n. med. i n. o zdr. Beata Kaleta Dr hab. n. med. i n. o zdr. Ryszard Międzybrodzki Dr hab. n. med. i n. o zdr. Jan Borysowski Dr n. med. Monika Kniotek

	Dr n. med. Barbara Moszczuk Dr hab. n. med. Radosław Zagożdżon Dr n. med. Grzegorz Senatorski Mgr inż. Marta Śledź
--	---

2. INFORMACJE PODSTAWOWE				
Rok i semestr studiów	IV rok, VII lub VIII semestr		Liczba punktów ECTS	1
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS	
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim				
wykład (W)				
seminarium (S)		5	0,15	
ćwiczenia (C)		15	0,75	
e-learning (e-L)				
zajęcia praktyczne (ZP)				
praktyka zawodowa (PZ)				
Samodzielna praca studenta				
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		5	0,10	

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Zdobycie wiedzy w zakresie diagnostyki i terapii chorób o podłożu immunologicznym, mechanizmów immunologicznych związanych z reakcją na alloantygeny oraz stosowania leczenia immunosupresyjnego i immunostymulującego
C2	Nabycie umiejętności praktycznych z zakresu laboratoryjnych metod stosowanych w diagnostyce pierwotnych i wtórnych niedoborów odporności oraz metod diagnostycznych stosowanych w procedurze doboru immunologicznego do przeszczepu
C3	Kształtowanie kompetencji społecznych w zakresie opieki nad pacjentem z niedoborami odporności, formułowania wniosków z własnych obserwacji, przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)

i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
B.W18	procesy: cykl komórkowy, proliferacja, różnicowanie i starzenie się komórek, apoptoza i nekroza oraz ich znaczenie dla funkcjonowania organizmu (w szczególności proliferacja i różnicowanie się komórek układu odpornościowego)
C.W21	podstawy rozwoju i mechanizmy działania układu odpornościowego, w tym swoiste i nieswoiste mechanizmy odporności humoralnej i komórkowej
C.W22	główny układ zgodności tkankowej
C.W23	typy reakcji nadwrażliwości, rodzaje niedoborów odporności i podstawy immunomodulacji
C.W25	genetyczne podstawy doboru dawcy i biorcy oraz podstawy immunologii transplantacyjnej
C.W34	postacie kliniczne najczęstszych chorób poszczególnych układów i narządów (dot. chorób układu odpornościowego)
C.W36	główne mechanizmy działania leków i ich przemiany w ustroju zależne od wieku (w szczególności leki immunosupresyjne i immunostymulujące)
C.W38	podstawowe zasady farmakoterapii (dotyczące chorób autoimmunologicznych, pierwotnych i wtórnych niedoborów odporności)
F.W14	w podstawowym zakresie problematykę transplantologii zabiegowej, wskazania do przeszczepienia nieodwracalnie uszkodzonych narządów i tkanek oraz procedury z tym związane
E.W25	możliwości współczesnej terapii nowotworów z uwzględnieniem terapii wielomodalnej, perspektywy terapii komórkowych i genowych oraz ich niepożądane skutki (w szczególności immunoterapia nowotworów)
E.W7 pkt 5, 6	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w odniesieniu do najczęstszych chorób wewnętrznych występujących u osób dorosłych oraz ich powikłań: 5) chorób nerek i dróg moczowych, w tym ostrych i przewlekłych niewydolności nerek, chorób kłębuszków nerkowych i śródmiąższowych nerek, torbieli nerek, kamicy nerkowej, zakażeń układu moczowego, nowotworów układu moczowego, w szczególności pęcherza moczowego i nerki (dot. autoimmunologicznych chorób nerek) 6) chorób układu krwiotwórczego, w tym aplazji szpiku, niedokrwistości, granulocytopenii i agranulocytozy, małopłytkowości, białaczek ostrych, nowotworów mieloproliferacyjnych i mielodysplastyczno--mieloproliferacyjnych, zespołów mielodysplastycznych, nowotworów z dojrzałych limfocytów B i T, skaz krwotocznych, trombofilii, stanów bezpośredniego zagrożenia życia w hematologii, zaburzeń krwi w chorobach innych narządów (w szczególności pierwotne niedobory odporności)
E.W39	rodzaje materiałów biologicznych wykorzystywanych w diagnostyce laboratoryjnej i zasady pobierania materiału do badań;
E.W40	podstawy teoretyczne i praktyczne diagnostyki laboratoryjnej;
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
C.U8	posługiwać się reakcją antygen – przeciwciało w aktualnych modyfikacjach i technikach dla diagnostyki chorób zakaźnych, alergicznych, autoimmunizacyjnych i nowotworowych oraz chorób krwi

E.U1	przeprowadzać wywiad lekarski z pacjentem dorosłym
E.U16	planować postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne
E.U24	interpretować wyniki badań laboratoryjnych i identyfikować przyczyny odchyleń od normy (dot. badań immunologicznych)

**W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie*

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta
K2	kierować się dobrem pacjenta

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Seminaria	S1 - „Wkład immunologii klinicznej w postęp diagnostyki i terapii najważniejszych chorób cywilizacyjnych” - najnowsze osiągnięcia w dziedzinie immunologii S2 - „Mechanizmy immunologiczne związane z reakcją na alloantygeny” – omówienie roli antygenów zgodności tkankowej i roli komórek układu odpornościowego w tym procesie S3 - „Związki mikrobiomu z układem immunologicznym i możliwości praktycznego zastosowania tych interakcji. Rola probiotyków” – omówienie składu i funkcji mikrobiomu jelitowego w kontekście immunomodulacji S4 - „Leki immunosupresyjne i immunostymulujące : mechanizm działania, zastosowanie, skutki uboczne”	B.W18 C.W21 C.W22 C.W23 C.W25 C.W34 C.W36 C.W38 F.W14 E.W7 E.W25

	S5 - „Immunomodulacyjne działanie leków stosowanych w innych wskazaniach. Terapie biologiczne w immunologii” – omówienie immunomodulacyjnego działania leków poza ich głównymi wskazaniami terapeutycznymi (statyny, antybiotyki, witaminy)	
Ćwiczenia	C1 - „Diagnostyka kliniczna zespołów niedoboru odporności” – badania diagnostyczne, rodzaje, omówienie wyników i opisy przypadków C2 - „Wybrane diagnostyczne metody immunologiczne” - ocena funkcji komórek układu odpornościowego (testy proliferacji limfocytów, test MLR, fagocytoza, ocena aktywności komórek NK) C3 - „Wybrane metody genetyczne w diagnostyce układu odpornościowego” - omówienie technik biologii molekularnej w diagnostyce zaburzeń układu immunologicznego C4 - „Choroba przeszczep przeciw gospodarzowi” - omówienie mechanizmów oraz metod diagnostycznych i opis przypadków C5 - „Zabiegi plazmaferez i terapia substytucyjna przeciwciałami” – omówienie postępowania terapeutycznego u pacjentów z niedoborami odporności i przy profilaktyce zakażeń C6 - „Monitorowanie immunologiczne biorców narządów unaczynionych” - omówienie testów diagnostycznych wykonywanych przed transplantacją oraz po przeszczepie narządów (cz.1) C7 - „Monitorowanie immunologiczne biorców narządów unaczynionych” - omówienie testów diagnostycznych wykonywanych przed transplantacją oraz po przeszczepie narządów (cz.2) C8 - „Cytometria przepływowa w diagnostyce chorób autoimmunologicznych, niedoborach odporności i nowotworach”(cz. 1) - możliwość wykorzystania cytometrii przepływowej do badań diagnostycznych (oznaczanie komórek układu odpornościowego) C9 - „Cytometria przepływowa w diagnostyce chorób autoimmunologicznych, niedoborach odporności i nowotworach”(cz. 2) - możliwość wykorzystania cytometrii przepływowej do badań diagnostycznych (oznaczanie komórek układu odpornościowego) C10 - „Ocena stanu klinicznego pacjenta z niedoborem odporności” (cz.1) – zajęcia przy łóżku pacjenta C11 - „Ocena stanu klinicznego pacjenta z niedoborem odporności” (cz.2) – zajęcia przy łóżku pacjenta C12 - „Ocena stanu klinicznego pacjenta z chorobą autoimmunologiczną” (cz.1) – zajęcia przy łóżku pacjenta C13 - „Ocena stanu klinicznego pacjenta z chorobą autoimmunologiczną” (cz.2) – zajęcia przy łóżku pacjenta C14 - „Nowoczesne metody diagnostyczne w Pracowniach Zgodności Tkankowej” (cz. 1) – zajęcia w Pracowni Zgodności Tkankowej	B.W18 C.W21 C.W22 C.W23 C.W25 C.W34 C.W36 C.W38 F.W14 E.W7 E.W25 C.U8 E.U1 E.U16 E.U24 E.W39 E.W40 K1 K2

	C15 - „Nowoczesne metody diagnostyczne w Pracowniach Zgodności Tkankowej” (cz. 2) – zajęcia w Pracowni Zgodności Tkankowej	
--	--	--

7. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Badania immunogenetyczne w transplantologii i diagnostyce. Praca zbiorowa pod redakcją Katarzyny Boguni-Kubik. 2012, ISBN: 978-83-61512-40-0.
2. Przewodnik po badaniach immunogenetycznych stosowanych w rozpoznawaniu chorób i doborze transplantacyjnym. Praca pod redakcją Andrzeja Lange. Wydawnictwo Medyczne, Poznań 2014. ISBN: 978-83-7988-070-6
3. Podstawy chirurgii (tom I) pod redakcją J. Szmidta i J. Kuźdżała, ISBN: 978-83-7430-228-9, Medycyna Praktyczna, Kraków 2009, wydanie II, str. 967-1047
4. Transplantologia kliniczna skrypt dla studentów i lekarzy pod redakcją: M. Durlik, A. Chmury, T. Bączkowskiej i A. Kwiatkowskiego, ISBN: 978-83-7637-366-9, Warszawa 2015.
5. J Chinen, RH Buckley. Transplantation immunology: Solid organ and bone marrow. J Allergy Clin Immunol 2010, 125 suppl.2, S324-335.

Uzupełniająca

Publikacje naukowe dotyczące tematyki poszczególnych zajęć będą udostępniane studentom na bieżąco przez nauczycieli.

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
B.W18, C.W21 C.W22, C.W23 C.W25, C.W34 C.W36, C.W38 F.W14, E.W7 E.W25, E.W39 E.W40, C.U8 E.U1, E.U16 E.U24, K1, K2	W zakresie wiedzy: kolokwium zaliczające ćwiczenia, seminaria (test jednokrotnego wyboru, 25 pytań). W zakresie umiejętności i kompetencji: obserwacja studenta podczas zajęć przeprowadzona przez nauczyciela	Ocena / kryteria kolokwium: 5,0 (bdb): 25 pkt 4,5 (pdb): 21 – 24 pkt 4,0 (db): 20 pkt 3,5 (ddb): 18 – 19 pkt 3,0 (dst): 15 – 17 pkt 2,0 (ndst): 0 – 14 pkt Ocena pozytywna z obserwacji – dostateczne nabycie umiejętności i posiadanie kompetencji.

9. INFORMACJE DODATKOWE

1. Zajęcia odbywają się w godzinach 9.30 – 12.15 w sali seminaryjnej im. prof. Grucy (poniedziałki), Sali im. Prof. Gluźnińskiego (wtorki, środy, czwartki) oraz w Klinice Transplantologii, Immunologii, Nefrologii i Chorób Wewnętrznych w kampusie Lindleya (piątki; pawilon 1 a).
2. Student powinien zapoznać się z programem zajęć, który jest umieszczony na stronie internetowej jednostki: www.zik.wum.edu.pl
3. Obecność studenta na wszystkich zajęciach jest obowiązkowa. Trzy spóźnienia odnotowane w dzienniku zajęć są równoznaczne z jedną nieobecnością.
4. Student jest zobowiązany do zmiany obuwia, posiadania fartucha oraz stetoskopu.
5. Na zajęcia praktyczne (na oddziałach szpitalnych i w laboratorium diagnostycznym) studenci przechodzą w piątki do pawilonu nr 1 a.

6. W zajęciach praktycznych mogą uczestniczyć tylko studenci zdrowi.
7. Kolokwium zaliczeniowe odbywa się po zakończeniu zajęć w piątki.
8. W przypadku niezaliczenia kolokwium student powinien jak najszybciej skontaktować się z koordynatorem zajęć (beata.kaleta@wum.edu.pl) aby uzgodnić termin testu poprawkowego.
9. Jeżeli student chce zmienić grupę dziekańską (np. odrobić zajęcia z inną grupą) to jest to możliwe tylko jeżeli grupa ta nie będzie większa niż 24 osoby. Zmiany takie muszą być wcześniej uzgodnione z koordynatorem zajęć.
10. Konsultacje dydaktyczne - po wcześniejszym umówieniu się z Kierownikiem jednostki: <leszek.paczek(at)wum.edu.pl>

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów
Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich

PEDIATRIA ENDOKRYNOLOGIA

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2024/2025
Wydział	Lekarski
Kierunek studiów	Lekarski
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Niestacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Klinika Pediatrii i Endokrynologii WUM ul. Żwirki i Wigury 63A, 02-091 Warszawa tel. 317 95 71
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	prof. dr hab. n. med. Beata Pyrżak
Koordynator przedmiotu	dr hab. n. med. Ewelina Witkowska-Sędek, ewelina.witkowska-sedek@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus)	dr hab. n. med. Ewelina Witkowska-Sędek, ewelina.witkowska-sedek@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	prof. dr hab. n. med. Beata Pyrżak, dr hab. n. med.: Anna Kucharska, Ewelina Witkowska-Sędek, dr n. med.: Krystyna Grela, Izabela Rogozińska, Małgorzata Rumińska, Dorota Artemniak-Wojtowicz lek.: Maria Krajewska, Michał Erazmus, Ada Borowiec, Monika Kopiec-Burdecka mgr Monika Paluchowska

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	4 rok, semestr 7 i 8	Liczba punktów ECTS	2
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ	Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS	
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)			
seminarium (S)	10	0.5	
ćwiczenia (C)	20	1.0	
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	15	0.5	

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Zdobycie podstawowej wiedzy z zakresu endokrynologii pediatricznej z uwzględnieniem: • chorób układu podwzgórzowo-przysadkowego (moczówka prosta, niedoczynność przysadki, choroba Cushinga) • chorób tarczycy (nadczynność i niedoczynność tarczycy) • chorób nadnerczy (wrodzony przerost nadnerczy, niedoczynność kory nadnerczy, nadczynność kory nadnerczy) • zaburzeń dojrzewania płciowego • zaburzeń gospodarki wapniowo-fosforanowej • oceny noworodka z nieprawidłowymi narządami płciowymi
C2	Doskonalenie umiejętności badania podmiotowego i przedmiotowego dziecka.
C3	Opieka lekarska nad dzieckiem oraz pogłębianie umiejętności sprawowania całościowej i zindywidualizowanej opieki nad dzieckiem zdrowym i chorym. Doskonalenie umiejętności komunikowania się w zespole oraz skutecznego i empatycznego porozumiewania się z rodzicami/opiekunami dziecka.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)

Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
E.W1	uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych chorób
E.W3 pkt 1, 7	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych chorób dzieci: 1) krzywicy, tężyczki 7) zaburzeń wzrastania, chorób tarczycy i przytarczyc, chorób nadnerczy, cukrzycy, otyłości, zaburzeń dojrzewania i funkcji gonad,
E.W6	najczęściej występujące stany zagrożenia życia w endokrynologii pediatrii u dzieci i zasady postępowania w tych stanach
G.W8	regulacje prawne i podstawowe metody dotyczące eksperymentu medycznego oraz prowadzenia innych badań medycznych, z uwzględnieniem podstawowych metod analizy danych
G.W17	pojęcie błędu medycznego, najczęstsze przyczyny błędów medycznych i zasady opiniowania w takich
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
E.U2	przeprowadzać wywiad lekarski z dzieckiem i jego rodziną
E.U4	przeprowadzać badanie fizykalne dziecka w każdym wieku
E.U7	oceniać stan ogólny, stan przytomności i świadomości pacjenta
E.U9	zestawiać pomiary antropometryczne i ciśnienia krwi z danymi na siatkach centylowych
E.U10	oceniać stopień zaawansowania dojrzewania płciowego
E.U11	przeprowadzać badania bilansowe
E.U12	przeprowadzać diagnostykę różnicową najczęstszych chorób osób dorosłych i dzieci
E.U13	oceniać i opisywać stan somatyczny oraz psychiczny pacjenta
E.U14	rozpoznawać stany bezpośredniego zagrożenia życia
E.U16	planować postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne
E.U24	interpretować wyniki badań laboratoryjnych i identyfikować przyczyny odchyleń od normy
E.U38	prowadzić dokumentację medyczną pacjenta
G.U2	zbierać informacje na temat obecności czynników ryzyka chorób przewlekłych oraz planować działania profilaktyczne na różnym poziomie zapobiegania

G.U6	sporządzać zaświadczenia lekarskie na potrzeby pacjentów, ich rodzin i innych podmiotów
G.U8	działać w sposób umożliwiający unikanie błędów medycznych

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych;
K2	kierowania się dobrem pacjenta;
K3	przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta;
K4	podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;
K5	propagowania zachowań prozdrowotnych;
K6	korzystania z obiektywnych źródeł informacji;
K7	formułowania wniosków z własnych pomiarów lub obserwacji;
K8	wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;
K9	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej;
K10	przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób
6. ZAJĘCIA	

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Seminaria	1. Fizjologia wzrastania u dzieci (przebieg wzrastania, warianty fizjologiczne niskiego wzrostu) 2. Diagnostyka i leczenie zaburzeń wzrastania 3. Choroby układu podwzgórzowo-przysadkowego (rozpoznawanie, diagnostyka, postępowanie) 4. Zaburzenia gospodarki wapniowo-fosforanowej (hiperkalcemia, hipokalcemia, krzywica niedoborowa – rozpoznawanie i zasady postępowania) 5-6. Choroby nadnerczy u dzieci (hiperkortyzolemia, niedoczynność nadnerczy, wrodzony przerost nadnerczy) 7. Choroby tarczycy u dzieci (nadczynność i niedoczynność tarczycy – przyczyny, diagnostyka, zasady leczenia) 8. Zaburzenia dojrzewania płciowego (przedwczesne i opóźnione dojrzewanie płciowe – rozpoznawanie i postępowanie diagnostyczne) 9. Cukrzyca u dzieci (kryteria rozpoznania, kwasica ketonowa, postępowanie terapeutyczne w kwasicy, leczenie cukrzycy) 10. Postępowanie z noworodkiem z nieprawidłowymi narządami płciowymi	E.W.1,3,6; E.U. 2,4,7,9-14, 16,24,38, G.W8,17, G.U2,6,8, K1-K10
Ćwiczenia	Każda grupa dziekańska odbywa zajęcia praktyczne w Klinice Pediatrii i Endokrynologii	E.W.1,3,6; E.U. 2,4,7,9-14, 16,24,38, G.W8, 17, G.U2,6, 8, K1-K10

7. LITERATURA

Obowiązkowa

Pediatrica red. Kawalec W, Grenda R, Kulus M. PZWL 2024

Uzupełniająca

Endokrynologia wieku rozwojowego. Red. Beata Pyrzak, Mieczysław Walczak. PZWL wyd. II, 2023

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
E.W.1,3,6; E.U. 2,4,7,9-14, 16,24,38, G.W8,17, G.U2,6,8, K1-K10	Zaliczenia ćwiczeń dokonuje asystent na podstawie udziału studenta w ćwiczeniach. Zaliczenie bloku obejmuje zaliczenie ćwiczeń oraz kolokwium z zakresu poruszanej w czasie zajęć tematyki. Obecność studenta na wszystkich zajęciach jest obowiązkowa; dopuszcza się max. 1 dzień usprawiedliwionej nieobecności (forma odrobienia zajęć wymaga uzgodnienia z koordynatorem przedmiotu). W przypadku nieobecności bez usprawiedliwienia lub większej liczby nieobecności usprawiedliwionych wymagane jest odrobienie całego bloku w innym terminie (termin ustala koordynator przedmiotu).	TEST KOŃCOWY kolokwium pisemne - test, 15 pytań; próg zaliczeniowy - min. 9 poprawnych odpowiedzi, w przypadku oceny negatywnej termin kolokwium poprawkowego ustala się z koordynatorem przedmiotu w terminie nie dłuższym niż 2 tyg. od zakończenia zajęć.

9. INFORMACJE DODATKOWE

W czasie ćwiczeń studenci zobowiązani są do posiadania: pełnego kompletu odzieży ochronnej (bluza z krótkim rękawem oraz spodnie/sukienka z krótkim rękawem - studenci przebierają się w dedykowanej szatni na dole), stetoskopu, latarki, identyfikatora, obuwia na zmianę, środków ochrony osobistej, długie włosy spięte przy głowie. Zabrania się stosowania sztucznych powłok na paznokciach oraz biżuterii i zegarków na nadgarstku. Paznokcie powinny być krótko obcięte.

Zajęcia w Klinikach odbywają się w godzinach 8.15-13.00.

Zaliczenie bloku – autoryzacja: prof. dr hab. n. med. Beata Pyrzak

Możliwości dalszego kształcenia – koło naukowe, fakultety

- Opiekun koła: dr hab. n. med. Anna Kucharska
- Osoba odpowiedzialna za fakultety: dr n. med. Dorota Artemniak-Wojtowicz

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich

PEDIATRIA GASTROENTEROLOGIA

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2024/2025
Wydział	Lekarski
Kierunek studiów	Lekarski
Dyscyplina wiodąca	Nauki Medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Niestacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e	Klinika Gastroenterologii i Żywienia Dzieci Ul. Żwirki i Wigury 63A, 02-091 Warszawa
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Aleksandra Banaszkiewicz
Koordynator przedmiotu	Dr hab. n. med. Marcin Dziekiewicz, marcin.dziekiewicz@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	Dr hab. n. med. Marcin Dziekiewicz, marcin.dziekiewicz@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	Prof. dr hab. n. med. Aleksandra Banaszkiewicz, Prof. dr hab. n. med. Piotr Albrecht, Prof. dr hab. n. med. Andrzej Radzikowski, Dr hab. n. med. Marcin Banasiuk, Lek. Jan Bukowski, Dr n. med. Łukasz Dembiński, Dr hab. n. med. Marcin Dziekiewicz, Dr n. med. Agnieszka Gawrońska, Dr n. med. Katarzyna Karolewska-Bochenek, Dr n. med. Maria Kotowska, Dr n. med. Izabella Łazowska-Przeorek, Dr n. o zdr. Aleksandra Pituch-Zdanowska, Lek. Barbara Skowrońska

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	IV rok, semestr zimowy i letni	Liczba punktów ECTS	2
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ	Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS	
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)			
seminarium (S)	10	0,5	
ćwiczenia (C)	20	1	
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	15	0,5	

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	nabycie umiejętności różnicowania objawów fizjologicznych od patologicznych w zakresie układu pokarmowego oraz stawiania rozpoznania wstępnego i różnicowego
C2	nabycie umiejętności interpretacji podstawowych badań laboratoryjnych i obrazowych stosowanych w diagnostyce chorób układu pokarmowego u dzieci
C3	doskonalenie umiejętności badania przedmiotowego i podmiotowego ze szczególnym uwzględnieniem układu pokarmowego w różnych grupach wiekowych

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	

E.W3 pkt 5	zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych chorób przewodu pokarmowego u dzieci: 5. ostrych i przewlekłych bólów brzucha, wymiotów, biegunki, zaparcia, krwawienia z przewodu pokarmowego, choroby wrzodowej, nieswoistych chorób zapalnych jelit, chorób trzustki, cholestazy i chorób wątroby, innych chorób nabytych i wad wrodzonych przewodu pokarmowego
E.W2	zna zasady żywienia dzieci zdrowych i chorych oraz zaburzenia odżywiania u dzieci
E.W6	zna zasady postępowania w ostrym krwawieniu z przewodu pokarmowego, spożyciu substancji żrącej, połknięciu ciała obcego
E.W37	zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach dziedzicznych układu pokarmowego
E.W39	rodzaje materiałów biologicznych wykorzystywanych w diagnostyce laboratoryjnej i zasady pobierania materiału do badań
G.W5	regulacje prawne dotyczące udzielania świadczeń zdrowotnych, praw pacjenta
G.W11	zasady przestrzegania tajemnicy lekarskiej i prowadzenia dokumentacji medycznej
D.W10	rolę rodziny pacjenta w procesie leczenia
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
E.U4	potrafi przeprowadzić badanie podmiotowe i fizykalne dziecka ze szczególnym uwzględnieniem badania w zakresie układu pokarmowego
E.U9	potrafi interpretować pomiary antropometryczne na siatkach centylowych
E.U12	potrafi przeprowadzić diagnostykę rocznicową najczęstszych chorób osób dorosłych i dzieci;
E.U24	potrafi interpretować wyniki badań laboratoryjnych i identyfikuje przyczyny odchyłań w zakresie ww. chorób
E.U25	potrafi zaplanować leczenie żywieniowe dojelitowe i pozajelitowe
D.U5	przeprowadzać rozmowę z dzieckiem i jego rodziną z zastosowaniem techniki aktywnego słuchania i wyrażania empatii

**W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie*

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	wykazywania odpowiedzialności za podnoszenie swoich kwalifikacji i przekazywanie wiedzy innym
K2	przestrzegania praw pacjenta

K3	przestrzegania wzorców etycznych w działaniach zawodowych
----	---

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Seminaria	Celem każdego z seminariów jest zapoznanie studentów z najczęstszymi przyczynami danego objawu, przedstawienie algorytmu diagnostycznego i terapeutycznego. Tematy seminariów to: 1. Nudności, wymioty, dysfagia – różnicowanie, badania diagnostyczne, postępowanie. 2. Ból brzucha – różnicowanie, badania diagnostyczne, postępowanie. 3. Niedobór masy ciała – różnicowanie, badania diagnostyczne, postępowanie. 4. Krwawienie z przewodu pokarmowego - różnicowanie, badania diagnostyczne, postępowanie. 5. Żółtaczka – różnicowanie, badania diagnostyczne, postępowanie. 6. Zaparcie i nietrzymanie stolca – różnicowanie, badania diagnostyczne, postępowanie. 7. Przewlekła biegunka - różnicowanie, badania diagnostyczne, postępowanie. 8. Zaburzenia wodno-elektrolitowe i nawadnianie – badania diagnostyczne, postępowanie. 9. Żywienie dojelitowe i pozajelitowe – różnicowanie, badania diagnostyczne, postępowanie. Obecność na seminariach jest obowiązkowa Studenci powinni zapoznać się przed seminarium z materiałami zamieszczonymi na platformie e-learningowej WUM w kursie <i>Gastroenterologia dziecięca</i> lub na stronie kliniki: https://gastrologiadziecieca.pl/lekarski/	E.W3 pkt. 5 E.W2. E.U25. E.W6. E.U12. E.U16.
Ćwiczenia	Ćwiczenia służą praktycznemu wykorzystaniu wiedzy nabytej podczas seminariów Ćwiczenia odbywają się w podgrupach liczących 4-6 osób Podczas ćwiczeń studenci zobowiązani są do przebrania się w strój medyczny, posiadania stetoskopu, latarki, identyfikatora i obuwia na zmianę.	E.W37, E.W39. E.U2., E.U4., E.U9. E.U24. G.W5, G.W11, D.W10, D.U5, K1-K3
*syllabus może zostać nieznacznie zmodyfikowany, w zależności od okoliczności (np. święta, dni rektorskie, sytuacja epidemiologiczna etc.) – przed każdymi zajęciami Klinika, w której odbywają się zajęcia ma obowiązek udostępnienia aktualnego planu zajęć.		

7. LITERATURA
Obowiązkowa
• Pediatria, red. W. Kawalec, R. Grenda, M. Kulus, PZWL 2024
Uzupełniająca
• Gastroenterologia dziecięca. Poradnik lekarza praktyka, red. P. Albrecht, Czelej 2023 • Żywienie i leczenie żywieniowe dzieci i młodzieży, red. H. Szajewska, A. Horvath, Medycyna Praktyczna 2017

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
E.W2., E.W3, E.W6., E.W37. E.W39., G.W5., G.W11., D.W10., E.U9., E.U4., E.U12., E.U24.,E.U25., D.U5, K1-K3	- Zaliczenia zajęć prowadzonych w ciągu dnia dokonuje asystent na podstawie oceny wiedzy i aktywności studenta - Dopuszcza się sprawdzenie testowe wiedzy przed seminarium na podstawie materiałów dostępnych na stronie Kliniki; studenci powinni zapoznać się przed seminarium z materiałami zamieszczonymi na platformie e-learningowej WUM w kursie <i>Gastroenterologia dziecięca</i> - Obecność studenta na wszystkich ćwiczeniach i seminariach jest obowiązkowa; dopuszcza się max. 1 dzień usprawiedliwionej nieobecności (forma odrobienia zajęć wymaga uzgodnienia z koordynatorem przedmiotu); - Nieobecności nieusprawiedliwione lub większa liczba nieobecności usprawiedliwionych wymagają odrobienia całego bloku (termin ustala koordynator przedmiotu)	Aktywna obecność na wszystkich seminariach i ćwiczenia (zalicza asystent prowadzący zajęcia) Ocena kompetencji – w oparciu o obserwowane zachowanie studenta (np. w inscenizacji przypadków klinicznych lub podczas rzeczywistego badania przedmiotowego i podmiotowego) przy użyciu obiektywnych skal (np. <i>skali LUCAS</i>).
E.W2., E.W3, E.W6., E.W37. E.W39., G.W5., G.W11., D.W10., E.U9., E.U4., E.U12., E.U24.,E.U25., D.U5, K1-K3	Zaliczenie całościowe zajęć obejmuje: - badanie podmiotowe i przedmiotowe przeprowadzone w trakcie ćwiczeń samodzielnie przez studenta w obecności asystenta - kolokwium testowe z zakresu tematyki poruszanej podczas seminariów. Test składa się z 15 pytań jednokrotnego wyboru.	TEST KOŃCOWY – 15 pytań Udzielenie poprawnej odpowiedzi na min. 9 pytań

9. INFORMACJE DODATKOWE

Zajęcia odbywają się w godzinach 8.15-13.00

W czasie ćwiczeń student jest zobowiązany do posiadania: odzieży ochronnej (typu „scrubs” lub fartuch lekarski), obuwia ochronnego, stetoskopu, latarki, identyfikatora. Studenci przebijają się w przeznaczonej dla nich szatni na poziomie -1. Podczas ćwiczeń należy przestrzegać zasady „nic poniżej łokcia”, tzn. nie wolno mieć założonych zegarków i/lub biżuterii na kończynach górnych, pomalowanych paznokci. Paznokcie powinny być krótko obcięte.

W Klinice istnieje możliwość dodatkowego kształcenia – koło naukowe:

Studenckie Koło Naukowe GEKON przy Klinice Gastroenterologii i Żywienia Dzieci prowadzi dr Jan Bukowski jan.bukowski@wum.edu.pl

Student jest zobowiązany do oceny zajęć wypełniając anonimową uczelnianą ankietę oceny zajęć i nauczycieli akademickich.

Dodatkowo studenci mogą przekazywać swoje uwagi bezpośrednio do sekretariatu Kliniki lub koordynatora przedmiotu (dr hab. Andrea Horvath ahorvath@wum.edu.pl).

Wszystkie sugestie dotyczące prowadzenia zajęć będą rozpatrywane z najwyższą starannością.

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich

PEDIATRIA PULMONOLOGIA I ALERGOLOGIA

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2024/2025
Wydział	Lekarski
Kierunek studiów	Lekarski
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Niestacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e	Klinika Pneumonologii i Alergologii Wieku Dziecięcego 1W34 Dziecięcy Szpital Kliniczny Żwirki i Wigury 63a, 02-091 Warszawa tel. 223179419 alergologia.dsk@uskwum.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Marek Kulus
Koordynator przedmiotu	Dr hab. n. med. Katarzyna Grzela katarzyna.grzela@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	Dr Maria Wawszczak mwawszczak@wum.edu.pl Dr Agnieszka-Szczukocka-Zych aszczukocka@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	Klinika Pneumonologii Alergologii i Pediatrii (1W34) Prof. dr hab. n. med.: Marek Kulus, Katarzyna Krenke Dr hab. n. med.: Wojciech Feleszko, Katarzyna Grzela Dr n. med.: Witold Bartosiewicz, Katarzyna Kunkiel, Joanna Lange, Agnieszka Mazur, Honorata Marczak, Agnieszka Strzelak lek. Med.: Aleksander Adamiec, Stanisław Bogusławski, Marcin Sanocki, Agnieszka Szczukocka-Zych, Maria Wawszczak

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	IV rok, semestr 7 i 8	Liczba punktów ECTS	2
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ	Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS	
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)			
seminarium (S)	10	0,5	
ćwiczenia (C)	20	1,0	
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	15	0,5	

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Zdobycie podstawowej wiedzy z zakresu pulmonologii dziecięcej i alergologii z uwzględnieniem: o symptomatologii chorób układu oddechowego o zakażeń dróg oddechowych - zapaleń oskrzeli, oskrzelików, płuc, gruźlicy o chorób alergicznych - astmy, alergii pokarmowej, alergicznego nieżytu nosa, pokrzywek, atopowego zapalenia skóry o przewlekłych chorób płuc – mukowiscydozy, pierwotnej dyskinezy rzęsek, chorób rzadkich płuc o ostrych stanów w pulmonologii (odmy, ciała obcego, zespołu krupu) o anafilaksji
C2	doskonalenie umiejętności badania podmiotowego i przedmiotowego dziecka z uwzględnieniem odrębności fizjologicznych i różnic w poszczególnych grupach wiekowych
C3	pogłębianie umiejętności sprawowania całościowej i zindywidualizowanej opieki nad dzieckiem zdrowym i chorym

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	

E.W2	zasady żywienia dzieci zdrowych i chorych, w tym karmienia naturalnego, szczepień ochronnych i prowadzenia bilansu zdrowia dziecka
E.W3 pkt 3	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych chorób dzieci: 3) ostrych i przewlekłych chorób górnych i dolnych dróg oddechowych, wad wrodzonych układu oddechowego, gruźlicy, mukowiscydozy, astmy, alergicznego nieżytu nosa, pokrzywki, wstrząsu anafilaktycznego, obrzęku naczyńworruchowego
G.W1	metody oceny stanu zdrowia jednostki i populacji, różne systemy klasyfikacji chorób i procedur medycznych
G.W3	epidemiologię chorób zakaźnych i przewlekłych, sposoby zapobiegania ich występowaniu na różnych etapach naturalnej historii choroby oraz rolę nadzoru epidemiologicznego;
G.W11	regulacje prawne dotyczące tajemnicy lekarskiej, prowadzenia dokumentacji medycznej, odpowiedzialności karnej, cywilnej i zawodowej lekarza;
D.W5	zasady i metody komunikacji z pacjentem i jego rodziną, które służą budowaniu empatycznej, opartej na zaufaniu relacji;
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
E.U2	przeprowadzać wywiad lekarski z dzieckiem i jego rodziną
E.U4	przeprowadzać badanie fizykalne dziecka w każdym wieku
E.U6	przeprowadzać orientacyjne badanie słuchu i pola widzenia oraz badanie otoskopowe
E.U7	oceniać stan ogólny, stan przytomności i świadomości pacjenta
E..U9	zestawiać pomiary antropometryczne i ciśnienia krwi z danymi na siatkach centylowych
E.U12	przeprowadzać diagnostykę różnicową najczęstszych chorób osób dorosłych i dzieci
E.U13	oceniać i opisywać stan somatyczny oraz psychiczny pacjenta
E.U25	stosować leczenie żywieniowe, z uwzględnieniem żywienia dojelitowego i pozajelitowego
E.U27	potrafi kwalifikować pacjenta do szczepień
E.U29 pkt 1,2,3	wykonywać podstawowe procedury i zabiegi medyczne w tym: 1) pomiar temperatury ciała (powierzchnowej oraz głębokiej), pomiar tętna, nieinwazyjny pomiar RR, 2) monitorowanie parametrów życiowych przy pomocy kardiomonitora, pulsoksymetrię, 3) badanie spirometryczne, leczenie tlenem, wentylację wspomaganą i zastępczą
G.U2	zbierać informacje na temat obecności czynników ryzyka chorób zakaźnych i przewlekłych oraz planować działania profilaktyczne na różnym poziomie zapobiegania
D.U4	budować atmosferę zaufania podczas całego procesu diagnostycznego i leczenia;

**W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie*

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie:
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	w zakresie kompetencji personalno- społecznych student: • przestrzega tajemnicy zawodowej • wykazuje empatię wobec pacjentów i ich opiekunów • uzasadnia wybór swojego postępowania w pracy
K2	zachowuje zgodnie z zasadami etyki w trakcie procesu diagnostyczno – terapeutycznego
K3	przestrzega zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Seminaria	1. Symptomatologia chorób układu oddechowego – omówienie głównych objawów podmiotowych i przedmiotowych w chorobach układu oddechowego u dzieci. 2. Zakażenia układu oddechowego – czynniki etiologiczne, objawy i postępowanie terapeutyczne w zapaleniach oskrzeli i oskrzelików z uwzględnieniem grup wiekowych u dzieci 3. Zapalenia płuc - czynniki etiologiczne, objawy i postępowanie terapeutyczne w zapaleniach płuc z uwzględnieniem grup wiekowych u dzieci 4. Astma i alergiczny nieżyt nosa – etiopatogeneza, objawy kliniczne, diagnostyka oraz postępowanie terapeutyczne w świetle najnowszych wytycznych 5. Gruźlica – omówienie etiopatogenezy, wpływu czynników genetycznych oraz środowiskowych na rozwój zakażenia oraz obrazu klinicznego. Szczególną uwagę zwrócono na odrębności w postępowaniu diagnostycznym i terapeutycznym u dzieci. 6. Mukowiscydoza i pierwotna dyskineza rzęsek – omówiono uwarunkowania genetyczne, obraz kliniczny, diagnostykę oraz leczenie obu jednostek chorobowych. Zwrócono uwagę na podobieństwa i odrębności obu chorób 7. Choroby rzadkie – przedstawiono symptomatologię, diagnostykę oraz postępowanie terapeutyczne w: chorobach śródmiąższowych, nowotworach klatki piersiowej, chorobach tkanki łącznej i zapaleniach naczyń	E.W 1-3, E.U 12,25, G.W1,3,11, D.W5

	8. Pokrzywka, alergia pokarmowa, atopowe zapalenie skóry – omówiono najczęstsze problemy w tych chorobach alergicznych oraz podstawowe różnice pomiędzy symptomatologią u dorosłych i dzieci. 9. Anafilaksja – przedstawiono definicję, rozpoznawanie, diagnostykę różnicową i leczenie ze szczególnym uwzględnieniem roli adrenaliny w leczeniu.	
Zajęcia praktyczne	Ćwiczenia przy łóżku chorego	E.W2-3, E.U2,4,6,7,9,12,13,25,27,29 G.W1,3,11, D.W5, G.U2, D.U4, K1-K3

7. LITERATURA
Obowiązkowa
„Pediatria”, red. A. Dobrzańska, J. Ryżko, Elsevier 2014
Uzupełniająca
„Pediatria tom. 1 i 2”, red. M. Kulus, R. Grenda, W. Kawalec, PZWL 2024 Pulmonologia dziecięca”, red. M. Kulus, K. Krenke PZWL 2018 Choroby układu oddechowego u dzieci dla pediatrów i lekarzy rodzinnych red. W.Feleszko PZWL 2023

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
E.W2,3, E.U2,4,6,7,9,12,13,25,27,29 G.U2, D.U4	Dopuszczenie do zajęć odbywa się po zaliczeniu kolokwium wejściowego obejmującego materiał III roku z zakresu pediatrii – test składający się z 10 pytań jednokrotnego wyboru W przypadku niezaliczenia kolokwium wejściowego – kolokwium poprawkowe zalicza asystent prowadzący ćwiczenia Zaliczenie zajęć odbywa się w ostatnim dniu bloku ćwiczeniowego – kolokwium testowe obejmujące zagadnienia omawiane podczas seminariów i ćwiczeń – kolokwium składa się z 15 pytań jednokrotnego wyboru w przypadku uzyskania oceny negatywnej – kolokwium poprawkowe ustala się z koordynatorem przedmiotu w danej Klinice w terminie nie dłuższym niż 2 tyg. od zakończenia zajęć	próg zaliczeniowy 60% dla obu kolokwiumów
K1-K3	Ocena kompetencji - w oparciu o obserwowane zachowanie studenta podczas rzeczywistego badania przedmiotowego i podmiotowego	Ocena kompetencji - w oparciu o obserwowane zachowanie studenta i przy użyciu obiektywnych skal (np. skali Lukas)

9. INFORMACJE DODATKOWE
Zajęcia odbywają się w godzinach 8.15-13.00

W czasie ćwiczeń student jest zobowiązany do posiadania: odzieży ochronnej (z/bez fartucha lekarskiego), obuwia ochronnego, środków ochrony osobistej (w tym maseczek ochronnych), stetoskopu, latarki, identyfikatora (studenci przebijają się w dedykowanej szatni na dole). Paznokcie powinny być krótko obcięte.

Zaliczenie bloku - przez Kierownika Kliniki w której studenci odbywają zajęcia w ostatnim (III tydzień ćwiczeń)

W Klinice Pulmonologii i Alergologii Wieku Dziecięcego istnieje możliwość dodatkowego kształcenia – koło naukowe: opiekun koła – lek. Marcin Sanocki, lek. Aleksander Adamiec e-mail marcin.sanocki@wum.edu.pl

Student jest zobowiązany do oceny zajęć wypełniając anonimową uczelnianą ankietę oceny zajęć i nauczycieli akademickich.

Dodatkowo studenci mogą przekazywać swoje uwagi bezpośrednio do sekretariatu Kliniki lub koordynatora przedmiotu (dr hab. Andrea Horvath ahorvath@wum.edu.pl).

Wszystkie sugestie dotyczące prowadzenia zajęć będą rozpatrywane z najwyższą starannością.

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich

PSYCHIATRIA

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2024/2025
Wydział	Lekarski
Kierunek studiów	Lekarski
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Niestacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e	Katedra i Klinika Psychiatryczna 00-665 Warszawa, ul. Nowowiejska 27, tel. (22) 825 12 36, fax (22) 825 13 15, E-mail: psych@wum.edu.pl http://www.psych.wum.edu.pl II Klinika Psychiatryczna WUM Mazowiecki Szpital Bródnowski ul. Kondratowicza 8 03-242 Warszawa, tel. 22 326 58 92; psychiatria@brodnowski.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Katedra i Klinika Psychiatryczna: prof. dr hab. n. med. Marcin Wojnar II Klinika Psychiatryczna: prof. dr hab. n. med. Andrzej Kokoszka
Koordynator przedmiotu	Katedra i Klinika Psychiatryczna: dr n. med. Dorota Wołyńczyk-Gmaj, tel. 22 825-12-36, dorota.wolynczyk-gmaj@wum.edu.pl II Klinika Psychiatryczna: dr n. med. Barbara Kostecka, e-mail: barbara.kostecka@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	Katedra i Klinika Psychiatryczna: dr n. med. Dorota Wołyńczyk-Gmaj II Klinika Psychiatryczna: dr n. med. Barbara Kostecka
Prowadzący zajęcia	Katedra i Klinika Psychiatryczna: 1. Prof. dr hab. n. med. Marcin Wojnar 2. Prof. dr hab. n. med. Przemysław Bieńkowski 3. Prof. dr hab. n. med. Andrzej Jakubczyk 4. Dr hab. n. med. Tadeusz Nasierowski 5. Dr hab. n. med. Maria Radziwoń-Zaleska

	6. Dr hab. n. med. Sylwia Fudalej 8. Dr hab. n. med. Maciej Kopera 9. Dr. hab n.med. Dorota Wołyńczyk-Gmaj 9. Dr n. med. Aleksandra Krasowska 10. Dr n. med. Bartłomiej Gmaj 11. Dr n. med. Piotr Januszko 12. Dr n. med. Anna Mach 13. Dr n. med. Dariusz Maciej Mysza 14. Dr n.med. Anna Justyna Piotrowska 15. Dr n.med. Tadeusz Piotrowski 16. dr n. med. Michał Skalski 17. Dr. n. med. Anna Wnorowska 18. Dr n.med. Justyna Zaorska 19. Dr n.med. Marta Demkow-Jania 20. Lek. Krzysztof Bogusz 21. Lek. Małgorzata Rydzewska 22. lek Agata Todzia –Kornaś II Klinika Psychiatryczna: 1. Prof. dr hab. n. med. Andrzej Kokoszka 2. Dr n. med. Artur Cedro 3. Dr n. med. Aleksandra Jodko-Modlińska 4. Dr n. med. Barbara Kostecka 5. Dr n. o zdr. Marcin Obrębski 6. Lek. med. Anna Wróblewska 7. Lek. med. Anna Małyszko 8. Lek. med. Wiktor Buczek 9. Lek. Radosław Napora 10. Lek. Sebastian Koterwa 11. Mgr Monika Zabel 12. Mgr Martyna Krężolek
--	---

2. INFORMACJE PODSTAWOWE				
Rok i semestr studiów	IV, letni i zimowy		Liczba punktów ECTS	3
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS	
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim				
wykład (W)		10 (e-learning)	0,3	
seminarium (S)		20	0,7	
ćwiczenia (C)		30	1	
e-learning (e-L)				
zajęcia praktyczne (ZP)				
praktyka zawodowa (PZ)				

Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	30	1

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Poznanie aktualnych koncepcji zaburzeń psychicznych, ich epidemiologii i przebiegu, diagnostyki oraz metod ich leczenia
C2	Przygotowanie do pracy z pacjentem z zaburzeniami psychicznymi
C3	Kształtowanie właściwej postawy wobec osób chorych psychicznie

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
E.W1	uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych chorób
E.W15	podstawowe koncepcje patogenezy zaburzeń psychicznych
E.W16	symptomatologię ogólną zaburzeń psychicznych i zasady ich klasyfikacji według głównych systemów klasyfikacyjnych
E.W17	objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych zaburzeniach psychicznych, w tym: 1) schizofrenii, 2) zaburzeniach afektywnych, 3) zaburzeniach nerwicowych i adaptacyjnych, 4) zaburzeniach odżywiania, 5) zaburzeniach związanych z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych, 6) zaburzeniach snu
E.W18	zasady diagnostyki i postępowania w stanach nagłych psychiatrii, z uwzględnieniem problematyki samobójstw
E.W19	specyfikę zaburzeń psychicznych i ich leczenia w okresie starości
E.W20	objawy zaburzeń psychicznych w przebiegu chorób somatycznych, ich wpływ na przebieg choroby podstawowej i rokowanie oraz zasady ich leczenia
E.W22	przepisy dotyczące ochrony zdrowia psychicznego, ze szczególnym uwzględnieniem zasad przyjęcia do szpitala psychiatrycznego
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	

E.U1	przeprowadzić wywiad lekarski z pacjentem dorosłym
E.U5	przeprowadzić badanie psychiatryczne
E.U7	ocenić stan ogólny, stan przytomności i świadomości pacjenta
E.U16	planować postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne

**W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NISW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie*

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywanie zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych
K2	kierować się dobrem pacjenta
K3	przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta
K4	podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby
K5	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykład 1-2	Epidemiologia zaburzeń psychicznych. Neurobiologiczne podłoże zaburzeń psychicznych.	E.W1, E.W15
Wykład 3-4	Związki psychiatrii z innymi specjalnościami medycznymi i z psychologią.	E.W1, E.W15, E.W17

Wykład 5-6	Historia psychiatrii	E.W15
Wykład 7-8	Zagadnienia normy i patologii procesów psychicznych	E.W1, E.W15, E.W16
Wykład 9-10	Oddziaływania w ramach psychiatrii środowiskowej	E.W1, E.U16
Seminarium 1	Osobowość, mechanizmy obronne osobowości, strategie radzenia sobie ze stresem. Zaburzenia osobowości	E.W1, E.W.15, E.W16, E.W17, E.W19, E.W18, E.W20
Seminarium 2-4	Psychopatologia	E.W1, E.W.15, E.W16, E.W17, E.W19, E.W18, E.W20
Seminarium 5-6	Lęk, patofizjologia zaburzeń lękowych i leczenie zaburzeń lękowych	E.W1, E.W.15, E.W16, E.W17, E.W19, E.W18, E.W20
Seminarium 7	Alkoholowy zespół abstynencyjny i majaczenie alkoholowe	E.W1, E.W.15, E.W16, E.W17, E.W19, E.W18, E.W20
Seminarium 8	Zaburzenia psychiczne w przebiegu chorób somatycznych	E.W20
Seminarium 9	Samobójstwa	E.W1, E.W.15, E.W16, E.W17, E.W19, E.W18, E.W20
Seminarium 10-11	Zaburzenia afektywne.	E.W1, E.W.15, E.W16, E.W17, E.W19, E.W18, E.W20
Seminarium 12	Prawo w psychiatrii	E.W22
Seminarium 13-14	Schizofrenia. Psychozy urojeniowe	E.W1, E.W.15, E.W16, E.W17, E.W19, E.W18, E.W20
Seminarium 15-16	Reakcja na stres. Zaburzenia adaptacyjne. Zaburzenia somatyzacyjne	E.W1, E.W.15, E.W16, E.W17, E.W19, E.W18, E.W20
Seminarium 17	Uzależnienia	E.W1, E.W.15, E.W16, E.W17, E.W19, E.W18, E.W20
Seminarium 18	Ostre i przewlekłe zaburzenia organiczne	E.W1, E.W.15, E.W16, E.W17, E.W19, E.W18, E.W20E. W.20
Seminarium 19	Bezsennność i inne zaburzenia snu	E.W1, E.W.15, E.W16, E.W17, E.W19, E.W18, E.W20
Seminarium 20.	Leczenie zaburzeń psychicznych	E.W1, E.W.15, E.W16, E.W17, E.W19, E.W18, E.W20, E.U16
Ćwiczenia	Zajęcia w strukturach Katedry i Kliniki Psychiatrycznej lub II Kliniki Psychiatrycznej - podstawy kontaktu z pacjentem, zasady funkcjonowania poszczególnych struktur, obserwacja i badanie pacjentów z różnymi zaburzeniami i chorobami psychicznymi.	E.W16 E.W1, E.W.15, E.W16, E.W17, E.W19, E.W18, E.W20, E.U16, E.U1, E. U5, E.U7, K1, K2, K3, K4, K5

7. LITERATURA

Obowiązkowa

1. M. Jarema, J. Rabe-Jabłońska. Psychiatria: podręcznik dla studentów medycyny. Warszawa: PZWL, 2016.
2. Gałęcki P. Szulc A. Psychiatria. Wydawnictwo Edra Urban & Partner, Wrocław 2018

3. A. Klimkiewicz, M. Wojnar i M. Radziwoń- Zalewska (red.). Psychiatria. Skrypt dla studentów. Warszawa: Oficyna WUM, 2015

Uzupełniająca

1. Międzynarodowa Statystyczna Klasyfikacja Chorób i Problemów Zdrowotnych. Rewizja 10. Klasyfikacja zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania w ICD-10.
2. Kokoszka A. Zaburzenia psychiczne. W: Interna Szczeklika. Mały podręcznik. Choroby wewnętrzne. Szczeklika
3. Zestaw slajdów z seminariów

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
E.W1 E.W15 E.W16 E.W17 E.W18 E.W19 E.W20 E.W22	Test zaliczeniowy: 20 pytań, 4 odpowiedzi do wyboru, jedna poprawna odpowiedź	1. Aktywna obecność na seminariach i ćwiczeniach 2. 12 prawidłowych odpowiedzi w teście wiedzy
E.U1 E.U5 E.U7 E.U16 K1-5	Poprawne wykonanie zadań w czasie seminariów i ćwiczeń, obserwacja postawy studenta	Dostateczne przyswojenie efektów kształcenia. Pozytywna ocena zaliczenia umiejętności praktycznych. Właściwa postawa wobec pacjentów (posiadanie kompetencji społecznych oraz nabycie umiejętności praktycznych).

9. INFORMACJE DODATKOWE

1. Lokalizacja zajęć:

- ćwiczenia w Katedrze i Klinice Psychiatrycznej odbywają się w strukturach Szpitala Nowowiejskiego. Obowiązuje przebranie się w szatni studenckiej w zorganizowanej w podziemiach szpitala – założenie fartucha, zmiana obuwia.
- ćwiczenia w II Klinice Psychiatrycznej odbywają w strukturach Mazowieckiego Szpitala Bródnowskiego oraz Szpitala Psychiatrycznego w Drewnicy (szczegóły zostaną przekazane Staroście grupy bezpośrednio przed rozpoczęciem bloku).

2. Regulamin zajęć:

- Zajęcia odbywają się w bloku dwutygodniowym.
- Obecność na wszystkich seminariach i ćwiczeniach jest obowiązkowa.
- W razie usprawiedliwionej pojedynczej nieobecności na seminarium, konieczne jest zaliczenie tematu seminarium:
 - u osoby je prowadzącej lub asystenta prowadzącego ćwiczenia (Katedra i Klinika Psychiatryczna)
 - u osoby prowadzącej seminarium (II Klinika Psychiatryczna).
- W przypadku usprawiedliwionej pojedynczej nieobecności na ćwiczeniach, formę odrobienia zajęć należy ustalić z asystentem prowadzącym ćwiczenia.
- W przypadku większej liczby nieobecności na zajęciach dopuszczenie do odrobienia nieobecności będzie możliwe tylko po uzgodnieniu z Kierownikiem Kliniki.
- Spóźnienia przekraczające 15 minut będą traktowane jak nieobecność.
- Kolejne spóźnienie na seminarium będzie traktowane jako nieobecność na tym seminarium i wymaga zaliczenia u prowadzącego to seminarium.
- Sprawdzenie stopnia opanowania materiału odbywa się w czasie każdych zajęć i jest warunkiem zaliczenia.
- Zaliczenie zajęć odbywa się na ostatnich zajęciach bloku ćwiczeniowego.
- W razie niezaliczenia przedmiotu przewidziane są dwa terminy poprawkowe i zalecenie komisyjne.
- Wyróżniającą się aktywność w trakcie seminariów i ćwiczeń może być promowana w trakcie kolokwium.
- Na zajęciach obowiązuje odzież ochronna (fartuch, obuwie).

- Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest obecność na seminariach i ćwiczeniach, wykazanie się umiejętnościami oraz kompetencjami społecznymi podczas zajęć.
- Dla studentów cały czas jest fakultatywnie dostępna platforma online z webinarami oraz prezentacje w pdf o tematyce seminariów na stronie www.psych.waw.pl.
- Osobą odpowiedzialną za dydaktykę po stronie Katedry i Kliniki Psychiatrycznej jest dr Dorota Wołyńczyk-Gmaj, e-mail: dorota.woynczyk-gmaj@wum.edu.pl, natomiast po stronie II Kliniki Psychiatrycznej – dr n. med. Barbara Kostecka, e-mail: barbara.kostecka@wum.edu.pl

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich

PSYCHIATRIA DZIECIĘCA

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2024/2025
Wydział	Lekarski
Kierunek studiów	Lekarski
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Niestacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Klinika Psychiatrii Wieku Rozwojowego Wydział Lekarski ul. Żwirki i Wigury 63A; 02-091 Warszawa tel.: (+48 22) 317 92 51 fax.: (+48 22) 317 90 80 e-mail: psychiatria@spdsk.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Tomasz Wolańczyk
Koordynator przedmiotu	dr Anna Kaźmierczak- Mytkowska
Osoba odpowiedzialna za sylabus)	dr Anna Kaźmierczak- Mytkowska (tel: 664 174 175) (anna.kazmierczak-mytkowska@gmail.com)
Prowadzący zajęcia	• prof. dr n. med. Tomasz Wolańczyk • prof. dr n. med. Anita Bryńska • mgr Renata Bieniek- Pocielaj • lek. Agata Bogacka • mgr Jacek Fitał • lek. Anna Hermann • dr n. o zdr. Anna Kaźmierczak- Mytkowska • dr n. o med. i n. o zdr. Łukasz Konowatek • mgr Barbara Kowalik- Kamińska

	• lek. Paula Łojek • lek. Patrycja Niedziółka-Trębacz • lek. Michał Rudziński • lek. Marcin Rzesutek • mgr Sławomir Urmański • lek. Katarzyna Sikora- Liwacz • dr n. med. Tomasz Srebnicki • dr n. med. Urszula Szymańska
--	--

2. INFORMACJE PODSTAWOWE				
Rok i semestr studiów	IV rok, semestr zimowy i letni		Liczba punktów ECTS	1
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS	
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim				
wykład (W)		2 (e-learning)	0,1	
seminarium (S)		6	0,2	
ćwiczenia (C)		12	0,4	
e-learning (e-L)				
zajęcia praktyczne (ZP)				
praktyka zawodowa (PZ)				
Samodzielna praca studenta				
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		10	0,3	

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	opanowanie wiedzy na temat uwarunkowań i obrazu klinicznego najczęstszych zaburzeń psychicznych wśród dzieci i młodzieży
C2	planowanie pomocy wobec dziecka z zaburzeniami psychicznymi i jego rodziny
C3	zapoznanie się z organizacją opieki psychiatrycznej w świetle obowiązujących regulacji prawnych

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
E.W1.	środowiskowe i epidemiologiczne uwarunkowania najczęstszych chorób psychicznych wśród dzieci i młodzieży
E.W4.	zagadnienia: dziecka maltretowanego i wykorzystywania seksualnego, zaburzeń zachowania, zaburzeń odżywiania i wydalania u dzieci
E.W15.	podstawowe koncepcje patogenezy zaburzeń psychicznych u dzieci i młodzieży
E.W16.	symptomatologię ogólną zaburzeń psychicznych u dzieci i młodzieży oraz zasady ich klasyfikacji wg głównych systemów klasyfikacyjnych
E.W17. pkt 2,3,4	objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach psychicznych u dzieci i młodzieży, w tym: 2. zaburzeniach afektywnych i adaptacyjnych, 3. zaburzeniach nerwicowych i adaptacyjnych, 4. zaburzeniach odżywiania
E.W19.	specyfikę zaburzeń psychicznych i ich leczenia u dzieci i młodzieży
E.W20.	objawy zaburzeń psychicznych w przebiegu zaburzeń somatycznych, ich wpływ na przebieg choroby podstawowej i rokowanie oraz zasady ich leczenia u dzieci i młodzieży
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
E.U5.	przeprowadzać badanie psychiatryczne
E.U13.	oceniać i opisywać stan psychiczny pacjenta – dziecka i nastolatka
E.U16.	planować postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne u dzieci i młodzieży
E.U18.	proponować indywidualizację obowiązujących wytycznych terapeutycznych oraz inne metody leczenia wobec nieskuteczności albo przeciwwskazań do terapii standardowej
E.U32.	planować konsultacje specjalistyczne

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1.	nawiązania i utrzymania głębokiego i pełnego szacunku kontakt z chorym
K2.	kierowania się dobrem chorego, stawiając je na pierwszym miejscu

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykład	W1- Rozwój człowieka: poznawczy, emocjonalny, społeczny. Tworzenie więzi. Fazy życia rodziny.	E.W1.
Seminarium	S1 i S2- Seminarium 1 i 2-Psychopatologia rozwojowa, badanie psychiatryczne dziecka i dorastającego. S3- Seminarium 3 - Zaburzenia psychiczne specyficzne dla okresu wczesnego dzieciństwa: całościowe zaburzenia rozwoju, zaburzenia lękowe, zespół dziecka krzywdzonego. S4- Seminarium 4 - Zaburzenia psychiczne specyficzne dla okresu przedszkolnego: mutyzm wybiórczy, moczenie i zanieczyszczanie się, tiki, zaburzenia obsesyjno-kompulsyjne. S5- Seminarium 5 - Zaburzenia psychiczne ujawniające się w okresie szkolnym: specyficzne zaburzenia rozwojowe umiejętności szkolnych, zespół hiperkinetyczny – ADHD, zaburzenia zachowania. S6 – Seminarium 6 - Zaburzenia psychiczne specyficzne dla okresu dorastania: jadłowstręt psychiczny, bulimia, zaburzenia afektywne i próby samobójcze	E.W4., E.W15., E.W16., E.W17., E.W19., E.W20.
Ćwiczenia	C1 i 2 - ćwiczenia 1 i 2- Badanie psychiatryczne dziecka i dorastającego. C3, 4, 5 - ćwiczenia 3, 4 i 5- Badanie diagnostyczne i planowanie leczenia dzieci z objawami całościowych zaburzeń rozwoju, zaburzeń lękowych, zaburzeń przywiązania; postępowanie w sytuacji rozpoznania krzywdzenia dziecka. C6 - ćwiczenia 6 - Badanie psychiatryczne i planowanie działania terapeutycznego dziecka z objawami tikowymi, objawami zaburzeń obsesyjno- kompulsyjnych C7, 8 i 9 – ćwiczenia 7, 8 i 9 - Badanie psychiatryczne i planowanie działania terapeutycznego dziecka z objawami zespołu hiperkinetycznego i zaburzeń zachowania C10, 11 i 12 - ćwiczenia 10, 11 i 12- Badanie psychiatryczne i planowanie działania terapeutycznego u dziecka z objawami zaburzeń jedzenia i zaburzeń afektywnych; postępowanie w kontakcie z dzieckiem z myślami i tendencjami samobójczymi	E.U5., E.U13., E.U16. E.U18.

7. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Janas-Kozik M., Wolańczyk T. (red.) Psychiatria dziecięca, PZWL, Warszawa, 2021
2. Wolańczyk T., Komender J.: Zaburzenia emocjonalne i behawioralne u dzieci. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2013 r.

Uzupełniająca

Gmitrowicz A., Janas-Kozik M. (red): Zaburzenia psychiczne dzieci i młodzieży, Medical Tribune, Warszawa, 2018
Ceppeda C.: Badanie psychiatryczne dzieci i młodzieży. Elsevier Urban. Wrocław 2012

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
E.W1, E.W4, E.W15, E.W16, E.W17, E.W19, E.W20.	Kolokwium na ocenę	Obecność na seminariach i ćwiczeniach Minimum 60% poprawnych odpowiedzi w teście zaliczeniowym: - ocena 3 (dst) powyżej 60% prawidłowych odpowiedzi - ocena 3,5 (ddb) powyżej 70% prawidłowych odpowiedzi - ocena 4,0 (db) powyżej 80% prawidłowych odpowiedzi - ocena 4,5 (pdb) powyżej 86% prawidłowych odpowiedzi - ocena 5,0 (bdb) powyżej powyżej 92% prawidłowych odpowiedzi
E.U5., E.U13., E.U16., E.U18., E.U32.	przygotowanie planu badania i wstępnego planu leczenia dla wybranego pacjenta	Prawidłowe przeprowadzenie wybranej części wywiadu psychiatrycznego i planowanie oddziaływań wobec wybranego pacjenta
K1., K2.	obserwacja studenta podczas zajęć (zapis w raporcie z ćwiczeń)	Adekwatne strategie nawiązywania kontaktu z pacjentem, respektowanie jego praw

9. INFORMACJE DODATKOWE

WYKŁAD DOSTĘPNY BĘDZIE NA PLATFORMIE E-LEARNINGOWEJ od pierwszego tygodnia zajęć.

Seminaria i ćwiczenia odbywają się – zgodnie z planem zajęć- w Klinice Psychiatrii Wieku Rozwojowego WUM;

Dziecięcy Szpital Kliniczny UCK WUM, parter, część 0F

Zaliczenie testowe odbywa się (po zakończonym bloku zajęć) na platformie e-learningowej WUM.

Każda grupa otrzyma wcześniej link umożliwiający dostęp do zaliczenia.

W Klinice działa Koło Naukowe Psychiatrii Dzieci i Młodzieży

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich

ONKOLOGIA

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2024/2025
Wydział	Lekarski
Kierunek studiów	Lekarski
Dyscyplina wiodąca	Nauki Medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Niestacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie testowe
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Katedra i Klinika Hematologii, Transplantologii i Chorób Wewnętrznych, ul. Banacha 1A, 02-097 Warszawa
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Grzegorz Basak
Koordynator przedmiotu	Prof. dr hab. n. med. Wiesław Wiktor Jędrzejczak
Osoba odpowiedzialna za sylabus)	Dr n. med. Rafał Machowicz; rmachowicz@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	Prof. dr hab. n. med. Wiesław Wiktor Jędrzejczak

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	IV rok, semestr letni	Liczba punktów ECTS	2
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ	Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS	

Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim		
wykład (W)	22	1,5
seminarium (S)		
ćwiczenia (C)		
e-learning (e-L)		
zajęcia praktyczne (ZP)		
praktyka zawodowa (PZ)		
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	10	0,5

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Opanowanie podstawowej wiedzy z zakresu onkologii
C2	Opanowanie podstaw z zakresie profilaktyki pierwotnej i wtórnej nowotworów złośliwych
C3	Podstawy terapii stosowanych w leczeniu nowotworów złośliwych

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
E.W23.	uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych nowotworów;
E.W24.	podstawy wczesnej wykrywalności nowotworów i zasady badań przesiewowych w onkologii;
E.W25.	możliwości współczesnej terapii nowotworów z uwzględnieniem terapii wielomodalnej, perspektywy terapii komórkowych i genowych oraz ich niepożądane skutki;
E.W26.	zasady terapii skojarzonych w onkologii, algorytmy postępowania diagnostyczno-leczniczego w najczęściej występujących nowotworach;
E.W27.	zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych problemach medycyny paliatywnej, w tym: 1) leczeniu objawowym najczęstszych objawów somatycznych,

	2) postępowaniu w wyniszczeniu nowotworowym i w profilaktyce oraz leczeniu odleżyn, 3) najczęstszych stanach nagłych w medycynie paliatywnej;
E.W28	zasady postępowania paliatywnego z pacjentem w stanie terminalnym;
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	

**W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NISW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie*

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	zasady i metody komunikacji z pacjentem i jego rodziną, które służą budowaniu empatycznej, opartej na zaufaniu relacji;
W2	znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentem oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem;
W3.	psycho społeczne konsekwencje hospitalizacji i choroby przewlekłej;
W4.	problematykę adaptacji pacjenta i jego rodziny do choroby jako sytuacji trudnej oraz do związanych z nią wydarzeń, w tym umierania i procesu żałoby rodziny;
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykłady	Wykłady: Aula Centrum Dydaktycznego, wtorki 18.02-13.05.2025, godz. 13.50 – 15.20, Tematyka wykładów: 1. Wprowadzenie – pomysły na zwalczanie nowotworów 2. Epidemiologia i profilaktyka nowotworów 3. Biologia nowotworów 4. Biologia nowotworów a metody leczenia 5. Podstawowa (w tym wczesna) diagnostyka nowotworów 6. Diagnostyka obrazowa i molekularna nowotworów 7. Cele chirurgii onkologicznej 8. Podstawy radioterapii onkologicznej	E.W23-28 W1-4

	9. Chemioterapia nowotworów 10. Leki nie cytostatyczne w leczeniu nowotworów 11. Badania kliniczne i oszuści w onkologii 12. Bioterapia nowotworów 13. Terapia genowa nowotworów 14. Jak rozmawiać z chorym na nowotwór? 15. „Tricki” leczenia objawowego w onkologii 16. Opieka hospicyjna w onkologii 17. Nowotwory płuca 18. Nowotwory piersi 19. Rak prostaty 20. Rak jelita grubego i Inne nowotwory układu pokarmowego 21. Onkologia dziecięca 22. Czy kiedykolwiek rozwiążemy problem nowotworów?	
--	---	--

7. LITERATURA
Obowiązkowa
Onkologia. Podręcznik dla studentów i lekarzy, red. R. Kordek, J. Jassem, M. Krzakowski, A. Jeziorski, Via Medica – aktualne wydanie
Uzupełniająca
Medycyna paliatywna, pod red. Krystyny de Walden-Gałuszko i Aleksandry Ciołkowskiej-Rysz, PZWL, 2015

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
E.W23-28, W1-4	Kolokwium testowe – 50 zamkniętych pytań.	27.05.2025 godz.14.00 kolokwium testowe - 50 pytań (zaliczenie >60%) na platformie e-learningowej WUM

9. INFORMACJE DODATKOWE
Wszelkie pytania i zastrzeżenia odnośnie zajęć proszę zgłaszać do sekretariatu Kliniki (p. Aldona Maciąg, hematologia@wum.edu.pl, tel. 599 28 18) lub do koordynatora zajęć. Przy Klinice pod kierunkiem prof. dr hab. n.med. Wiesława Jędrzejczaka działa Studenckie Koło Naukowe. Serdecznie zapraszamy zainteresowanych Studentów!

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich

PRAKTYKI ZAWODOWE PO IV ROKU STUDIÓW PEDIATRIA, CHIRURGIA

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2024/2025
Wydział	Lekarski
Kierunek studiów	Lekarski
Dyscyplina wiodąca	Nauki Medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Niestacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e	
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	
Koordynator przedmiotu	Dr hab. n. med. Małgorzata Mizerska-Wasiak (mmizerska@wum.edu.pl)
Osoba odpowiedzialna za sylabus	Dr hab. n. med. Małgorzata Mizerska-Wasiak (mmizerska@wum.edu.pl)
Prowadzący zajęcia	

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	Po IV roku	Liczba punktów ECTS	4.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS

Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim		
wykład (W)		
seminarium (S)		
ćwiczenia (C)		
e-learning (e-L)		
zajęcia praktyczne (ZP)		
praktyka zawodowa (PZ)	120 godz., 4 tyg. = 2 tyg., 60 godz. pediatria, 2 tyg., 60 godz. chirurgia	4
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Nabycie umiejętności w zakresie pediatrii
C2	Nabycie umiejętności w zakresie chirurgii

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
W zakresie pediatrii	

E.U20	Zna zasady organizacji pracy i przepisów sanitarno-epidemiologicznych obowiązujących w oddziale dziecięcym oraz powiązań organizacyjnych oddziału z lecznictwem otwartym
E.U2	Przeprowadza wywiadu z dzieckiem i jego rodziną
E.U25	Zna zasady żywienia zdrowego i chorego dziecka
E.U9	zestawiać pomiary antropometryczne i ciśnienia krwi z danymi na siatkach centylowych;
E.U10	oceniać stopień zaawansowania dojrzewania płciowego;
E.U13	oceniać i opisywać stan somatyczny oraz psychiczny pacjenta;
E.U4	przeprowadzać badanie fizykalne dziecka w każdym wieku;
E.U14	rozpoznawać stany bezpośredniego zagrożenia życia;
E.U12	przeprowadzać diagnostykę różnicową najczęstszych chorób dzieci ze szczególnym uwzględnieniem oceny stopnia nawodnienia i równowagi kwasowo - zasadowej
E.U16	planować postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne;
E.U24	interpretować wyniki badań laboratoryjnych i identyfikować przyczyny odchyleń od normy;
E.U28	pobierać i zabezpieczać materiał do badań wykorzystywanych w diagnostyce laboratoryjnej;
E.U29 pkt 5	wykonywać podstawowe procedury i zabiegi medyczne w tym::: kaniulacja żył obwodowych, podłączenie wlewu kroplowego, wykonywanie wstrzyknięć
E.U38	Brał udział w obchodach lekarskich i zapoznanie się z zasadami prowadzenia dokumentacji choroby
E.U32	Uczestniczył w konsultacjach wielospecjalistycznych
W zakresie chirurgii	
E.U1	Przeprowadzał wywiad lekarski z pacjentem dorosłym ze szczególnym uwzględnieniem wywiadu w kierunku chorób wymagających leczenia chirurgicznego
E.U3	Przeprowadzał badania fizykalnego pacjenta dorosłego ze szczególnym uwzględnieniem odchyleń w badaniu charakterystycznych dla chorób wymagających leczenia chirurgicznego
E.U23	Zapoznał się z podstawowym programem rehabilitacji w najczęstszych chorobach
E.U24	Doskonalił interpretacji badań laboratoryjnych i identyfikacji przyczyn odchyleń z uwzględnieniem specyfiki chorób wymagających leczenia chirurgicznego
E.U25	Potrafi zastosować leczenie żywieniowe (z uwzględnieniem żywienia dojelitowego i pozajelitowego)

E.U30 pkt 1,2,3,4,6	Potrafi asystować przy przeprowadzeniu następujących procedur i zabiegów lekarskich: przetaczaniu krwi i preparatów krwiopochodnych, drenażu worka osierdziowego, drenażu jamy opłucnowej, nakłuciu jamy otrzewnowej, biopsji cienkoigłowej
E.U35	Umie ocenić odleżyny i proponowanie odpowiednich opatrunków
E.U36	Zna postępowanie w przypadku urazów (założenie opatrunku lub unieruchomienie, zaopatrzenie i zszycie rany)
E.U37	Potrafi rozpoznać agonię pacjenta i stwierdzić jego zgon
E.U38	Zapoznał się z zasadami prowadzenia dokumentacji medycznej pacjenta
F.U1	Asystował przy typowym zabiegu operacyjnym, przygotowanie pola operacyjnego i znieczulenie miejscowo okolicy operowanej
F.U2	Zna zasady posługiwania się podstawowymi narzędziami chirurgicznymi
F.U3	Stosuje się do zasad aseptyki i antyseptyki
F.U4	Zna zasady zaopatrywania i leczenia prostej rany w tym zakładania i zmieniania jałowego opatrunku chirurgicznego
F.U6	Asystował przy badaniu sutków, węzłów chłonnych, gruczołu tarczowego oraz jamy brzusznej w aspekcie ostrego brzucha, a także wykonywanie badania palcem przez odbyt
F.U7	Potrafi ocenić wyniki badania radiologicznego w zakresie najczęstszych typów złamań, szczególnie złamań kości długich
F.U8	Opanował zasady doraźnego unieruchomienia kończyny, wyboru rodzaju unieruchomienia koniecznego do zastosowania w typowych sytuacjach klinicznych oraz kontroli poprawności ukrwienia kończyny po założeniu opatrunku unieruchamiającego
F.U9	Opanował zasady zaopatrywania krwawienia zewnętrznego

**W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie*

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	

K1	nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych;
K2	kierowania się dobrem pacjenta;
K3	przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta;
K4	podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby;
K5	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;
K6	propagowania zachowań prozdrowotnych;
K7	korzystania z obiektywnych źródeł informacji;
K8	formułowania wniosków z własnych pomiarów lub obserwacji;
K9	wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;
K10	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej;
K11	przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób.

6. ZAJĘCIA

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się

7. LITERATURA

Obowiązkowa

Uzupełniająca

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
PZ pediatria E.U20 E.U2 E.U25 E.U9 E.U10 E.U13 E.U4 E.U14 E.U12 E.U16 E.U24 E.U28 E.U29 E.U38 E.U32 K1-K11	Wypełniona karta wakacyjnych praktyk studenckich i informacja o koordynatorze praktyk wakacyjnych Ocena umiejętności praktycznych (dokonuje Koordynator Praktyk w miejscu odbywania praktyki): Skala ocen: bardzo dobra (5,0): 10-11 pkt., dobra (4,0): 8-9 pkt., dostateczna (3,0): 6-7pkt., niedostateczna (2,0): < 6 pkt. 1 pkt – student nabył umiejętność praktyczną 0 pkt. – student nie nabył umiejętności praktycznej lub wykonuje procedurę nieprawidłowo Ocena kompetencji społecznych i profesjonalizmu (dokonuje Koordynator Praktyk w miejscu odbywania praktyki) Skala ocen: bardzo dobra (5,0): 9 – 10 pkt., dobra (4,0): 7-8 pkt., dostateczna (3,0): 5-6 pkt., niedostateczna (2,0) (< 5 pkt.) 1 pkt – student posiada kompetencję społeczną 0 pkt. – student nie posiada kompetencji społecznej	Suma umiejętności praktycznych > 6 pkt Kompetencje społeczne i profesjonalizm > 5 pkt Zaliczenie praktyki przez Opiekuna Praktyk WUM Warunkiem zaliczenia praktyki jest uzyskanie co najmniej oceny dostatecznej zarówno w zakresie posiadanych umiejętności praktycznych, jak i kompetencji społecznych.
PZ chirurgia E.U1 E.U3 E.U23 E.U24 E.U25 E.U30 E.U35 E.U36 E.U37 E.U38 F.U1 F.U2 F.U3 F.U4 F.U6 F.U7 F.U8 F.U9 K1-K11	Wypełniona karta wakacyjnych praktyk studenckich i informacja o koordynatorze praktyk wakacyjnych Ocena umiejętności praktycznych (dokonuje Koordynator Praktyk w miejscu odbywania praktyk) – na podstawie obserwacji studenta Skala ocen: bardzo dobra (5,0): 18-19 pkt., dobra (4,0): 14-17 pkt., dostateczna (3,0): 10-13 pkt., niedostateczna (2,0): < 10 pkt. 1 pkt – student nabył umiejętność praktyczną 0 pkt. – student nie nabył umiejętności praktycznej lub wykonuje procedurę nieprawidłowo Ocena kompetencji społecznych i profesjonalizmu (dokonuje Koordynator Praktyk w miejscu odbywania praktyki) – na podstawie obserwacji studenta Skala ocen: bardzo dobra (5,0): 9 – 10 pkt., dobra (4,0): 7-8 pkt., dostateczna (3,0): 5-6 pkt., niedostateczna (2,0) (< 5 pkt.) 1 pkt – student posiada kompetencję społeczną 0 pkt. – student nie posiada kompetencji społecznej	Suma umiejętności praktycznych > 10 pkt Kompetencje społeczne i profesjonalizm > 5 pkt Zaliczenie praktyki przez Opiekuna Praktyk WUM Warunkiem zaliczenia praktyki jest uzyskanie co najmniej oceny dostatecznej zarówno w zakresie posiadanych umiejętności praktycznych, jak i kompetencji społecznych.

9. INFORMACJE DODATKOWE
Informacje dotyczące praktyk zawodowych dostępne na stronie internetowej wydziału: https://lekarski.wum.edu.pl/node/763 Należy zapoznać się z zamieszczonym na stronie Regulaminem praktyk wakacyjnych realizowanych na Wydziale Lekarskim WUM. Praktyki zawodowe są realizowane w okresie wakacji.

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich
